

អ្នកនាំសារ & The Messenger

កាសែតចេញផ្សាយប្រចាំខែ ឆ្នាំទី១០

សម្រាប់ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨ លក់តម្លៃ ១០០០រៀល

លេខ ១០៧

អបអរសាទរយុទ្ធសាស្ត្រយេស៊ូប្រសូត! ស្ពឺឆ្នាំថ្មី ២០១៨

Formation, Dailouge, Cooperation

ការិយាល័យផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានកាតូលិក

ផ្ទះលេខ ២៥ ផ្លូវលេខ ២៤២ សង្កាត់ បឹងព្រលិត ខណ្ឌ ៧ មករា រាជធានីភ្នំពេញ

Tel/Fax : (855) 23 224 120

Email : cscCambodia@gmail.com / Website : www.catholiccambodia.org

Email : catholicphnompenh@gmail.com / Website : www.catholicphnompenh.org

<https://www.facebook.com/CatholicCambodia> / <https://www.facebook.com/CatholicPhnomPenh>

ចម្រើន : លោក លី សុវណ្ណា

សេចក្តីប្រកាសលេខ: ១០១ ព.ម.ប្រ.ក/ ០៥-កុម្ភៈ-២០១៤

ពលរដ្ឋកម្ពុជាមួយចំនួនកំពុងតែត្រៀមខ្លួនសម្រាប់បុណ្យព្រះយេស៊ូប្រសូត

បើទោះបីជាមិនមែនជាគ្រីស្ទសាសនិក ប៉ុន្តែពលរដ្ឋកម្ពុជានៅតាមទីប្រជុំជន និង ទីក្រុងសំខាន់ៗ បានត្រៀមខ្លួនរួចហើយ ដើម្បីរីករាយ និងទទួលអំណរសប្បាយ នៅថ្ងៃបុណ្យព្រះយេស៊ូប្រសូត ដែល សាធារណជនទូទៅស្គាល់ថា បុណ្យ ណូអែល ឬបុណ្យគ្រីស្ទស្នាក់នោះ។

កញ្ញា ជា ទេវិន ជាទេសចរនៅក្នុង ស្រុកដែលបានទៅលេងកំសាន្តនៅទីក្រុង សៀមរាប បានអះអាង ថា កញ្ញាបានណាត់ មិត្តភក្តិរៀបចំកម្មវិធីសប្បាយៗរួចហើយ។

កញ្ញាបានបញ្ជាក់ថា "អត់មានអ្វីពិសេស ទេ តែនៅថ្ងៃណូអែលនេះ ខ្ញុំមានណាត់ញ៉ាំ អីជុំគ្នាជាមួយ នឹងមិត្តភក្តិកាលនៅរៀន មហាវិទ្យាល័យជាមួយគ្នា"។

កញ្ញាបានបន្តទៀតថា ថ្ងៃនោះដូចជា គ្មានអ្វីពិសេសសម្រាប់កញ្ញាទេ ប៉ុន្តែវាជា ទម្លាប់ដែលកញ្ញា និងមិត្តភក្តិបានធ្វើ ទៅ ៥ឆ្នាំហើយ ពោលគឺតាំងពីកញ្ញានៅ រៀនមហាវិទ្យាល័យមកម៉្លេះ។ កញ្ញា បាន បន្តទៀតថា កាលនៅរៀនបើតាមការចង់ចាំ របស់កញ្ញា គឺអាចមានលេងប៉ាតាម្យៅ ជូន អំណោយឲ្យគ្នា ហើយនឹងទៅញ៉ាំអីជុំគ្នា បន្តិចបន្តួចដដែលៗហ្នឹង ប៉ុន្តែដល់មាន ការងារធ្វើ គឺមិនមានអីលែង ដូចជាកូន ក្មេងទៀតទេ គឺគ្រាន់តែជួបជុំគ្នានិយាយសួរ សុខទុក្ខ និយាយលែង ចែកបទពិសោធន៍ តិចតួចប៉ុណ្ណោះ។

លោក មន្ទី គុលា ជាមន្ត្រីរាជការមួយរូប បានមានប្រសាសន៍ថា សម្រាប់បុណ្យ ណូអែលនេះ គេមានអត្ថន័យរបស់គេ ជាពិសេសសម្រាប់បងប្អូនខាងគ្រីស្ទសាសនា ប៉ុន្តែលោកនិងមិត្តភក្តិភាគ ច្រើនមិន បានចាប់អារម្មណ៍អំពីអត្ថន័យស៊ីជម្រៅទេ ដោយគ្រាន់តែយកថ្ងៃនោះជាថ្ងៃក្រហម សម្រាប់បង្កើតកម្មវិធីសប្បាយៗនៅក្នុង គ្រួសារ ឬជាមួយនឹងមិត្តភក្តិ។

លោកបានបញ្ជាក់ថា "ខ្ញុំដូចជាមិនចូល រួមអបអរវាយនេះជារៀងរាល់ឆ្នាំពេកទេ ប៉ុន្តែក៏មិនជាសុខខានដែរទេ ដោយជួន កាលក៏មានកម្មវិធីជាមួយនឹងមិត្តភក្តិទៅ ហើយជួនកាលក៏ជាមួយគ្រួសារទៅ"។

លោក ឈៀង យ៉ានី ជាក្មេងវ័យទេសចរ មួយរូប បានមានប្រសាសន៍នៅជិតដាប់ ស្រ្តីត ដែលជាកន្លែងប្រមូលម៉ូហាងបារាំង ជាច្រើននៅខេត្តសៀមរាបថា បុណ្យ ណូអែល មិនមែនជាបុណ្យជាតិ អ្វីនោះទេ ប៉ុន្តែទាំងលោក និងក្រុមគ្រួសារ ព្រមទាំង មិត្តភក្តិជាច្រើន គឺរីករាយនៅថ្ងៃបុណ្យនេះ។

លោកបានបន្តទៀតថា បុណ្យនេះវា ត្រូវមកដល់នៅថ្ងៃទី២៥ ខែធ្នូណោះ ទេ ប៉ុន្តែខ្មែរយើងខ្លះចាប់ផ្តើមរៀបចំតាំង លំអ អបអរវាយនេះបណ្តើរៗហើយ។

លោកបានបញ្ជាក់ថា "កាលនៅភ្នំពេញ ខ្ញុំឃើញ កន្លែងខ្លះចាប់ផ្តើមរៀបចំបណ្តើរៗ ហើយ ដល់ពេលមកដល់សៀមរាប គឺក៏

ឃើញគេកំពុងតែរៀបចំដែរ"។

លោកបានបន្តទៀតថា អត្ថន័យបុណ្យ នេះយ៉ាងម៉េចប្រហែលជាមិនសូវនៅក្នុង ការរិះគិតរបស់អ្នកទាំងនោះទេ ប៉ុន្តែបុណ្យ នេះ គឺនៅក្នុងកាលវិភាគប្រចាំឆ្នាំរបស់ គេ។ លោកបន្តទៀតថា គេដឹងគេរៀន តែម្តងរឿងការរៀបចំត្រៀមខ្លួនសម្រាប់ បុណ្យនេះ។

ថ្ងៃបុណ្យព្រះយេស៊ូប្រសូត ឬបុណ្យ- ណូអែល ឬបុណ្យគ្រីស្ទស្នាក់នេះ គឺមិន មែនជាថ្ងៃឈប់សម្រាក ផ្លូវការរបស់ កម្ពុជានោះទេ ប៉ុន្តែមន្ត្រីរាជការ អង្គការ សង្គមស៊ីវិល និងក្រុមហ៊ុនមួយចំនួន គឺ តែងតែ នាំគ្នាដាក់ច្បាប់ដើម្បីយកពេល នេះទៅសម្រាកលំហែ ជាមួយគ្រួសារ ឬ មិត្តភក្តិជាហូរហែ។

មន្ទី គុលា បានឲ្យដឹងថា ថ្ងៃដែលលោក សំកាសន៍នេះ (ថ្ងៃទី០២ ខែធ្នូឆ្នាំ២០១៧) នៅខេត្តសៀមរាបនេះ លោកមានធុរៈ ការងារ ប៉ុន្តែចាប់ពីថ្ងៃទី២៥ ខែធ្នូ ដល់ ថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨ គឺលោក បានដាក់ច្បាប់ហើយដើម្បីនាំគ្រួសារដើរ លេងកម្សាន្ត។

លោកបានបន្តថា ថ្ងៃនោះ (ថ្ងៃបុណ្យ គ្រីស្ទស្នាក់) មិនមែនជាថ្ងៃឈប់ទេ តែវា កៀកនឹងថ្ងៃឆ្លងឆ្នាំសាកល ក៏ផ្លាស់ពេល បង្កើតកម្មវិធីនាំគ្រួសារដើរលេងជួបជុំគ្នា កុំរលំតែធ្វើការពេញមួយឆ្នាំនោះ។

លោកបានបន្តទៀតថា រាល់ឆ្នាំថ្ងៃនោះ គឺម្នាក់ៗមានកម្មវិធីរៀងៗខ្លួន ដោយខាង កូន គេមានកម្មវិធីពួកគេនៅសាលារៀន អង្គភាព គេជួបគ្នាគេ ជប់លៀងតាម យូរភាពរបស់គេ ខាងភរិយា គេមាន កម្ម វិធីរបស់គេដែរទៅ ហើយខាងលោកវិញ ក៏ មានកម្មវិធីផ្ទាល់ខ្លួនដែរ ប៉ុន្តែឆ្នាំនេះ គ្រួសារ លោក មានកម្មវិធីជួបជុំបង្កើតទំនាក់ទំនង គ្រួសារកក់ក្តៅបន្តិច ពីព្រោះវាខានជួបជុំគ្នា យូរហើយ ដោយម្នាក់ៗរលំរៀងៗខ្លួន។

លោកស្រី គៀង ស៊ីណែ ដែលជាម្ចាស់ ហាងលក់អនុស្សាវរីយ៍មួយរូបនៅខេត្ត សៀមរាប បានឲ្យដឹងថា នៅខេត្តសៀមរាប ក៏មិនខុសពីនៅភ្នំពេញដែរ របស់របរដែល ហាងលោកស្រីលក់ដាច់នោះគឺ គ្មានអ្វីក្រៅ ពីរបស់សម្រាប់គេយកទៅតុបតែងធ្វើដើម គ្រីស្ទស្នាក់ កណ្តឹង ខោអាវ សន្តក្តុស របស់អនុស្សាវរីយ៍ សួរសួរកូឡា និងផ្កាផ្កា ស្លឹក ឬផ្កាស្រស់ហ្នឹងឯង។

លោកស្រីបានបន្តថា សម្រាប់ហាង លោកស្រី បរទេសដូចជាមិនសូវមានទេ ភាគច្រើនគឺតែខ្មែរ ហើយបើមាន គឺភាគ ច្រើនមកទិញតែរបស់ញ៉ាំ ដូចជាសូកូឡា ផ្កាអីតប៉ុណ្ណឹង។

លោកស្រីបានបញ្ជាក់ថា បរទេស ប្រហែលជាគេអាចទិញនៅ ហាងម៉ូដាប់ ស្រ្តីត តែហាងខ្ញុំនៅក្បែរផ្សារ គឺភាគច្រើន លក់ដាច់តែខ្មែរហ្នឹង"។ ដោយ ទទិយា បុត្រី

ថតដោយ: ទិដ្ឋិ

រ៉ឺម៉កកង់ជាមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនដែលអាចនឹងសល់ត្រឹមតែជាអនុស្សាវរីយ៍

ថតដោយ: ជានិត

យានដឹកជញ្ជូនមួយប្រភេទដែលកាលពីអតីតកាល សម្បូរដោយបុរសដែលមានរូបរាងស្នាហាប់កម្លាំងខ្លាំងក្លាធាត់ដឹកអតិថិជនរបស់ពួកគាត់ធ្វើដំណើរកាត់ក្រុងភ្នំពេញសម្រាប់ការធ្វើផ្សេងៗ និងដឹករបស់របរសម្រាប់ជីវភាពប្រចាំថ្ងៃកាលពីអតីតកាល មកដល់បច្ចុប្បន្នយានមួយនេះខ្យល់មែនទែន ហើយកំពុងតែឈានទៅបាត់បង់ជាស្ថាពរហើយ។

យាននេះ មានក្នុងក្លាបនឹងកន្ទុយសន្លោងដែលអាចធ្វើដំណើរទៅមុខ ដោយប្រើកម្លាំងកាយធាត់។ វាអាចធ្វើដំណើរបាន លឿនឬយឺត អាស្រ័យទៅនឹងកម្លាំងរបស់អ្នកធាត់ ដូច្នេះហើយកាលពីអតីតកាលអ្នកដែលប្រកបរបរនេះ គឺគាត់ច្រើនមានកម្លាំងខ្លាំងក្លា។ រ៉ឺម៉កកង់ជាមធ្យោបាយនៃ សេវាដឹកជញ្ជូនមួយក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញជាពិសេសតំបន់ច្បារអំពៅ ហើយប្រហែលជាមិនយូរប៉ុន្មានទៀតទេ វិស័យដឹកជញ្ជូនសម័យទំនើប នឹងធ្វើអោយសេវារ៉ឺម៉កកង់លែងមាន ហើយវានឹងក្លាយទៅជាសេវាដឹកជញ្ជូនដែលមានតែនៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រប៉ុណ្ណោះ។

រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះនៅតំបន់ច្បារអំពៅ រាជធានីភ្នំពេញ អាចចាត់ទុកជាតំបន់ដែលនៅសេសសល់ នូវអ្នកដែលប្រកបរបរ ធាត់រ៉ឺម៉កសណ្តោងនឹងកង់ខ្លះ ថ្វីត្បិតតែមិនច្រើននិងពិបាករកក៏ដោយ ដោយសារអ្នកប្រកបរបររ៉ឺម៉កកង់ កាន់តែហោចទៅៗ បានធ្វើឲ្យអ្នកដែលពឹងអាស្រ័យនឹងអាជីព សល់តាំងពីសម័យសង្គមរាស្ត្រនិយមនេះ កំពុងបារម្ភពីការបន្តរិចរិល និង

អាចឈានទៅបាត់បង់ទាំងស្រុងនូវរ៉ឺម៉កប្រពៃណីនេះ ដោយការជំនួសមកវិញនូវរ៉ឺម៉កម៉ូតូ និងយានយន្តសណ្តោងផ្សេងទៅវិញ។

លោក យឹម សំអា ជាអ្នករត់រ៉ឺម៉កកង់នៅផ្សារច្បារអំពៅមួយរូប តាំងពីទសវត្សឆ្នាំ៨០មកនោះបានថ្លែងថា ដោយសាររ៉ឺម៉កកង់វាយឺត និងដឹកបានជិតៗនោះ លោកថាវាបានធ្វើឲ្យ រ៉ឺម៉កកង់ កាន់តែខ្ទេចអតិថិជន ពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ។ លោកបានថ្លែងបន្តថា "អ្នកដែលនៅ ជិះរ៉ឺម៉កកង់របស់ខ្ញុំសព្វថ្ងៃ ភាគច្រើនជាអ្នកដំណើរជិតផ្សារ និងដឹករបស់របរកំប៉ុកកំប៉ុក"។ លោកបានថា អ្នកជិះមួយចំនួននៅបន្តគាំទ្រសេវាកម្មរបស់លោកដោយក្តីអាណិត ដើម្បីចែករំលែកដល់ពួកលោកដែលពឹងលើការធាត់រ៉ឺម៉កនេះប៉ុណ្ណោះ។

លោក យឹម សំអាបានថ្លែងបន្តថា នៅផ្សារច្បារអំពៅសព្វថ្ងៃ នៅសេសសល់អ្នកធាត់រ៉ឺម៉ក បែបនេះរង្វង់១០នាក់ដែរ ហើយអ្នកធាត់មួយចំនួនដែលមានលទ្ធភាពលោកថាបានច្នៃសណ្តោងដោយម៉ូតូវិញ។ លោកបញ្ជាក់ថា ធ្វើដូចនេះអាចឲ្យអ្នកទាំងនោះ ធ្លាក់ម្ខាង ដឹកបានឆ្ងាយ បានចំនួនច្រើន និងសុវត្ថិភាព។ រីឯអ្នកធាត់ខ្លះទៀតដែលពុំមានលទ្ធភាពទិញម៉ូតូមកសណ្តោងដូចលោកជាដើម លោកថាក៏បង្ខំចិត្តបន្តធាត់នឹងកង់ដើម្បីសន្សំចំណូល តិកតក់ៗ ចិញ្ចឹមគ្រួសារ។

តាមឯកសារដែលគេបានចងក្រងអំពីរ៉ឺម៉កបានឲ្យដឹងថា កាលពីប៉ុន្មានទសវត្សមុនមានរ៉ឺម៉កកង់ដល់ទៅ ៦០០ រត់ស្ទើរ

តែពេញដងផ្លូវនៅទីក្រុងភ្នំពេញ តែមកដល់ខែ តុលា ឆ្នាំ២០១៧ ចំនួនរ៉ឺម៉កកង់មានតែ១០ ប៉ុណ្ណោះ ហើយចំនួននេះកំពុងតែបន្តថយចុះយ៉ាងលឿន។ បើមើលទៅតាមដងផ្លូវក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញអ្វីៗ ត្រូវបានកើតឡើងពេញផ្លូវ តែផ្ទុយទៅវិញ ចំនួនរ៉ឺម៉កកង់បានថយចុះ ដែលមុនដំបូង ម៉ូតូឌុប បន្ទាប់មករ៉ឺម៉កកង់បី (រ៉ឺម៉កទេសចរណ៍) មកជំនួសរ៉ឺម៉កកង់។

មិនខុសពីអ្នកធាត់រ៉ឺម៉កកង់រូបនេះ ប៉ុន្មានឡើយ ប្រជាជនមួយចំនួននៅ ច្បារអំពៅលើកឡើងថា រ៉ឺម៉កកង់ ដែលពួកគាត់ធ្លាប់ឃើញច្រើនទសវត្សមកហើយ ងាយ នឹងលត់ដង្ហើមណាស់នៅពេលខាងមុខ ដោយសារភាពសម្បូរបែបនៃយានយន្ត ដែលអាចឲ្យគេទៅណាមកណា បានលឿន និងងាយស្រួល មានសុវត្ថិភាព ជាងរ៉ឺម៉កប្រពៃណីប្រចាំរាជធានីភ្នំពេញនេះ។

លោក យឹម សំអា មានប្រសាសន៍ថា យូរ ឬឆាប់ រ៉ឺម៉កកង់ នឹងក្លាយជាបេសកកម្មដែលគ្រាន់តែជាការចងចាំ សម្រាប់អ្នកដែលធ្លាប់មានអនុស្សាវរីយ៍នឹងវាតែប៉ុណ្ណោះ។

ជុំវិញសេវាកម្មនៃយានយន្តដឹកជញ្ជូនដោយរ៉ឺម៉កកង់នេះ លោក ដុម រចនា ជាប្រជាពលរដ្ឋមួយរូប ដែលធ្លាប់ឃើញសេវាកម្មដឹកជញ្ជូននេះនៅមានជីវិត បានចូលរួមបញ្ចេញយោបល់ថា អាជ្ញាធរគួរតែមានវិធានការណ៍ជួយ សង្គ្រោះ ឬមួយអភិរក្សយាននេះផង។ លោកបានបន្តថា អាយុកាលវា នឹងស្ថិត គឺប្រហែលជាមិនខុសគ្នាទេ ប៉ុន្តែស្ថិត្យានអភិរក្ស ហើយមានអ្នកយកចិត្តទុកដាក់ ប៉ុន្តែរ៉ឺម៉កដូច

ជាសូន្យតែម្តង។ លោកបានបញ្ជាក់ថា "ល្អដែរ បើយើងអាចមានកម្មវិធីជួយពួកគេ ដើម្បីទុកឲ្យកូនចៅនៅទីក្រុងបានស្គាល់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនរបស់យើង"។

លោកបានបន្តថា ជាការពិតរ៉ឺម៉កកង់ពិតជាមិនអាចផ្តល់សេវាដឹកជញ្ជូនជូនប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងរាជធានីបានទេ ដោយសារតែរាជធានីបច្ចុប្បន្ននេះមានស្ថានភាពសង្គ្រោះខ្លាំងខ្លាត់ ហើយវាគឺយានមួយដែលអាចបង្កបញ្ហាចរាចរណ៍ ដោយសារតែវាពិមពេជីម ប៉ុន្តែបើយើងអាចរក កន្លែងមួយដែលសុវត្ថិភាពរកផ្លូវណាមួយ ដែលពួកគាត់អាចធាត់បានស្រួល ដូចជានៅជុំវិញមណីដ្ឋានណាមួយ នៅកន្លែងកម្សាន្តណាមួយ ឬបរិវេណសណ្ឋាគារ គ្រាន់អ្នកទេសចរណ៍សាកល្បងប្រហែលជាអាចជួយសង្គ្រោះអ្នកប្រកបរបររកស៊ីចិញ្ចឹមជីវិតនេះបាន ហើយក៏អាចជួយអភិរក្សយានដឹកជញ្ជូននេះបានផងដែរ។

លោកបានបញ្ជាក់ថា "ខ្ញុំគិតថា វា (រ៉ឺម៉កកង់) បាត់ហើយ ដោយសារមិនដែលឃើញសោះនៅទីក្រុង ប៉ុន្តែប៉ុន្មានថ្ងៃមុន ពេលខ្ញុំឆ្លងកាត់ចំណុចជិតផ្សារច្បារអំពៅ ឆ្ពោះទៅវត្តព្រែកប្រា ខ្ញុំបានប្រទះឃើញដោយចៃដន្យ"។

លោក សេក ឧត្តម ជាប្រជាពលរដ្ឋមួយរូប បានថ្លែងថា លោកមិនដែលបានឃើញទេរ៉ឺម៉កកង់នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ប៉ុន្តែលោកធ្លាប់ឃើញកាលពីសម័យទស្សវត្សរ៍នៃឆ្នាំ១៩៨០មក ដោយឃើញច្រើននៅម្តុំផ្សារច្បារអំពៅ ចំណុច ឆ្លងស្ពានព្រះមុនីវង្ស។ លោកបានបន្តថា ទាន់រ៉ឺម៉កកង់នៅមានសេសសល់បែបនេះ យើងគួរតែអភិរក្សវាទុក ពីព្រោះកម្រណាស់។ ឆ្លៀតឱកាសនោះ លោកក៏បានចែករំលែកបទពិសោធន៍កាលពីលោកនៅវ័យកុមារថា លោកឧស្សាហ៍ធ្វើដំណើរលេងតាមរ៉ឺម៉កកង់នេះណាស់កាលពីវ័យខ្ញុំ ១០ ឆ្នាំ។ លោកបានបន្តថា កាលនោះនៅផ្សារយូរ-ប្រស្សីសព្វថ្ងៃនេះ គឺសំបូរណាស់ ហើយលោកច្រើនជិះនៅម្តុំនោះ ពេលដឹកទំនិញចេញពីផ្សារទៅលក់ ដូរនៅផ្ទះ។

លោក ឧត្តម បានឯកភាពនឹងគំនិតអភិរក្សវា ប៉ុន្តែលោកមិនឯកភាពឲ្យរ៉ឺម៉កកង់ធាត់នៅលើដងផ្លូវទៀតទេ។ យានមួយនេះអាចរត់បាននៅតាមមណីដ្ឋាន និង ជុំវិញកន្លែងណាមួយ ប៉ុន្តែមិនអាចនៅលើទ្រូងផ្លូវច្រើនបានទេ ដោយសារតែវាវែង ហើយធាត់ដោយកម្លាំងកាយថែមទៀត ដូច្នេះបើយើងលើកទឹកចិត្តហើយជំរុញឲ្យមានធ្វើដំណើរតាមផ្លូវច្រើននោះ ចរាចរណ៍នៅក្នុងទីក្រុងនឹងមានបញ្ហា។

ស្ងាត់ៗកោះមួយទៀតនៅដែនសមុទ្រកម្ពុជាកំពុងតែទទួលបានគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍

រូបថតពីវីដេអូសាររបស់ក្រសួងបរិស្ថាន

កោះមួយដែលមានឈ្មោះថា កោះប្រឹស ឬកោះចន្ទៈ ត្រូវបានក្រសួងបរិស្ថាន បង្កើតថា កំពុងតែ មានគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ ប៉ុន្តែប្រភពដដែលមិនបានបញ្ជាក់ថា កោះ នោះមានគម្រោងវិនិយោគអ្វីឲ្យពិតប្រាកដ នៅឡើយទេ ។

ក្រសួងបរិស្ថានគ្រាន់តែបានឲ្យដឹងថា ក្រុមការងារបច្ចេកទេសកំពុងតែវាយតម្លៃ ហេតុផល ប៉ះពាល់បរិស្ថានគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍កោះប្រឹសនេះ ។

ប្រភពដដែលបានបន្តថា កិច្ចប្រជុំនេះ គឺជាកិច្ចប្រជុំអន្តរក្រសួងស្តីពីការពិនិត្យ និងផ្តល់យោបល់លើរបាយការណ៍វាយតម្លៃ ហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន និងសង្គមពេញ លេញ សម្រាប់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍កោះប្រឹស (ហៅកោះចន្ទៈ) របស់ក្រុមហ៊ុន អេន ជេឡា រៀល អ៊ីស្ទេតនៅលើផ្ទៃដីទំហំ ៥៦,២២ហិកតា ដែលមានទីតាំងស្ថិត

នៅក្នុងភូមិអុង ឃុំរាម ស្រុកព្រៃនប់ ខេត្តព្រះសីហនុ ។

ប្រភពដដែលបានបន្តថា កិច្ចប្រជុំនេះ ដឹកនាំលោកស្រី មាស ម៉ូរិន អនុរដ្ឋលេខាធិការនៃក្រសួងបរិស្ថាន និងជាប្រធាន ក្រុមការងារបច្ចេកទេសសម្របសម្រួលការ វាយតម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាន ដោយមាន ការចូលរួមពីតំណាងមកពីអគ្គនាយកដ្ឋាន ពាក់ព័ន្ធនៃក្រសួងបរិស្ថានដែលជាសមាជិក ក្រុមការងារតំណាងមកពីក្រសួងរៀបចំ ដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ក្រសួង សេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក្រសួងសាធារណការ និង ដឹកជញ្ជូន ក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល ក្រសួងទេសចរណ៍ ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍

កម្ពុជា មន្ទីរបរិស្ថានខេត្តព្រះសីហនុ រដ្ឋបាល ខេត្តព្រះសីហនុ និងនាយកដ្ឋានវាយ តម្លៃហេតុប៉ះពាល់បរិស្ថាននៃក្រសួងបរិស្ថាន ដែលជាលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុម ការងារ តំណាងក្រុមហ៊ុនម្ចាស់គម្រោង និងក្រុមហ៊ុនទីប្រឹក្សា ។

កិច្ចប្រជុំនេះ ផ្តោតសំខាន់លើការពិនិត្យ និងពិភាក្សាលើចំណុចសំខាន់ៗមួយចំនួន ដូចជា ការរៀបចំផែនការមេ, ការគ្រប់គ្រង សំណល់រឹង-រាវ, ការប្រើប្រាស់ទឹកជា ពិសេសទឹកក្រោមដី, ហានិភ័យ និង សុវត្ថិភាពបុគ្គលិក-កម្មករ, ហេតុប៉ះពាល់ បរិស្ថាន និងវិធានការកាត់បន្ថយផែនការ គ្រប់គ្រងបរិស្ថាន, ការអភិរក្សធនធាន ជីវសាស្ត្រ និងវប្បធម៌នៅក្នុងតំបន់ គម្រោង, និង ការបង់ពន្ធលើការជួលទី តាំងគម្រោង ។

ប្រភពដដែលបានបន្តថា នៅក្នុងកិច្ច ប្រជុំនោះ ក្រុមហ៊ុនការងារ បានស្នើឱ្យ ក្រុមហ៊ុនម្ចាស់គម្រោងសហការជាមួយ ក្រុមហ៊ុនទីប្រឹក្សា ដើម្បីកែសម្រួលឡើង វិញនូវចំណុចខ្វះខាតទាំងអស់ដលៃស មាជិកក្រុមការងារ បានផ្តល់ជាមតិយោ បល់នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំនេះ ។

កោះប្រឹស ត្រូវបានគេដឹងថា គឺជា កោះតូច មួយដែលមានចម្ងាយប្រមាណ ជា ៣គីឡូម៉ែត្រពីឆ្នេរមុខទ្រូង ហើយប្រហែល ជា ៦ គីឡូម៉ែត្រ ពីក្រុងព្រះសីហនុ ។

រហូតមកដល់ពេលនេះ កម្ពុជាត្រូវបាន គេដឹងថាមានកោះទាំងតូចទាំងធំជាង ច្រើនកន្លែង ដែលកោះ ទាំងនេះ ខ្លះនៅ ក្នុងការគ្រប់គ្រងនៅក្នុងរដ្ឋបាលនៃខេត្ត

ព្រះសីហនុ ខេត្តកោះកុង ខេត្តកែប និង កំពត ។

នៅក្នុងចំណោមកោះទាំងនោះ មាន កោះធំៗជាច្រើននៅក្នុងតំបន់ដែនរដ្ឋបាល នៃខេត្តព្រះសីហនុ និងកែប ត្រូវបានរាជរដ្ឋាភិបាលប្រគល់សិទ្ធិវិនិយោគទៅឲ្យក្រុម ហ៊ុនឯកជនអភិវឌ្ឍន៍ ហើយកោះមួយ ចំនួន ក៏មានប្រជាពលរដ្ឋទៅវិនិយោគ នៅក្នុងលក្ខណៈតូចតាច ដូចជា នាំភ្ញៀវ ទេសចរ ការផ្តល់សេវាកំសាន្តស្នាក់នៅ ជាដើម ។

ដោយសារតែភាពស្រស់ស្អាតនៃសក្តានុ ពលនៅកោះទាំងនោះ មានកោះចំនួន៧ ដែលត្រូវបានគេល្បីថាជាគោលដៅទេសចរណ៍ដ៏ល្អនៅក្នុងក្រសែក្នុងភ្ញៀវទេសចរ ។

កោះទាំងនោះ មានដូចជា កោះរុង កោះរុងសន្លឹម កោះសង្សា កោះថ្មី កោះ តាភៀវ កោះតាង និងកោះតូតាង ។

កោះទាំងនោះ ត្រូវបានគេដឹងថា ត្រូវ បានអភិវឌ្ឍន៍ដោយប្រជាពលរដ្ឋ និងអ្នក វិនិយោគ បោះបីជា កោះខ្លះទទួលបានគម្រោង វិនិយោគធំ ប៉ុន្តែសកម្មភាពដូចជាមិនសូវ មមាញឹក តែភ្ញៀវទេសចរជាតិ និងអន្តរជាតិ និយមទៅ ដោយសារតែទីនោះ មាន អាហារសមុទ្រស្រស់ៗ មានខ្យល់អាកាស បរិសុទ្ធ មានសេវាកម្មទេសចរណ៍ល្អៗ មាន ឆ្នេរសមុទ្រស្អាត ប៉ុន្តែផលប៉ះពាល់បរិស្ថានជាពិសេស គឺទឹកស្អុយ សំណល់ ពីសេវាកម្មទេសចរណ៍ ផលប៉ះពាល់ដល់ អេកូឡូស៊ីធម្មជាតិ ក៏កំពុងតែ ជាចំណុច ដ៏រសើបមួយសម្រាប់កោះ ទាំងនោះផង ដែរ ។

រូបភាពពី Google Earth

វាចារបស់និស្សិតបច្ចុប្បន្ន៖ សូមកុំមើលរំលងការងារស្ម័គ្រចិត្ត

ការងារស្ម័គ្រចិត្តក៏ជាការងារមួយ ដែលអាចជួយជំរុញ នូវឱកាសនៃភាពជោគជ័យនៅក្នុងសង្គមការងារសម្រាប់ជីវិតមនុស្សនាពេលសព្វថ្ងៃ ខណៈដែល បុគ្គលល្អៗជាច្រើនដែលទទួលបាននូវភាពជោគជ័យ ច្រើនផ្អែមចេញពីការងារស្ម័គ្រចិត្តនេះ ។

អ្នកជំនាញនិងអ្នកទទួលបានជោគជ័យជាច្រើនធ្លាប់បានអះអាងថា ការងារស្ម័គ្រចិត្ត ជាចលកម្មមួយដែលអាចជួយជំរុញ នូវភាពជោគជ័យសម្រាប់ការងារពិតប្រាកដ ដោយសារ វាបង្កឱ្យយុវជននិងយុវនារីម្នាក់ៗ អាចទទួលបាននូវបទពិសោធន៍ ចំណេះដឹង បន្ថែមលើសីលធម៌ក្នុងការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ ថែម បែបបទការងារ និងខ្សែសង្វាក់និងបរិយាកាស ភាពបទបែននៅក្នុងកន្លែងធ្វើការ។ ពួកគេបានអះអាងថា ជាមួយនឹងការងារស្ម័គ្រចិត្តបើទោះបីជាវា មិនបានផ្តល់នូវផលកម្រៃសម្រាប់ជីវិត តែវាបានផ្តល់នៅការអប់រំ បទពិសោធន៍ជីវិត និងប្រែក្លាយខ្លួនមនុស្សទៅកាន់ការងារពិតប្រាកដមួយ នាពេលអនាគត។ ការងារស្ម័គ្រចិត្ត គឺជាស្ថានភាពមួយដែលអាចជួយឱ្យយុវនិស្សិតនានា អាចទទួលបាននូវឱកាសទទួលបានការងារដែលអាចរកប្រាក់ចំណូល សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ការសិក្សា។ ការងារស្ម័គ្រចិត្ត ជាការងារក្រៅម៉ោងសិក្សា ជាឱកាសដ៏ល្អ សម្រាប់និស្សិតស្វែងយល់ និងសន្សំនូវបទពិសោធន៍ បង្កើតនូវទំនាក់ទំនងល្អ ជាមួយស្ថាប័នខាងក្រៅ បង្កនូវភាពងាយស្រួលក្នុងឱកាសរកការងារ

ធ្វើនៅពេលដែលបញ្ចប់ការសិក្សា។ កញ្ញា ឡាយ ឌីនណា ជាយុវតីម្នាក់ក្នុងចំណោមយុវជនច្រើននាក់ទៀត ដែលមានទីលំនៅនៅក្នុងខេត្តកំពង់ធំ ហើយដែលបានមកបន្តការសិក្សានៅរាជធានីភ្នំពេញ។ គឺជាយុវតីមួយរូប ដែលមានឱកាសអាចបានក្លាយខ្លួនជាមន្ត្រីបណ្តុះបណ្តាលរបស់អង្គការក្តីកុរុណាមួយរូបនាពេលបច្ចុប្បន្ន ដោយសារតែការស្ម័គ្រចិត្តនេះឯង។

ឌីនណា ជាកូនទីពីរក្នុងចំណោមបងប្អូនបីនាក់ក្នុងគ្រួសារ ដែលម្តាយឪពុកជាគ្រូបង្រៀនហើយ បានចាប់ផ្តើមការងារដំបូង ជាអ្នកធ្វើការងារស្ម័គ្រចិត្តជួយកិច្ចការសង្គម តាមរយៈអង្គការសង្គមស៊ីវិលក្នុងស្រុកចាប់តាំងពីចុងឆ្នាំ២០១២ ទន្ទឹមនឹងការសិក្សា ឆ្នាំទី៣ នៅសាកលវិទ្យាល័យ។

អ្នកខេត្តកំពង់ធំ មានអាយុ ២៥ឆ្នាំរូបនេះ បានចំណាយពេលវេលាធ្វើការងារស្ម័គ្រចិត្តជាមួយនឹងអង្គការសង្គមស៊ីវិលផ្សេងៗយ៉ាងច្រើន ដោយផ្តោតទៅលើបញ្ហាសុខភាពយុវជន ការផ្សះផ្សារផ្លូវចិត្តជនរងគ្រោះក្នុងសម័យខ្មែរក្រហម ការកសាងសន្តិភាពសង្គម និងបញ្ហាលើកកម្ពស់សិទ្ធិស្ត្រីជាដើម។

កញ្ញាបានបញ្ជាក់ថា "ការងារដែលខ្ញុំធ្វើកាតច្រើន គឺចុះទៅតាមបណ្តាខេត្តផ្សេងៗ ជួបប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងសហគមន៍"។

កញ្ញាបានឱ្យដឹងថា ទោះការងារទាំងនោះជួបបញ្ហាលំបាកយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏នាងព្យាយាមធ្វើកិច្ចការធ្វើមិនរាថយ

ឡើយ។ តាមរយៈបទពិសោធន៍ធ្វើការងារស្ម័គ្រចិត្តនេះ បានធ្វើឱ្យកញ្ញាសម្រេចគោលបំណងការងារ និងមានជំហរវែងមាំក្នុងជីវិត ខណៈមានការគាំទ្រលើកទឹកចិត្តពីសមាជិកក្រុមគ្រួសារ និងមិត្តភក្តិមការងារ។

កញ្ញា ឡាយ ឌីនណា បានចែករំលែកដោយបញ្ជាក់ថា "ខ្ញុំចង់ឱ្យម្តាយឪពុកអាណាព្យាបាលយុវជនផ្សេងៗទៀតលើកទឹកចិត្តឱ្យកូនស្រីបន្តការសិក្សាឱ្យបានខ្ពស់ និងមានសិទ្ធិក្នុងការសម្រេចចិត្តក្នុងការងារផ្សេងៗ ហើយស្ត្រីខ្លួនឯងក៏ត្រូវបើកឱកាស បើកចិត្តទទួលធ្វើកិច្ចការអ្វីដែលខ្លួនកំពុងធ្វើ"។

ដោយឡែក កញ្ញា ណាយ ស៊ីណាត និស្សិតឆ្នាំទី២ នៅសាកលវិទ្យាល័យ ភូមិន្ទភ្នំពេញ ផ្នែកអក្សរសាស្ត្រខ្មែរ ដែលមានស្រុកកំណើតនៅភូមិផ្សារស្លាបលែង ឃុំស្វាយអំពារ ស្រុកបសេដ្ឋ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ ដែលបានធ្វើការងារក្រៅម៉ោងសិក្សាតាំងពីសិក្សានៅឆ្នាំទី១មកនោះ បាននិយាយថា ការងារក្រៅម៉ោងសិក្សានេះ ពិតជាមានសារៈប្រយោជន៍ណាស់សម្រាប់និស្សិតពិសេសកូនកសិករមកពីតាមបណ្តារខេត្ត ដូចជារូបនាង។

កញ្ញាបានបន្តថា នាងបានមកសិក្សានៅភ្នំពេញ បន្ទាប់ពីប្រឡងសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ហើយបានសម្រេចចិត្តចូលរួមក្នុងការងារស្ម័គ្រចិត្ត និងបានប្រឡូកការងារក្រៅម៉ោងសិក្សា បន្ទាប់ពីសិក្សានៅសាកលវិទ្យាល័យ។ នាង បានឱ្យដឹងថា

"ការងារដំបូងគឺ ខ្ញុំធ្វើជាអ្នកស្ម័គ្រចិត្តឱ្យអង្គការបណ្តាញកសិផលធម្មជាតិ រួចក៏ចូលធ្វើជាបុគ្គលិកក្រៅម៉ោង នៅក្នុងភោជនីយដ្ឋានមួយ ទទួលបានប្រាក់កម្រៃសមរម្យ គឺបានជំរុញឱ្យការសិក្សារបស់ខ្លួនកាន់តែមានភាពរីកចម្រើន ហើយបានជួយរកប្រាក់ចំណូលសម្រាប់ទ្រទ្រង់ ដល់ការចំណាយទៅលើការស្នាក់នៅ និងការហូបចុក ព្រមទាំងការសិក្សា ដោយពុំចាំបាច់ពឹងលើការឧបត្ថម្ភពីសំណាក់ឪពុកម្តាយដូចមុនទៀតឡើយ។ ការងារក្រៅម៉ោងរបស់នាង ថែមទាំងជួយទំនុកបម្រុងប្តូរប្រាក់ម្នាក់ ដែលកំពុងរៀននៅមហាវិទ្យាល័យ ក៏ដូចជួយសម្រាលបន្តកលោកអ្នកមានគុណ បានមួយកម្រិតទៀតផង។

ទាក់ទងជាមួយនិងរឿងនេះដែរ បើតាមអ្នកជំនាញផ្នែកនេះ លោកបណ្ឌិត កង ចិន្តារាវត្ត សាកលវិទ្យាការងនៃសាកលវិទ្យាល័យពុទ្ធិសាស្ត្រ បានមានប្រសាសន៍ថា ការងារក្រៅម៉ោងសិក្សា គឺមានប្រយោជន៍ច្រើនសម្រាប់និស្សិតដែលកំពុងសិក្សា ពិសេសចំពោះការងារដែលត្រូវនឹងមុខវិជ្ជាដែលខ្លួនកំពុងសិក្សា។ លោកបានបន្តថា ការងារស្ម័គ្រចិត្តគឺអាចផ្តល់នូវប្រាក់ចំណូល សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ទៅលើការសិក្សា និងផ្តល់នូវបទពិសោធន៍យ៉ាងប្រសើរ ចំពោះមុខជំនាញរបស់ខ្លួនតាមរយៈការអនុវត្ត គួបផ្សំវាងការងារទៅនឹងទ្រឹស្តីដែលរៀននៅសាលាថែមទៀតផង។

លោកបណ្ឌិត ក៏បានមានប្រសាសន៍ផងដែរថា ការងារក្រៅម៉ោងនេះ ក៏បានផ្តល់នូវគុណវិបត្តិតិចតួចដែរ ខណៈ ដែលយើងមិនបានបែងចែកនូវពេលវេលា ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។ តែទោះជាយ៉ាងណា ការងារស្ម័គ្រចិត្ត ការងារក្រៅម៉ោងសិក្សានេះ ពិតជាបានផ្តល់នូវគុណប្រយោជន៍ច្រើនសម្រាប់និស្សិត ដែលផ្តល់ឱ្យទាំងចំណេះដឹង និងចំណេះធ្វើ ព្រមទាំងបានផ្តល់នូវប្រាក់ចំណូលសម្រាប់ការសិក្សា ថែមទៀតផង។

លោកបានបញ្ជាក់ថា "បើការងារក្រៅម៉ោងសិក្សានោះ ត្រូវហ្នឹងមុខវិជ្ជាដែលយើងកំពុងតែសិក្សាទៀតនោះវាកាន់តែប្រសើរ ព្រោះវាមិនត្រឹមតែអាចរកចំណូលបានតែប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងផ្តល់នូវបទពិសោធន៍ចំពោះការអនុវត្តន៍ផ្ទាល់ថែមទៀតផង។ តែបើការងារមិនត្រូវហ្នឹងជំនាញវិញនោះ វាអាចបានផ្តល់ឱ្យនូវប្រាក់សម្រាប់ចំណាយទៅលើការបង់ថ្លៃសាលា ហូបចុក ប្រចាំថ្ងៃ ដោយមិនចាប់ពឹងលើការឧបត្ថម្ភ របស់ឪពុកម្តាយ ដូចពិពេលមុនទៀតទេ។

ថតដោយ៖ សហការី ស៊ីអេសស៊ី

ដោយ ផល សុផានិត

កម្មករនិងកម្មការិនីនៅតែមន្ទិលនឹងកញ្ចប់សេវាសុខភាពពីរដ្ឋាភិបាលដោយមិនគិតថ្លៃនាឆ្នាំក្រោយនេះ

បងប្អូនកម្មករនិងកម្មការិនីមួយចំនួនបានទទួលសាររួចហើយអំពីការធានាពីសំណាក់ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាចំពោះការផ្តល់ជូននូវកញ្ចប់សេវាសុខភាពពីរដ្ឋដោយមិនគិតថ្លៃ ហើយមួយចំនួនតូចនៅតែមិនទាន់ទទួលបាននូវសារនេះនៅឡើយទេ ប៉ុន្តែទាំងអ្នកទទួលបាននូវសារនេះ និងអ្នកដែលមិនទាន់ទទួលបានគឺនៅតែមានមន្ទិលនឹងការសន្យានេះនៅឡើយ។

កម្មការិនីរោងចក្រកាត់ដេរអាយុ ៣៦ ឆ្នាំមួយរូបដែលនិយាយនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌមិនបញ្ចេញអត្តសញ្ញាណ បានឲ្យដឹងថាវាគឺជារឿងល្អមែនទែនប្រសិនបើរាជរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេសគឺសម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន លោកពិតជាផ្តល់កញ្ចប់សេវាសុខភាពដោយមិនគិតថ្លៃដល់ពួកគាត់ជាកម្មករដែលមានជីវភាពកំពុងតែខ្វះខាត។ លោកស្រីបានបញ្ជាក់ថា "សុខភាពហ្នឹងសំខាន់ណាស់! បើសម្តេចគាត់អាចផ្តល់ឲ្យយើងបានគឺល្អមែនទែន ពីព្រោះយើងហត់ណាស់ប្រាក់ខែបន្តិចបន្តួច ស៊ីចុកកំរិតតិចតួច កន្លែងស្នាក់នៅក៏មានបរិយាកាសមិនល្អ ហើយម្នាក់ៗឧស្សាហ៍ឈឺណាស់ គ្រាន់តែម្នាក់ៗមិនហ៊ានទៅពេទ្យ"។

លោកស្រីបានបន្តថា កម្មករយើងឥឡូវនេះ គ្មាននរណាចង់ទៅពេទ្យ ចង់ទៅពិនិត្យសុខភាពស្អីគេទេ ដោយសារតែវាគ្មានលុយ។ ម្នាក់ៗទោះមានជំងឺនេះ មានជំងឺនោះ ប៉ុន្តែបើសួរទៅពេទ្យគឺគ្មានទេ ទាល់តែសន្លប់ ឬជួលក៏ង គេសែងទៅពេទ្យបានទៅ បើឲ្យខ្លួនឯង គឺមិនងាយទេ ដោយសារតែម្នាក់ៗខ្លាចពេទ្យ ខ្លាចអស់លុយ។

លោកស្រីបានបញ្ជាក់ថា "ដូចជាខ្ញុំអី បើតាំងពីកើតមកទល់ប៉ុណ្ណោះមិនដែលបានទៅមន្ទីរពេទ្យស្អីទេ។ ពេលក្តៅពេលរងារ វិលមុខ ស្រៀវស្រាញអី គឺបានតែទៅជួបពេទ្យតាមរោងចក្រ ឬទៅឲ្យគេផ្សំថ្នាំមក ពីកម្ពុជា ៤.០០០ ទៅ ៥.០០០ រៀល ប៉ុណ្ណឹង តែមិនដែលបានពិនិត្យឈាម ពិនិត្យស្ទីដ៊ីកំកូននឹងគេទេ"។

តាមការរៀបរាប់របស់ស្រីកម្មការិនីរូបនេះ ស្រីជាកម្មការិនីនានា ប្រហែលជាមានស្ថានភាពមិនខុសពីលោកស្រីឡើយ ដោយម្នាក់ៗអាចមានបញ្ហាផ្លូវដង្ហើម ជំងឺរោគស្រី កង្វះអាហារូបត្ថម្ភ ឈឺចង្កេះ ឈឺឆ្អឹង ... ដោយសារតែ ពួកគេអង្គុយ និងធ្វើការនៅក្នុងបរិយាកាសការងារដែលពោរពេញទៅដោយគីមី និងកំទេចកំទីក្រណាត់ ...។

យុវតីមួយរូប ដែលអះអាង ត្រឹមឈ្មោះថា សុផា ជាកម្មការិនីរោងចក្រកាត់ដេរ នៅម៉ូតូព្រែកអញ្ញាញបានអះអាងពេលរៀបរាប់ឡើងដំឡើងត្រឡប់ទៅផ្ទះសម្រាក ក្រោយពេលបំពេញការងារចប់បានថ្ងៃថ្នាំ កញ្ញា

ក៏នៅមិនទាន់បាន ទទួលព័ត៌មាន ឬក៏សារ អ្វីពីនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៅឡើយដែរ។ កញ្ញាបានរៀបរាប់ថា មនុស្សម្នាក់ៗបើទៅពិនិត្យវាមិនអត់ទេ រឿងជំងឺនោះ បើម្នាក់ៗនៅតែជាមួយនឹងកន្លែងដែលមិនសូវស្អាត ស៊ីស៊ីប៉ា រាល់តែថ្ងៃបែបនេះ ប៉ុន្តែវាគ្មានលុយទៅពិនិត្យ។ កញ្ញា បានបញ្ជាក់ថា "ពេលក្តៅរងារ គ្រុនស្នី មិនដែលទៅពេទ្យទេ ទិញតែថ្នាំលេបខ្លួនឯង។ ហ៊ានតែចូលពេទ្យគេទារមើលឈាម ថតនេះថតនោះ អស់លុយងងឹតមុខឈឹងឥឡូវហើយ"។

សុផា បានបន្តថា រឿងចូលពេទ្យគឺរាងតែម្តង។ កញ្ញា បានបន្ថែមថា ពេលចូលពេទ្យគឺគេគ្មានគិតថា យើងអ្នកក្រីក្រ យើងជាកម្មករ ជាអ្នកស្រែ អ្នកចំការស្ទើរនោះទេ គឺដឹងតែពីលុយតែម្តង ដូច្នេះហើយបានជាកញ្ញារាងតែម្តងរឿងចូលពេទ្យ។ សុផាបានរៀបរាប់ទៀតថា កាលពីប្អូនកញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ៤ ទៅ៥ ខែមុន គ្រាន់តែចូលពេទ្យ គឺអស់លុយជិត ២.០០០ ដុល្លារ។

កញ្ញាបានបញ្ជាក់ថា "ស្ទីកំលុយដែរនៅមន្ទីរពេទ្យ! តាំងពីពិនិត្យឈាម ថតនេះថតនោះ... បើបានខ្ញុំរាងតែម្តងរឿងចូលពេទ្យនេះ"។ កញ្ញាបានបន្តទៀតថា មកដល់ឥឡូវនេះកញ្ញា និងគ្រួសារនៅមិនទាន់បានសងបំណុលគេអស់នៅឡើយទេ ដោយសារតែរឿងចូលពេទ្យនេះ។

សុផា បានអះអាងថា នាងបានទទួលព័ត៌មានថា សម្តេចបានជួបជាមួយនឹងកម្មករនិងកម្មការិនីជាច្រើនរួចមកហើយ តែកញ្ញានៅមិនទាន់បានជួបនឹងគេទេ ហើយសង្ឃឹមថា ថ្ងៃណាមួយនឹងបានជួបសម្តេចបានស្តាប់ បានទទួល នូវព័ត៌មានដែល

មានប្រយោជន៍។ កញ្ញា សៀងឡេង ដែលជាកម្មការិនីរោងចក្រនៅស្ថានីយស្សាហកម្មកាណាឌីយ៉ា នៅម៉ូតូផ្លូវវែងស្រែង ដែលបានទទួលសារនេះរួចហើយ នៅមានមន្ទិលច្រើនរឿងការទទួលបាននូវកញ្ចប់សេវាសុខភាពដែលសម្តេចបានប្រកាស។ កញ្ញា បាន តាមរយៈជំនួបនៅស្ថានីយកាណាឌីយ៉ា កាលពីប៉ុន្មានថ្ងៃមុននេះ សម្តេចក៏បានសន្យាឲ្យយើងជាកម្មការិនីនូវប្រាក់ខែ ១២០ ភាគរយ នៅពេលយើងឆ្លងទន្លេ ហើយសម្រាកបីខែ ព្រមទាំងបាន សន្យាផ្តល់ប្រាក់ដល់អ្នកណា ដែលឆ្លងទន្លេម្នាក់ដូចជា ៤០០.០០០ រៀល សម្រាប់អ្នកកូនមួយ បើភ្លោះគឺអាចទទួលបាន ៨០០.០០០ រៀល ហើយបើភ្លោះបី ក្រៅពីទទួលបានប្រាក់ផ្សេងៗដែលសម្តេចធ្លាប់បានប្រកាសពីមុនមកនោះ គឺថែមទាំងទទួលបានការឧបត្ថម្ភបន្ថែមទៀត ប្រមាណជា ១.២០០.០០០ រៀលថែមទៀត។ ក្រៅពីនេះ ប្រសិនបើយើងមានបញ្ហាសុខភាពអី គឺយើងអាចទៅពេទ្យព្យាបាលបាន ហើយពេទ្យមិនអស់ថ្លៃព្យាបាលអ្វីនោះទេ ប៉ុន្តែកញ្ញា បានរៀបរាប់ថា មិនដឹងថា យ៉ាងម៉េចទេ ការសន្យានេះ។

កញ្ញា បានបន្តថា កញ្ញាមិនដែលបានចូលមន្ទីរពេទ្យទេ តាំងតែពីបានក្លាយជាកម្មការិនីរោងចក្រប្រហែលជាជិត ២ឆ្នាំមកនេះ ប៉ុន្តែធ្លាប់ឮគេនិយាយថា អ្នកខ្លះដែលឈឺ ហើយទៅពេទ្យ គឺពេទ្យខ្លះដូចជាមិនសូវយកចិត្តទុកដាក់ទេ ជាពិសេសអ្នកជំងឺជាកម្មករដូចជាកញ្ញា ដែលទៅស្វែងរកសេវាសុខភាព ជាមួយនឹងប័ណ្ណ

ប.ស.ស. (ប័ណ្ណបេឡាជាតិរបបសន្តិសុខសង្គម)។ កញ្ញាបានបញ្ជាក់ថា "ខ្ញុំមិនដែលឈឺ នៅមិនទាន់ដឹងយ៉ាងម៉េចទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំលឺថា អ្នកដែលកាន់ប័ណ្ណ ប.ស.ស.នេះទៅ គេលឺថា ពេទ្យមិនចង់មើលមុខហើយពិនិត្យរាងចុងដៃចុងជើង និយាយស្តីចុងមាត់ចុងក ពោលគឺពិនិត្យឲ្យតែបាន"។

នេះគឺជាការយល់ឃើញរបស់បងប្អូនកម្មការិនីមួយចំនួន ប៉ុន្តែកន្លងមកនៅពេលដែលជួបជាមួយនឹងបងប្អូនកម្មករ និងកម្មការិនីរោងចក្រនៅរៀងរាល់សប្តាហ៍សម្តេចតែងតែបញ្ជូន រឿងព្រួយបារម្ភទាំងនេះ ព្រមទាំងសម្រួលជូនកម្មករនិងកម្មការិនីដោយប្រកាសថាការផ្តល់របបគាំពារសន្តិសុខសង្គម ដែលកម្មករស្គាល់ថា ប.ស.ស. នេះ គឺជាកម្មករ និងកម្មការិនីលែងបង់ដោយខ្លួនឯងហើយ។ សម្តេចបានប្រកាសថា គឺចាប់ពីខែមករា ឆ្នាំ២០១៨ នេះ គឺម្ចាស់ក្រុមហ៊ុនរោងចក្រជាអ្នកបង់ថ្លៃរបបសន្តិសុខសង្គម ១០០% ដល់កម្មករនិងកម្មការិនី ដូច្នេះពួកគេអាចនៅសល់ប្រាក់ ប្រមាណពី ៨,០០០-១២,០០០ ក្នុង១ខែ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ កម្មករនិងកម្មការិនីទាំងអស់ (រួមទាំងកម្មករសំណង់សណ្ឋាគារ ដឹកជញ្ជូនបើកបរ កសិកម្ម...) គឺទទួលបានការពិនិត្យព្យាបាលជំងឺ នៅមន្ទីរពេទ្យរដ្ឋដោយឥតគិតថ្លៃតាមរយៈមូលនិធិសមធម៌។ សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន ក៏បានណែនាំអោយក្រុមហ៊ុន រៀបចំបង្កើត និងពង្រឹងគ្លីនិក នៅតាមរោងចក្ររបស់ខ្លួនបន្ថែមទៀតដើម្បីជួយដល់កម្មករ។

ដោយ អរិយបុត្រ

ថតដោយ: សហការី ស៊ីអេសស៊ី

លំនៅស្ថាន ឬផ្ទះបុរាណខ្មែរអាចនឹងបាត់បង់ប្រសិនបើគ្មានការអភិរក្ស

ថតដោយ: ផានិត

សំណង់នៅកម្ពុជាក្រុងព្រៃក្រាម ខណៈពេលរដ្ឋកំពុងតែសម្រុកប្តូរផ្ទះស្ថាបត្យកម្មចាស់សម័យ ដែលនាំឲ្យបាត់បង់អត្តសញ្ញាណវប្បធម៌ខ្មែរ ដូច្នេះដើម្បីឲ្យ សាធារណជនមានចំណេះដឹងត្រូវស្រាវជ្រាវប្រវត្តិ និងគុណតម្លៃនៃផ្ទះបុរាណ អ្នកនាំសារសូមណែនាំមិត្តអ្នកអាន ឲ្យជួបជាមួយនិងលោក សាស្ត្រាចារ្យ **ជូន ឌីណា** ជាសាស្ត្រាចារ្យផ្នែកស្ថាបត្យកម្ម និងសំណង់បុរាណមួយរូប។

អ្នកនាំសារ: តើលំនៅស្ថាន ឬផ្ទះខ្មែរបុរាណ មានការប្រែប្រួលឬទេ ទៅតាមតំបន់ ឬទីតាំងនៃការសាងសង់របស់ពលរដ្ឋខ្មែរសម័យនេះ?

សាស្ត្រាចារ្យ ជូន ឌីណា: ជាការពិតណាស់ លំនៅស្ថានមានការប្រែប្រួលលក្ខណៈទ្រង់ទ្រាយផ្សេងៗគ្នាទៅតាមតំបន់នីមួយៗ ហើយពឹងផ្អែកលើមូលដ្ឋានគ្រឹះសំខាន់ៗដូចជា វប្បធម៌ ទំនៀមទំលាប់ប្រពៃណី អាកាសធាតុជាដើម។ ហើយមិនត្រឹមតែមានការប្រែប្រួលនោះទេ វាត្រូវបានបញ្ជាក់ពីតំបន់ភូមិសាស្ត្រថែមទៀតផង។

អ្នកនាំសារ: តើជាការពិតឬទេ ដែលយើងធ្លាប់ឮថា ផ្ទះខ្មែរសម័យបុរាណបញ្ជាក់ពីឋានៈ គួរនាទី របស់បុគ្គលជាម្ចាស់ផ្ទះ?

សាស្ត្រាចារ្យ ជូន ឌីណា: ពិតណាស់លំនៅស្ថានខ្មែរសម័យបុរាណ ឆ្លុះបញ្ចាំងពីសភាពគួរនាទី ឬឋានៈរបស់ម្ចាស់ផ្ទះផងដែរ។ ផ្ទះជិតគ្រប់គ្រងបញ្ជាក់ពីគួរនាទី ក្នុងសង្គមខ្មែរ ឬក៏ក្នុងសកម្មភាពនយោបាយ និងបញ្ជាក់ពីភាពស្តុកស្តម្ភខាងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់បុគ្គល ចំណែកឯផ្ទះតូចៗ ដែលសង់ដាច់ពីគ្នានោះ ភាគច្រើនជាផ្ទះរបស់ពលរដ្ឋទូទៅ ឬប្រជាពលរដ្ឋសាមញ្ញ និងការប្រកបរបរក្នុងជីវិត

ប្រចាំថ្ងៃ។
អ្នកនាំសារ: តើសំណង់ផ្ទះខ្មែរសម័យបុរាណ ខ្មែរមានការបែងចែកជាប៉ុន្មានប្រភេទ ហើយការសាងសង់នោះមានលក្ខណៈដូចម្តេច?

សាស្ត្រាចារ្យ ជូន ឌីណា: លំនៅស្ថានខ្មែរមាន៥ប្រភេទគឺ ផ្ទះខ្មែរ ផ្ទះរោង (ផ្ទះកន្តាំង) ផ្ទះរោងដោល ផ្ទះរោងឡើង និងផ្ទះបិត។ ផ្ទះខ្មែរ ត្រូវបានគេសាងសង់ឡើងដោយមានជំបូលមួយខ្ពស់ហើយចោទដើម្បីឲ្យរូបភាពខាងមុខមានសោភ័ណភាព និងធ្វើឲ្យមើលឃើញកំពូលជំបូលផ្ទះពីចង្វាយមានលក្ខណៈជាក់លាក់ប្រាសាទ។

អ្នកនាំសារ: ជាទូទៅផ្ទះខ្មែរយើងសម័យអតីតកាលមានការបែងចែកជាប្រភេទ។ តើប្រភេទផ្ទះនីមួយៗ មានការនិយមដូចម្តេច និង ការសាងសង់បែបនេះ ដើម្បីបញ្ជាក់ពីអ្វីខ្លះដែរ?

សាស្ត្រាចារ្យ ជូន ឌីណា: ជាការពិតទៅ ផ្ទះរោង ឬកន្តាំង គេសង់ជាមួយជំបូលយ៉ាងទាប ហើយពុំសូវស្រួច ដើម្បីការពារនិងឲ្យមានភាពងាយស្រួល កុំឲ្យមានការបាញ់ក្នុងការរកមើលផ្ទៃខាង ឬគ្រឿងបង្កជំបូលវែង។ ផ្ទះរោងដោល គេសង់ដោយមានជំបូលធំដែលពង្រីកជាសំយ៉ាបមកលើរាងកាយ។ ផ្ទះរោងឡើង គេសង់ដោយមានជំបូលធំមួយ និងមានសំយ៉ាបនៅផ្នែកខាងមុខ និងក្រោយផ្ទះ។ ផ្ទះបិត គេសាងសង់ឡើងជាមួយនឹងជំបូលដែលមានរាងបួនស្មើគ្នា ដោយគេពុំចាំបាច់ធ្វើផ្នែកខាងមុខ និងខាងក្រោយនៃជំបូលឡើយ។

អ្នកនាំសារ: បើមើលពីទិដ្ឋភាពជាក់ស្តែង សំណង់ខ្មែរបុរាណ ឬផ្ទះសម្បែងច្រើនតែត្រូវបានសាងសង់ ឡើងដោយមានសរសេរខ្ពស់ៗ ហេតុអ្វីបានជាខ្មែរសម័យនោះច្រើនតែសាងសង់វាឡើងបែបនេះ ឬ

មានបង្កប់អត្ថន័យពិសេស យ៉ាងណា?

សាស្ត្រាចារ្យ ជូន ឌីណា: ការសង់ផ្ទះផុតពីជីវិតខ្មែរ គឺដើម្បីគេចពីការជន់លិចនិងសត្វសាហាវផ្សេងៗ។ ក្រៅពីនេះ គេអាចប្រើប្រាស់ទិដ្ឋភាពខាងក្រោមផ្ទះសម្រាប់ដាក់សត្វ និងធ្វើកិច្ចការប្រចាំថ្ងៃ ដូចជា ត្បាញរែ ឬធ្វើជង្រុកស្រូវជាដើម តែបើក្រឡេកមើលពីភូមិសាស្ត្រ សម័យនោះសណ្ឋានដីមានរាងជាទំនាប និងងាយរងគ្រោះដោយទឹកជំនន់ នឹងម្យ៉ាងទៀតនោះខ្មែរនិយមសាងសង់ផ្ទះ ក្បែរៗនឹងប្រភពទឹក ដូចជា ទន្លេ ស្ទឹង ជាដើម វាងាយរងទទួល ទឹកជំនន់ នារដូវវស្សា ដែលធ្វើឲ្យលិចលង់ ផ្ទះសម្បែង។ល។ ក៏ប៉ុន្តែមួយវិញទៀត ខ្មែរយើងសម្បូរព្រៃនាម ជាដើមដែលជាជម្រកសត្វផ្សេងៗ ដែលពពួកសត្វទាំងនោះអាចនឹង បង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់ កូនចៅរបស់ពួកគាត់ ទើបបានជាមានការសាងសង់ ផ្ទះដែលមានសរសេរខ្ពស់ៗបែបនេះ។

អ្នកនាំសារ:តើអាចប្រៀបធៀបបានទេ ឬមានលក្ខណៈពិសេស ដូចម្តេច ដែលយើងគ្រាន់តែមើលផ្ទះយើងអាចសម្គាល់បានថា ម្ចាស់ផ្ទះ មានគួរនាទី និង ឋានៈបែបណាក្នុងសង្គម?

សាស្ត្រាចារ្យ ជូន ឌីណា: ទម្រង់ផ្ទះខ្មែរ អ្នកមានលទ្ធភាពខ្ពស់ ភាគច្រើន គឺប្រើជំបូលប្រក់ក្បឿង រីឯប្រជាពលរដ្ឋដែលមានលទ្ធភាពតិចតួច វិញច្រើនប្រើស្រូវ ឬស្លឹកត្នោត សម្រាប់ធ្វើ និង មិនមានរាងខ្ពស់ដូច ផ្ទះដែលសាងសង់អំពីក្បឿងនោះទេ។ បើយើងមើលមកក្បឿងមានបីប្រភេទ គឺក្បឿងស្រែការលិញ ឬស្រែការពស់នាគរាជ ក្បឿងក្បាច់ និងក្បឿងស្រែទម្រង់ប្រក់ ដែលភាគច្រើនយកលំនាំតាមប្រាសាទខ្មែរ នានាជាដើម។

ផ្ទះមន្ត្រី សេដ្ឋី សម័យនោះយើងអាចមើលឃើញថា មានទិដ្ឋភាពច្បាស់ជាដើម និងមានរបងព័ទ្ធជុំវិញ ជាលក្ខណៈឆ្លុះបញ្ចាំងពីទិពលរបស់ម្ចាស់ផ្ទះ តែបើសម្រាប់មនុស្សធម្មតាវិញ ច្រើនផ្ទះនៅតាមដងទន្លេ ឬជិតនឹងវាលស្រែ ចម្ការរបស់ពួកគាត់។
ដោយ សុផានិត និងទទិយបុត្រ

បច្ចុប្បន្នភាពនៃផ្ទះបុរាណខ្មែរ

ដោយសារតែការរីកចម្រើននៃសេដ្ឋកិច្ច និងការផ្លាស់ប្តូរផ្នត់គំនិតនិងបែបបទនៃការសំនៅឬបច្ចុប្បន្ន ផ្ទះប្រភេទបុរាណៗ ស្ទើរតែបាត់បង់ បើទោះបីវាគឺជា ជាផ្នែកមួយនៃអត្តសញ្ញាណរបស់ខ្មែរ ក៏ដោយ។

ដើម្បីទប់ស្កាត់ការបាត់បង់អត្តសញ្ញាណកាលពីចុងឆ្នាំ២០១៦ លោក ទេសរដ្ឋមន្ត្រី ជា សុផានិត រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងរៀបចំដែនដីនគររូបនីយកម្ម បានស្នើឲ្យក្រុមវិស្វកម្មជាធ្វើយ៉ាងណាចនាប្លង់សំណង់អគារនានាត្រូវរក្សាទុកនាបទទម្រង់ជាខ្មែរ។

ក្រោយមក កាលពីអំឡុងពាក់កណ្តាលខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧កន្លងទៅថ្មីៗនេះ សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី មានប្រសាសន៍ថា ការអភិរក្សប្រកាន់តឹងមិនអាចធ្វើឲ្យប្រទេសជាតិរីកចម្រើនបានទេ ប៉ុន្តែ ការធ្វើឲ្យស៊ីវិលយកគ្មានព្រំដែន ក៏នឹងធ្វើឲ្យប្រទេសជាតិ បាត់បង់អត្តសញ្ញាណផងដែរ។

សព្វថ្ងៃនេះ ផ្ទះបុរាណដែលអាចរក្សាបាននៅក្នុងតំបន់ទីក្រុង ជាពិសេស គឺនៅរាជធានីភ្នំពេញតែម្តង គឺពិបាករកហើយបើមាន ក៏ម្ចាស់ផ្ទះបុរាណនេះ ក៏ជាកម្មសិទ្ធិរបស់អ្នកដែលមានគំនិតអភិរក្សឬចាស់ ព្រឹទ្ធាចារ្យ ដែលនៅសេសសល់ពីសង្គម។

ឧបាសិកា វ៉ា ម៉ុន ដែលមានអាយុ៩០ ឆ្នាំ និងជាម្ចាស់ផ្ទះ ផ្ទះបិតដែលសាងសង់ឡើងក្នុងឆ្នាំ១៩២០ បានមានប្រសាសន៍ថា ជំនាន់ដែលសាងសង់ផ្ទះនេះបានធំ ដោយសារតែតម្លៃរបស់លើមានតម្លៃធុរថ្លៃ។ លោកយាយ បានរៀបរាប់បន្តទៀតថា ផ្ទះនេះសង់អស់រយៈពេល ៣ឆ្នាំ អស់ថវិការប្រហែលជា ៥.០០០រៀល។ លោកយាយបានបន្តថា អ្វីដែលជាប់របស់ចាស់ជាងគេនៅក្នុងផ្ទះនេះ គឺ ត្រែក្តារដែលជាប្រភេទលើបេង និងកញ្ចក់ទូសម្លាងកាយ ដែលជាប់របស់ដែលឪពុកម្តាយរបស់លោកយាយបានបន្សល់ទុកឲ្យ។

លោកយាយបានបន្តថា ផ្ទះនេះពុំមានអាកាសធាតុក្តៅស្អុះស្អាប់ ដោយគ្រាន់តែបើកបង្អួចត្រជាក់គេងបាន ដែលអារម្មណ៍នេះ គឺមិនអាចពិពណ៌នាបាន។

មេដឹកនាំកូរ៉េខាងត្បូងថា អាស៊ានជាដៃគូដ៏ចម្បងរបស់ខ្លួន

លោក មូន ជេអ៊ីន ប្រធានាធិបតីនៃប្រទេសកូរ៉េខាងត្បូង បានអះអាងថា អាស៊ាន គឺជាដៃគូដ៏មានសក្តានុពលរបស់កូរ៉េខាងត្បូង ដោយសារតែអាស៊ានបានកំពុងតែប្រែក្លាយទៅជាតំបន់មួយដែលមានជោគជ័យខាងផ្នែកយន្តការសេដ្ឋកិច្ចដ៏ចម្បងមួយនៅលើពិភពលោក។

នៅក្នុងសារមួយ ដែលលោកបានសរសេរនៅមុនពេលលោកចូលរួមនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានលើកទី៣១ នៅ

ហ្វីលីពីន លោក មូន បានអះអាងថា មកដល់ពេលនេះមានពលរដ្ឋកូរ៉េខាងត្បូងប្រមាណជា ៦ លាននាក់ បានធ្វើ ទេសចរណ៍ និងពាណិជ្ជកម្មដូចជាអាជីវកម្មនៅអាស៊ាន ដោយនៅក្នុងនោះ មានប្រជាជាតិអាស៊ានប្រមាណជា ៥០០.០០០ នាក់ បានមករស់នៅនិងធ្វើការនៅក្នុងប្រទេសកូរ៉េ ខណៈដែលមានពលរដ្ឋកូរ៉េប្រមាណជា ៣០០.០០០ នាក់ ក៏បានមករស់នៅ និងធ្វើការនៅក្នុងបណ្តាប្រទេស

អាស៊ានផងដែរ ។ លោកបានបន្តថា នយោបាយកូរ៉េខាងត្បូងឆ្ពោះមកអាស៊ានមានការប្រែប្រួលនៅក្នុងឆ្នាំ២០១០ ដោយកូរ៉េនិងអាស៊ានបានអភិវឌ្ឍន៍ទំនាក់ទំនងឲ្យក្លាយទៅជា ដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រដ៏ចម្បងមួយដែលមានទំនាក់ទំនងល្អតាំងពី ផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម ទាំងការទូត ប្រជាជននិងប្រជាជន សេដ្ឋកិច្ចនយោបាយជាដើម។ លោកមូន បានអះអាងថា កូរ៉េនឹងបន្ត

គាំទ្រអាស៊ានជាពិសេស គឺគាំទ្រនូវផែនការមេ ស្តីពីការភ្ជាប់អាស៊ានឆ្នាំ២០២៥ និងផែនការមេស្តីពីគំនិតផ្តួចផ្តើមដើម្បីសមាហរណកម្មអាស៊ាន ដើម្បីឲ្យប្រាកដថា អាស៊ាននិងកូរ៉េ គឺជាដៃគូសហប្រតិបត្តិការល្អ ហើយក៏រំពឹងថា កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងប្រជាជននិងប្រជាជនកាន់តែប្រសើរថែមទៀត។

អាស៊ានប្តូរប្រធានហើយ តែបញ្ហាប្រហែលជានៅដដែល

ប្រជាជាតិអាស៊ានបានប្តូរប្រធានហើយពេលគឺពីប្រធានាធិបតីហ្វីលីពីន រ៉ូដ្រីហ្គោ ឌូតេ មក លោកនាយករដ្ឋមន្ត្រីសិង្ហបុរី លី សៀន ឡុង នៅក្នុងអាណត្តិជាប្រធាន ប្តូរវេនមួយឆ្នាំម្នាក់ ប៉ុន្តែបញ្ហាប្រហែលជា នៅដដែល គឺអាស៊ានត្រូវតែប្តឹងប្តឹងអំពីតុល្យភាពមហាអំណាចពីសំខាន់ គឺ អាមេរិក ចិន និងបញ្ហាដែលសំបាប់ ដែលកំពុងតែលងអាស៊ាននៅឡើយនោះ គឺវិបត្តិនៅសមុទ្រចិនខាងត្បូង ។

ការផ្សព្វផ្សាយនិងជំរុញភាពជាគោលនៃអាស៊ាន និងស្ថិរភាពតំបន់ប្រកបដោយវឌ្ឍនភាពអាចជារបៀបវារៈការងារដ៏ចម្បង

របស់លោក លី សៀន ឡុង ដែលកំពុងតែទទួលការនេះ ប៉ុន្តែទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏លោកត្រូវ តែកែច្នៃនូវតុល្យភាពនៃស្ថិរភាពរវាងមហាអំណាចទាំងពីរនេះផងដែរ ។

នៅមុនទទួលការជាប្រធានអាស៊ានពេលគឺចន្លោះ ពីខែកញ្ញា និងតុលា នៅក្នុងនាមជានាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃប្រទេសសិង្ហបុរី លោក លី សៀន ឡុង បានទៅបំពេញទសន្យកិច្ចនៅក្នុងទីក្រុងប៉េកាំង និងទីក្រុងវ៉ាស៊ីនតោន ក្នុងឋានៈជាមេដឹកនាំប្រជាជាតិដ៏តូចមួយ ប៉ុន្តែជាប្រទេសដែលមានសេដ្ឋកិច្ច និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការល្អ

រវាងមហាអំណាចទាំងពីរនេះ ខណៈដែលមហាអំណាចទាំងពីរក៏ជា ដៃគូសន្ទនាដ៏ចម្បងរបស់ប្រជាជាតិអាស៊ានដែលលោកត្រូវ សម្របសម្រួល និងដឹកនាំកិច្ចការមួយចំនួនចាប់ពីពេលនេះដល់ឆ្នាំក្រោយ ។

នៅក្នុងឋានៈលោកជាប្រធានអាស៊ាននេះ កិច្ចការដែលជាបន្ទុក គឺអាចមានបញ្ហាធំៗមួយចំនួនដែលនៅក្នុងនោះ គឺរួមមានបញ្ហាសមុទ្រចិនខាងត្បូង។ នៅក្នុងឋានៈជារដ្ឋមួយដែលគ្មានជម្លោះ នៅក្នុងនោះ សិង្ហបុរីត្រូវបានគេរំពឹងថា នឹងមានលទ្ធភាពនៅក្នុងការរុញឲ្យចេញនូវដំណើរការពង្រឹងនូវក្រមប្រតិបត្តិសម្រាប់សមុទ្រចិនខាង

ត្បូង ដែលចិនចង់បានបំផុតដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ តាមគោលការណ៍គោលគំនិត ឲ្យទំនាស់នេះក្លាយជាវិបត្តិអន្តរជាតិ។ ក្រៅពីនេះបន្ទុកមួយទៀតសម្រាប់លោកនោះ គឺអាចពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាវិបត្តិនៅរដ្ឋរ៉ាយន នៅប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា ដែលកំពុងតែជាចំណុចក្តៅមួយនៅឡើយ។ ក្រៅពីនេះ ក៏មានអ្នកវិភាគមួយចំនួនបានលើកឡើងថា ស្ថានភាពនយោបាយនៅកម្ពុជានៅក្នុងឆ្នាំក្រោយក៏អាចជាចំណុចបន្ទុកមួយរបស់លោកផងដែរ ដោយសារតែកម្ពុជានឹងរៀបចំការបោះឆ្នោត នៅឆ្នាំ២០១៨ ។

អាស៊ានកំពុងតែសម្លឹងចិននៅក្នុងកែវភ្នែកមួយស្រទន់

វិបត្តិនៅសមុទ្រចិនខាងត្បូងបានធ្វើឲ្យមេដឹកនាំអាស៊ានមួយចំនួនច្រឡំមខាងកាលពីកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ាននៅក្នុងឆ្នាំ២០១២ នៅពេលកម្ពុជាធ្វើជាប្រធានប្តូរវេនអាស៊ានប៉ុន្តែវាចាប់ផ្តើមស្រទន់បន្តិចម្តងៗក្រោយពេលដែលកិច្ចប្រជុំកំពូលនេះបានរសាត់ចេញពីកម្ពុជា រហូតដល់ទីក្រុងម៉ានីលប្រទេសហ្វីលីពីន កាលពីខែពាក់កណ្តាលខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧ កន្លងទៅនេះ។

មេដឹកនាំអាស៊ានមួយចំនួនជាពិសេស គឺហ្វីលីពីន វៀតណាម ដែលគេដឹងថា ជាបងធំមួយនៅក្នុងទំនាស់នោះ រួមជាមួយនឹងប្រទេសផ្សេងដែលមាននៅក្នុងជម្លោះទឹកដីនៅសមុទ្រចិនខាងត្បូងផ្សេងទៀត ដូចជា ប្រ៊ុយណេ ម៉ាឡេស៊ី និងឥណ្ឌូនេស៊ី លើកលែងកោះតៃវ៉ាន់ចេញ ដែលមិនមែនជាដៃគូរបស់អាស៊ានដោយសារនយោបាយចិនតែមួយ ដែលមានទំនាស់ទឹកដីជាមួយនឹងចិន គឺបានសម្លឹងចិននៅក្នុងកែវភ្នែកមួយដ៏ស្រទន់ ខុសប្លែកមែនទែនកាលពីឆ្នាំ២០១២ ដែលពេលនេះ មេដឹកនាំប្រទេសអាស៊ានដែលមានទំនាស់ទាំងនោះ សម្លឹងចិននៅក្នុងកែវភ្នែកមួយ ដែលពិបាកនឹងប្តឹង ប៉ុន្តែមិនហ៊ានបញ្ចេញឲ្យអស់កំហឹងដោយសារតែទំនើប កម្មយោធារបស់ចិននៅទឹកដីមាន ជម្លោះនោះ។

កាលពីឆ្នាំ២០១២ មេដឹកនាំអាស៊ានដែលមានទំនាស់ខ្លាំង គឺបានខិតខំចាប់បង្ខំកម្ពុជា រួមជាមួយគេ ឲ្យសម្លឹងចិននៅក្នុងកែវភ្នែកមួយដ៏មុតស្រួច ប៉ុន្តែមិនអាចទៅរួចដោយសារតែកម្ពុជា បានប្រកាសពីគោលនយោបាយមួយច្បាស់លាស់ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងកំហឹងការទូតដ៏ខ្លាំងក្លារវាងហ្វីលីពីន វៀតណាម និងចិន ហើយបានព្យាយាមសម្រប-

សម្រួល ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពតានតឹងដើម្បីផលប្រយោជន៍ឈ្នះៗទាំងអស់គ្នា ដោយគ្មានសង្គ្រាម ឬវិបត្តិធ្ងន់ធ្ងរណាមួយបានកើតមានឡើង។

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១២ មក គឺទំនាស់នេះមានការស្រួចស្រាលខ្លាំង ប៉ុន្តែវាក៏ជាកំហុសណាមួយផ្នែកការទូតមួយរបស់កម្ពុជា នៅក្នុងវិបត្តិនៃសមុទ្រចិនខាងត្បូង ដោយសារតែរដ្ឋបាលថ្មីរបស់ប្រទេសហ្វីលីពីនបានបន្តនឹងដំណើរការនៅក្នុងការដោះស្រាយវិបត្តិ ក្រោយពេលដែលរដ្ឋបាលថ្មី ដែលបានអូសទាញកម្ពុជាធ្លាក់ចូលទៅក្នុងវិបត្តិនោះ ដោយការប្តឹងចិនទៅកាន់តុលាការមជ្ឈការអន្តរជាតិនៅទីក្រុងឡាអេ ហើយត្រូវបានតុលាការនោះ សម្រេចទាត់ចោលរាល់ការកាន់

កាប់ទឹកដីទាំងអស់របស់ចិននៅសមុទ្រចិនខាងត្បូងនេះ។ នៅក្រោមរដ្ឋបាលថ្មី ដែលបានឡើងមកដឹកនាំហ្វីលីពីន ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១៦មក ហ្វីលីពីនបានប្តូរជំហរ ជាហេតុនាំឲ្យវៀតណាម ហេងហាងផ្នែកការទូត ដូច្នេះហើយវិបត្តិផ្នែកការទូតនៅសមុទ្រចិនខាងត្បូង ក៏រលុងក្លាយជា រឿងក្តៅនៅកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានតទៅទៀត ជាពិសេស គឺកិច្ចប្រជុំកំពូលអាស៊ានលើកទី៣១ ថ្មីៗនេះ។ មេដឹកនាំអាស៊ានទាំងអស់ សុទ្ធតែសម្លឹងចិននៅក្នុងកែវភ្នែកដៃគូពាណិជ្ជកម្ម ដៃគូវិនិយោគ ទេសចរណ៍និង បច្ចេកវិទ្យា ដ៏ចម្បងមួយ សម្រាប់អាស៊ាន។

គ.ជ.ប. បែងចែកអាសនៈទំនេរ៥៥កៅអីនៅរដ្ឋសភាជូនគណបក្ស៥

គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត (គ.ជ.ប) បានធ្វើការបែងចែករូបរាងជាលទ្ធផលផ្លូវការនូវអាសនៈទាំង៥៥ របស់អតីតគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ទៅគណបក្សនយោបាយចំនួន៥ គឺគណបក្សហ៊ុនស៊ុនបុច គណបក្សសម្ព័ន្ធដើម្បីប្រជាធិបតេយ្យ គណបក្សខ្មែរឈប់ក្រគណបក្សសញ្ជាតិកម្ពុជា និងគណបក្សខ្មែរអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច កាលពីថ្ងៃទី២២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧ ។

គ.ជ.ប បានប្រកាសកាលពីព្រឹកថ្ងៃទី២៣ ខែវិច្ឆិកា ថា តាមលទ្ធផលនៃការបែងចែកអាសនៈនៅថ្ងៃទី២២ វិច្ឆិកា គណបក្សហ៊ុនស៊ុនបុច ដែលមានសម្តេចក្រុមព្រះនរោត្តម រណប្បទិ ជាប្រធានទទួលបានអាសនៈចំនួន៤១។ គណបក្សសម្ព័ន្ធដើម្បីប្រជាធិបតេយ្យ ដែលដឹកនាំដោយលោក ខឹម វាសនា ទទួលបានចំនួន៦អាសនៈ។ គណបក្សខ្មែរឈប់ក្រ ដែលលោក ក្រវ៉ាញ ជានៃ ជាប្រធានទទួលបានចំនួន៥អាសនៈ។ គណបក្សសញ្ជាតិកម្ពុជា

ដែលមាន លោក សេង សុខេង ជាប្រធាន គឺបានចំនួន ២អាសនៈ និងគណបក្សខ្មែរអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច ដឹកនាំដោយ លោក ហួន រាជចំរើន បានចំនួន១អាសនៈ។ ចំណែកគណបក្សសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ គឺមិនទទួលបានអាសនៈនោះទេដោយសារតែសម្លេងឆ្នោតមិនគ្រប់។

នេះគឺជាការប្រកាសនៃការបែងចែករបស់គ.ជ.ប. ប៉ុន្តែ គណបក្សសម្ព័ន្ធដើម្បីប្រជាធិបតេយ្យ និងគណបក្សខ្មែរឈប់ក្រ បានប្រកាសបដិសេធមិនទទួលយកអាសនៈដែលបានមកពីការបែងចែកអាសនៈរបស់អតីតគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ នោះទេ។

ទាក់ទិននឹងចំណុចនេះ លោក សោម សុលីដា អគ្គលេខាធិការរងគ.ជ.ប បានបញ្ជាក់ប្រាប់អ្នកសារព័ត៌មាននៅក្នុងស្រុកមួយចំនួនថា តាមច្បាប់នៃមាត្រា១៣៨ស្ទួន គ.ជ.ប នឹងត្រូវបែងចែកអាសនៈដែលនៅទំនេរនោះ ឲ្យទៅគណបក្សនយោបាយដែលមានអាសនៈនៅក្នុង

រដ្ឋសភា។ គួរលើកថា អាសនៈនៅក្នុងរដ្ឋសភាដែលទំនេរទាំង៥៥នេះគឺជាប់របស់អតីតគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ប៉ុន្តែគណបក្សនេះត្រូវបានគុណការកំពូលសម្រេចរំលាយកាលពីថ្ងៃទី១៦ វិច្ឆិកា ២០១៧ និងផ្អាកសកម្មភាពនយោបាយថ្នាក់ដឹកនាំគណបក្សសង្គ្រោះជាតិចំនួន១១៨រូប រយៈពេល៥ឆ្នាំ ដោយហាមឃាត់មិនឲ្យមានសកម្មភាពនយោបាយផ្សេងៗតាមបណ្តឹងរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃកាលពីថ្ងៃទី០៦ តុលា ២០១៧ ពាក់ព័ន្ធនឹងករណីរៀបចំផែនការយុបយិតជាសម្ងាត់ជាមួយបរទេសក្នុងការផ្តល់រំលែកជំនាញវិស្វកម្មស្របច្បាប់ ក្រោមទម្រង់នៃការធ្វើបដិវត្តន៍ពណ៌ដោយយកគំរូតាមប្រទេសយូហ្គោស្លាវី និងស៊ែរីប៊ី ក៏ដូចជាបណ្តាប្រទេសមួយចំនួននៅមជ្ឈិមបូព៌ា។

រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងតែងតាំងអនុប្រធានក្រុមហ៊ុនអាមេរិកមួយរូបឲ្យធ្វើទីប្រឹក្សា

សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានថ្លែង កាលពីថ្ងៃទី ២២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧ នៅវិមានសន្តិភាព នៅក្នុងជំនួបជាមួយនឹងលោក ចន វ៉ាយ អនុប្រធានក្រុមហ៊ុន ដីណឺរីល អេឡិចទ្រិក របស់សហរដ្ឋអាមេរិកដែលបាន និងកំពុងវិនិយោគនៅកម្ពុជាថា ជនបរទេសរូបនេះនឹងទទួលបានការស្នើសុំតែងតាំងធ្វើជាទីប្រឹក្សារាជរដ្ឋាភិបាល។ នេះបើយោងតាមលោក កៅ គឹមហួន រដ្ឋមន្ត្រីប្រតិភូអមនាយករដ្ឋមន្ត្រីបានប្រាប់អ្នកយកព័ត៌មានក្រោយជំនួបនោះ។ លោកបានបញ្ជាក់ថា សម្តេចតេជោនឹងស្នើសុំដល់

ព្រះមហាក្សត្រផ្តល់ឱ្យលោក ចន វ៉ាយ មានតួនាទីជាទីប្រឹក្សារាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដោយសារតែលោកជាជនបរទេស ដែលមានបទពិសោធន៍ច្រើនក្នុងកិច្ចការអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា និងដោយសារលោកនឹងត្រូវចូលនិវត្តន៍ពីការងារនៃក្រុមហ៊ុនដីណឺរីល អេឡិចទ្រិក ផងដែរនោះ។

លោកបានបន្តទៀតថា ជាការឆ្លើយតប លោក ចន វ៉ាយ បានសម្តែងនូវមោទនភាពក្នុងការទទួលយកតួនាទីនេះ ហើយលោកបានសន្យាថានឹងខិតខំចូលរួមបម្រើដល់ការអភិវឌ្ឍរបស់កម្ពុជា។ បច្ចុប្បន្នក្រុមហ៊ុន ដីណឺរីល អេឡិចទ្រិក មានគម្រោង

វិនិយោគលើសំយសំខាន់ៗចំនួន២ គឺវិស័យអគ្គិសនី និងវិស័យសុខាភិបាលដែលទាក់ទងនឹងការផ្តល់នូវទឹកស្អាតដល់មន្ទីរពេទ្យ ដែលកន្លងមកត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងមន្ទីរពេទ្យជាច្រើនមកហើយ។

ក្រុមហ៊ុននេះក៏កំពុងសិក្សាលើការផលិតថាមពលអគ្គិសនីដើរដោយធូលីក្នុងខេត្តព្រះសីហនុផងដែរ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្រុមហ៊ុនក៏កំពុងសិក្សាលើបណ្តាញអគ្គិសនី និងការបែងចែកអគ្គិសនី ទៅកាន់ប្រជាពលរដ្ឋផងដែរ ដែលគម្រោងនេះនឹងបញ្ចប់នៅចុងឆ្នាំ២០១៧នេះ។

កម្ពុជានឹងចាប់ផ្តើមផលិតប្រេងនៅឆ្នាំ២០១៩នៅប្លុក A និងB

លោក ស៊ុយ សែម រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងរ៉ែ និងថាមពល បានថ្លែងថា កម្ពុជានឹងចាប់ផ្តើមផលិតប្រេងនៅឆ្នាំ២០១៩ ខាងមុខនេះដោយក្រុមហ៊ុនសិង្ហបុរី ហើយរំពឹងថាអាចផលិតប្រេងកាតបាន៣១លានបារ៉ែល នៅដំណាក់កាលទី១ ពីប្លុកA និងB ខណៈប្លុកCក្រុមហ៊ុន ម៉ាឡេស៊ី កំពុងសិក្សាស្រាវជ្រាវនិងប្លុកផ្សេងទៀតមានក្រុមហ៊ុនបរទេសកំពុងដាក់ពាក្យសុំរុករកបន្ថែម។ ថ្លែងនៅក្នុងឱកាសធ្វើបាត់បង់ ចែករំលែកចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ លើប្រធានបទស្តីពី "យន្តការគ្រប់គ្រងវិស័យរ៉ែ និងថាមពលនៅកម្ពុជា និងការបង្ការទប់ស្កាត់ផលប៉ះពាល់ធនធានធម្មជាតិ" ជូន សិក្ខាកាមនៃបណ្ឌិត

សភាគណបាលកម្ពុជា នៅថ្ងៃទី២៣ វិច្ឆិកា ២០១៧ លោក ស៊ុយ សែម បានបញ្ជាក់ថា រហូតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ កម្ពុជាបានរកឃើញតំបន់មានប្រេងកាតទាំងសមុទ្រ និងលើគោកមានចំនួន ២៥ប្លុក ដែលអាចផលិតប្រេងបានចំនួន៥លានតោនក្នុងមួយឆ្នាំ។

លោកបានបន្តថា តំបន់ប្រេងក្នុងសមុទ្រ គឺមានចំនួន ៦ប្លុក គឺប្លុក A,B,C,D,Eនិងប្លុកF ប៉ុន្តែប្លុកAនិងB នឹងចាប់ផ្តើមផលិតនៅឆ្នាំ២០១៩ខាងមុខ ដោយក្រុមហ៊ុន ត្រីសរបស់ប្រទេសសិង្ហបុរី ដែលអាចផលិតនូវដំណាក់កាលទី១បានចំនួន៣១លានបារ៉ែល។ លោកបានលើកឡើងថា ដោយឡែកសម្រាប់តំបន់ប្រេងលើគោក

វិញ គឺគេបានរកឃើញនៅ ខេត្តកំពង់ធំ ដោយមានចំនួន ១៩ប្លុក ក៏ប៉ុន្តែនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះមានក្រុមហ៊ុនក៏ត្រូវរបស់វៀតណាម កំពុងដាក់ពាក្យសុំសិក្សាស្រាវជ្រាវហើយចំនួន១៨ប្លុកទៀត គឺពុំទាន់មានក្រុមហ៊ុនណាមួយស្ម័គ្រចិត្តចូលធ្វើការសិក្សានៅឡើយ។

លោកបានបន្ថែមទៀតថា អាជ្ញាធរនឹងរៀបចំឱ្យបានល្អប្រសើរ និងងាយស្រួលដល់ការ ដឹកជញ្ជូន ហើយធ្វើបំពង់បង្ហូរប្រេងពីខេត្តព្រះសីហនុមករាជានិវត្តពេញ និងខេត្តមួយចំនួន ដែលពាក់ព័ន្ធផងដែរ។

ប្រមុខរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាសំដែងការព្រួយបារម្ភអំពីកម្មវិធីអារុជនុយក្លេអ៊ែរកូរ៉េខាងជើង

កាលពីព្រឹកថ្ងៃទី០៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានបញ្ចេញសម្លេងជាសាធារណៈអំពី កម្មវិធីអារុជនុយក្លេអ៊ែររបស់ប្រទេសកូរ៉េខាងជើង។ ថ្លែងនៅក្នុងពេលអញ្ជើញជាអធិបតីភាពនៅក្នុងមហាសន្និបាត វិសាមញ្ញកាយប្រទ្ធិជាតិកម្ពុជា សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន បានបង្ហាញក្តីសង្ឃឹម យ៉ាងមុតមាំថា ពិភពលោកនឹង មានភាពស្ងប់ស្ងាត់ឡើងវិញ តាមរយៈការសន្តិភាពដោយសន្តិវិធី។

សម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន បានថ្លែងថា បន្ទាប់ពីកូរ៉េខាងជើង បានបាញ់មួយគ្រាប់ នាពេលថ្មីៗនេះ បណ្តាប្រទេសមួយចំនួន នាំគ្នាខ្លាចអាវុធ របស់កូរ៉េខាងជើង។ សម្តេចបានសម្តែងក្តីសង្ឃឹមថា "ពិភពលោក និងមានការស្ងប់ស្ងាត់ តាមរយៈនៃការសន្តិភាព ដោយ ស្មារតីស្ថាបនា ហើយប្រហែលជាកម្ពុជា ជាប្រទេសតូចមួយ មិនមែនជាគោលដៅ វាយប្រហាររបស់នុយក្លេអ៊ែរ កូរ៉េខាងជើង ឬកេរកម្មនោះទេ។ ខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងដូច្នោះ!"។ ការបញ្ចេញយោបល់នេះ បានកើតឡើងក្រោយពេល

ដែលកូរ៉េខាងជើងបានបាញ់សាកល្បងមីស៊ីល អន្តរទ្វីប វាសុង ១៥ កាលពីថ្ងៃពុធ សប្តាហ៍មុនបានដោតជ័យ។ ទាក់ទងនឹងភាពតានតឹងនៅឧបទ្វីបកូរ៉េនេះ កម្ពុជាតែងតែបានជំរុញឲ្យគ្រប់ភាគី វិលត្រឡប់មករកការចរចា ហើយសង្ឃឹមថា មានតែការចរចាទេ ដែលអាចរកដំណោះស្រាយអំពីបញ្ហានៅឧបទ្វីបកូរ៉េបាន មិនមែនការប្រឈមមុខដាក់គ្នាឡើយ។

កន្លងមកជិត៤០ឆ្នាំ របបប៉ុលពតនៅតែជាអតីតក

របប ប៉ុលពត គឺនៅតែជាថ្ងៃដ៏ មាន អត្ថន័យ និងជាថ្ងៃចងចាំមិនអាចបំភ្លេច បានសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាភាគច្រើន ជាពិសេសអ្នកដែលស្ថិតនៅមជ្ឈិមវ័យ ដែលបានរួចជីវិត រួចពីទុក្ខវេទនា ដែល ពួកគេបានហែលឆ្លងនៅក្នុងសម័យនៃការ គ្រប់គ្រងរបស់របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ហើយ ត្រូវបានទទួលជីវិតជាទូទៅថា ជា របបប្រល័យពូជសាសន៍ប៉ុល ពត ឬខ្មែរ ក្រហមនោះ ។

លោក សេក ចម្រើន ជាប្រជាពលរដ្ឋ ដែលមានវ័យ ៤៩ឆ្នាំ បានថ្លែងថា បំភ្លេច មិនបានទេបើទោះបីជាវាគឺជារឿងរ៉ាវដែល បានកើតមានឡើងប្រហែលជាជិត ៤០ ឆ្នាំក៏ដោយ ។

លោកបានបញ្ជាក់ថា "បំភ្លេចមើលបាន បើកាលនោះ មុខម៉ែឪ អាពត (របបប៉ុល ពត) វាមិនទាំងឡាយជួបផងនោះ" ។ លោក បានបញ្ជាក់បន្តទៀតថា "បំភ្លេចមិនបាន ហ្នឹង កាលនោះព្រោះតែក្មេង ព្រោះតែឃ្លាន

គ្រាន់តែ បេះសណ្តែកមួយក្បាលកមកទំពា ចំអែតក្រពះ ឈ្លបវាយេញ វាចាប់ខ្ញុំដាក់ លើសំបុក ស្រមោចភ្លើង ខាំឡើងពេញខ្លួន ឡើងគ្រុន តែមិនដឹងយ៉ាងម៉េចចេះតែរស់ បានឃើញសន្តិភាព ឃើញប្រទេសមក ដល់បច្ចុប្បន្ននេះ នឹងគេ" ។

លោកបានរៀបរាប់ថា អ្វីៗអាចបំភ្លេច បាន ប៉ុន្តែការឈឺចាប់ អាការៈស្រែកឃ្លាន ការរងទុក្ខវេទនា ការគ្មានភាពកក់ក្តៅ គឺ វាពិបាកនឹងភ្លេចណាស់។ លោកបានបន្ត ថា វាដាក់ជាប់នៅក្នុងខ្លួន នៅក្នុងការចង ចាំរបស់យើងតែម្តង ។

បើតាមការអះអាងរបស់លោក ចម្រើន នៅក្នុងសម័យប៉ុល ពត លោក មានអាយុ ប្រហែលជា ៦ ទៅ ៧ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះ ហើយ លោកត្រូវបាន គេបំបែកចេញពីឪពុកម្តាយ ហើយឲ្យទៅរស់នៅក្នុងកងកុមារ ដើររើស អាចម៍គោ សែងដី រកក្តាម រកត្រី បេះបន្លែ ធ្វើនេះធ្វើនោះគ្មានពេលទំនេរ គ្មានបានទៅ សាលារៀន គ្មានរបស់ស្តីហូបចុកបរិបូណ៌

ដូចក្មេងសម័យនេះទេ ។

លោកបានបន្តទៀតថា "សម្រាប់អ្នក ណាមិនដឹងទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំមិនអាចភ្លេចរឿងរ៉ាវ ដែលហែលឆ្លងសម័យនោះបានទេ។ ខែ នេះ (រដូវវស្សា) ក្មេងៗដូចជាចៅខ្ញុំអីអាយុ ៦ ទៅ ៧ឆ្នាំអី នៅដេកអាបឪពុកម្តាយ មានក្មួយ មានទឹកក្តៅទឹកត្រជាក់មានគេ ថ្នាក់ថ្នម។ សម័យនោះវិញខ្ញុំចាំថា ខ្ញុំរកតែ អាវមកពាក់គ្មានផង យប់ឡើងដេកក្នុង ពន្លកចំបើងទេ ឃ្នាងជាមួយគ្នាទៅវិញ ទៅមកទេ" ។

លោក ពេជ្រ ធារិទ្ធ ជាមន្ត្រីចូលនិវត្តន៍ មួយរូប បានមានប្រសាសន៍ថា ទោះ សម័យនេះ យើងមានហូបចុក មានឡាន មានផ្ទះស្តុកស្តម្ភ មានសម្ភារប្រើប្រាស់ ទំនើបៗ មានសេចក្តីសុខផ្លូវចិត្ត និងផ្លូវ កាយគ្រប់យ៉ាងមែន ប៉ុន្តែលោកមានជំនឿ ថា គ្មាននរណាអាចភ្លេចអស់នូវទុក្ខវេទនា ដែលបាន ហែលឆ្លងកន្លងមកបានទេ ។ លោកបានបន្តថា ជាសញ្ញាតិក្រាណារបស់

មនុស្ស ឲ្យតែធ្លាប់ហែលឆ្លងអាជ្ញាធិទុក្ខ វេទនានេះមិនងាយភ្លេចទេ ។

លោកបានបញ្ជាក់ថា "ខ្ញុំជឿបែបនេះ! អាទុក្ខវេទនា អាកាពស៊ីអតស៊ីឃ្លាននេះ វាថតជាប់ក្នុងអារម្មណ៍អាក្រក់ណាស់។ ដូចខ្ញុំចឹងចំណាស់ ៧០ជាងហើយ ពេល ខ្លះភ្លេចនេះភ្លេចនោះច្រើន តែរឿងអាពត មួយ ដូចជាមិនភ្លេចទេ" ។

លោកបានបន្តថា រៀបរាប់ដោយរលេច ចេញនូវទឹកភ្នែកព្រិចៗថា បំភ្លេចមើលបាន បើមួយគ្រួសារ រស់តែលោកម្នាក់គត់។ ដោយលោកបាត់បង់ប្រពន្ធ និងកូន ប្រុសស្រី៣នាក់អស់រលីង។ លោកបាន រៀបរាប់នូវទៀតថា នាសម័យនោះលោក មិនបានដឹងទេថា ពួកគេបាត់បង់ជីវិតនោះ ដោយលោកត្រូវគេបង្ខំទៅធ្វើការនៅបឹង ទន្លេសាបងណោះ។ លោកបានបន្តថា នៅក្នុងសម័យលុន ណុល លោក រស់នៅ ភ្នំពេញ ហើយក្រោយពេលបែក ទាហាន ប៉ុល ពត បានជម្លៀសលោក និងគ្រួសារ

កាលណាវិញចាប់របស់ពលរដ្ឋកម្ពុជា

ថតដោយ លីហ្វៀង

ទៅរហូតដល់ពេលវិញ ហើយក៏ឲ្យនៅ ភូមិស្រុកក្រគរ។ នៅទីនោះ លោក ត្រូវបែក គ្រួសារទាំងអស់ ដោយរូបលោកត្រូវគេ បង្ខំឲ្យចុះទៅបឹងទន្លេសាប ហើយប្រពន្ធ លោក ត្រូវបានគេបង្ខំឲ្យទៅកងចល័តផ្សេង ឯកូនៗគេយកទៅកងកុមារ លើកលែង អាពេមួយ ដែលមានអាយុ ៥ខែ នៅតាម ខ្លួន។ លោកបានបន្តទៀតថា លោកត្រូវ បង្ខំនៅតែបឹងទន្លេសាបទេ យូរម្តងបាន សុំគេឡើងមកភូមិមកលេងប្រពន្ធកូនបាន ម្តង តែក្រោយមក គឺត្រូវគេបង្ខំចុះទៅ កណ្តាលបឹងទន្លេសាប ក៏ដាច់ការទាក់ទង រហូតដល់រំដោះ ៧ មករា នេះ បានមាន ឱកាសឡើង គោក ហើយជួបអ្នកភូមិ គេប្រាប់ថា ពួកគេស្លាប់អស់ហើយ ដោយ អាពេនោះ គេថា វាលី ហើយ អាទីពីរ និងអាស្រីបងនោះ ថា លង់ទឹក ដោយឡែក ប្រពន្ធនោះ គឺឮថា បាត់ដំណឹងក្រោយ ពេលគេយកទៅកសាងរៀនសូត្រ ។

លោកបានបន្តទៀតថា គ្រួសារលោក

សព្វថ្ងៃនេះ គឺរៀបការក្រោយបែករបប ប៉ុលពតនេះទេ ដូច្នេះហើយបានជាអាយុ ជាង ៧០ឆ្នាំហើយ ទើបតែមានចៅបីនឹង គេនោះ ។

លោកបានបន្តទៀតថា ភរិយាលោក សព្វថ្ងៃនេះ ក៏ជាស្ត្រីមេម៉ាយស្លាប់កូនស្លាប់ ប្តីសម័យ ប៉ុល ពត ដែរ ហើយបើអត់មាន របបនោះ ប្រហែលជាកូនៗពួកយើងរៀបការ មានកូនចៅ ហើយខ្ញុំ សង្ស័យ មានចៅទួត បាត់ហើយ ។

ក្រៅពីរឿងរ៉ាវឈឺចាប់ ទុក្ខវេទនា និង ការនិរាសព្រាត់ប្រាស់ ដែលរៀបរាប់ខាង លើ លោក ឆាយ សុផាត ជាមន្ត្រីរាជការ មួយរូប ក៏បានចូលរួមរំលឹកនូវព្រឹត្តិការណ៍ ល្អៗចាប់ផ្តើមកើតមានជាថ្មី ក្រោយថ្ងៃ រំដោះ ៧ មករា ១៩៧៩ ដោយថ្លែងថា ស្បែក អន្ទកាល និងពពកខ្មៅនៅកម្ពុជាចាប់ផ្តើម សាត់ ខណៈសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច និង សង្គមដែលបានបំផ្លាញដល់បួសគល់នៅ ក្នុងរបបខ្មែរក្រហមចាប់ផ្តើម ។

លោកបានបញ្ជាក់ថា "សម័យអន្ទកាល នៃរបបខ្មែរឆ្នើម មនុស្សបង់ក្រមាបាន បញ្ចប់ ប្រវត្តិសាស្ត្រថ្មី ក៏ចាប់ផ្តើមកើតមាន នៅកម្ពុជាចាប់តាំងពីពេលនោះមក ។ ខ្ញុំ ធ្លាប់រកតែខោអាវខ្មៅបំណាស់ស្លៀកមិន បាន ប៉ុន្តែពេលនេះ ម៉ូតអីក៏មានដែរ" ។

លោកបានបន្តទៀតថា ពពកខ្មៅក៏ចាប់ ផ្តើមសាត់បន្តិចម្តងៗ ជំនួសដោយពពក ពណ៌ផ្ទៃមេឃ ស ប្រផេះ ហើយប្រទេសក៏ បានរីកចម្រើនបន្តិចម្តងៗរហូតមកដល់ សព្វថ្ងៃ ប៉ុន្តែលោកបានបង្ហាញនូវចម្ងល់ មួយ ដែលអ្នកនយោបាយខ្លះចង់ឲ្យកូន ខ្មែរក្រហម អ្វីដែលបាន កើតឡើងនៅសម័យ នោះទៅវិញ ។ លោកបានបន្តថា នេះគឺ ជារឿងប្រវត្តិសាស្ត្រ ដែលយើងគួរតែចាំ និងគួរតែរំលឹកឲ្យកូនខ្មែរចាំ ដើម្បីទុក្ខជា បទពិសោធ និងជាមេរៀនអំពីសង្គមប្រវត្តិ សាស្ត្រដើម្បីឲ្យអនាគតសង្គមខ្មែរយើង កាន់តែ រុងរឿង ប៉ុន្តែមិនមែនយើងរុងរឿង ហើយភ្លេចរឿងចាស់ ដល់អនាគតវាកើត រឿងឈឺចាប់ រឿងវេទនា រឿងព្រាត់ប្រាស់ ជាថ្មីនោះទេ ។

យុវនិស្សិត ជុំ ឧត្តម ដែលមានវ័យ ២០ ឆ្នាំមួយរូប បានបញ្ចេញចំណាប់អារម្មណ៍ ថា ប្រវត្តិសាស្ត្រទោះបីជាល្អ ឬអាក្រក់ ដាច់ ខាតយើងត្រូវតែដឹង ត្រូវតែស្វ័យសិក្សា ពីព្រោះវាសុទ្ធសឹងតែជាចំណេះដឹង និង បទពិសោធន៍ដែលមានប្រយោជន៍សម្រាប់ អនាគតជានិច្ច ។

ឧត្តមបានបន្តទៀតថា ដោយសារតែ បរិបទសង្គម សេដ្ឋកិច្ច និងនយោបាយកាន់ តែទូលំទូលាយ ចំណេះដឹង គឺតែតែទាមទារ

ឲ្យទូលំទូលាយ ដូច្នេះក្រៅពីប្រវត្តិសាស្ត្រ កម្ពុជាខ្លួនឯង យើងក៏ត្រូវតែឈ្វេងយល់ អំពីប្រវត្តិគំបន់ និងសាកលលោក សំខាន់ៗផងដែរ ។

ឧត្តមបានបញ្ជាក់ថា "សម័យនោះ ខ្មែរ យើងជួបរបបប្រល័យពូជសាសន៍ ចុះ

ប្រទេសគេ សម័យនោះ យ៉ាងណា ដូច្នេះ បើយើងសិក្សា និងស្វែងយល់ យើងអាច ដឹងស្រុកគេកាលនោះយ៉ាងម៉េច ហេតុអ្វី បានជាស្រុកគេដល់ប៉ុណ្ណឹង ..." ។ល។

ដោយ ទទិយារុត្រី

ពលរដ្ឋកម្ពុជាទទួលយុត្តិធម៌ខ្លះហើយពីរបបមុនពត

ក្រោយពេលដែលរបបខ្មែរក្រហមបានឡើងកាន់អំណាចនៅថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥ ហើយត្រូវទម្លាក់ពីអំណាចនៅថ្ងៃទី៧ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ មកដល់ ពេលនេះ គេប៉ាន់ប្រមាណថា មានប្រជាជនកម្ពុជាប្រមាណ ១,៧ លាននាក់ បាន បាត់បង់ជីវិតនៅរបបនោះ។

ដើម្បីស្វែងរកយុត្តិធម៌ជូនជនរងគ្រោះ និងសាច់ញាតិ នៅឆ្នាំ១៩៩៧ រាជរដ្ឋា ភិបាលកម្ពុជាបានសំណូមពរឲ្យអង្គការសហប្រជាជាតិជួយឧបត្ថម្ភបង្កើតសាលា ជម្រះក្តី ដើម្បីកាត់ទោសមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់នៃរបបនេះ។ ក្រោយមកអង្គជំនុំជម្រះ វិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងក្នុង របបប៉ុលពត បានបង្កើតឡើង ក្រោយកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ជាមួយ អង្គការសហប្រជាជាតិ នៅខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៣ ។

មកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ តុលាការនេះ បានកាត់ទោសរួចហើយ នូវបុគ្គលបីនាក់ គឺ កាំង ហ្គេកអារ ហៅ ឌុច ជាមេកុកទូលស្តែង លោក ខៀវ សំផនជាអតីតប្រមុខរដ្ឋ និង លោក នួន ជា ជាអតីតប្រធានរដ្ឋសភានៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យជាប់ពន្ធនាគារមួយជីវិត។ ដោយឡែកជនជាប់ចោទទី៣ គឺ លោក អៀង សារី អតីត រដ្ឋមន្ត្រី ការបទេសរបស់របបនេះ បានបាត់បង់ជីវិតមុនពេលកាត់ទោស ហើយភរិយា របស់ជនជាប់ ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ត្រូវបានដោះលែងដោយសារតែមានជំងឺ ប៉ុន្តែបាន ស្លាប់នៅឆ្នាំ២០១៥ ។

អាយុកាលរបស់តុលាការនេះនឹងបន្តរយៈពេល ២ ឆ្នាំទៀត ប៉ុន្តែកំពុងតែស្វែងរក ថវិកាដោយរយៈ ពេលពីឆ្នាំ២០១៨ទៅ២០១៩ គឺត្រូវការ ថវិការ ប្រមាណជា ៤៦,១២ លានដុល្លារ ហើយរហូតមក ដល់ពេលនេះ គេដឹងថា សាលាក្តីនេះ ចាយលុយអស់២៩៣ លានដុល្លារហើយ ដោយលុយពីសហគមន៍អន្តរជាតិចំនួន ២២៤,៣ លានដុល្លារ និង ពីជាតិ៦៨,៧ លានដុល្លារ ។

សមិទ្ធិផលគ្រួសារ មុនដំណើរការរៀបចំមិទ្ធិញ្ញវិភក្តម ទី៣៩ ឆ្នាំ នៃទិវាជ័យជម្នះ ៧ មករា

សេដ្ឋកិច្ច កសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម ពាណិជ្ជកម្ម ទេសចរណ៍ និង វិស័យផ្សេងៗ កំពុង តែស្ថិតនៅក្នុងនិន្នាការរីកចម្រើនប្រកបដោយសុខុមាលភាព ។

តាមរបាយការណ៍ដែលព្យាករណ៍ដោយស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗ ដូចជាធនាគារ ពិភពលោកបានអះអាងថា កម្ពុជានៅក្នុងចំណោមប្រទេសដែលកំពុងតែងើបចេញ ពីខ្សែបន្ទាត់នៃភាពក្រីក្រ ដោយនៅក្នុងឆ្នាំគេព្យាករណ៍ថា សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជានឹងទទួល កំណើន ៦,៨ភាគរយ តែនឹងឡើងដល់ ៦,៩ នៅឆ្នាំ២០១៨។

ដោយឡែកវិស័យកសិកម្មវិញ ក៏ស្ថិតនៅក្នុងនិន្នាការរីកចម្រើន ដោយក្រសួង កសិកម្ម និងក្រសួងពាណិជ្ជកម្មបានអះអាងថា ទំនិញកសិកម្មរបស់កម្ពុជា ដូចជា អង្ក កៅស៊ូ ពោត ដំឡូងមី ផលិតផល នេសាទ ម្រេច គឺកំពុងតែទទួលបានចំណែក ទីផ្សារអន្តរជាតិកាន់តែទូលាយ ។

សម្រាប់ឧស្សាហកម្មវិញ មកដល់ពេលនេះ ក្រសួងការងារបានប្រកាសថា កម្ពុជា មានរោងចក្រ និងសហគ្រាសសរុបទាំងអស់ ១១.១៦៨ កន្លែង ដែលផ្តល់ការងារ ដោយផ្ទាល់ដល់ពលរដ្ឋ ១,២ លាននាក់។

សម្រាប់វិស័យពាណិជ្ជកម្មវិញឆ្នាំ២០១៧នេះ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម បានប្រកាសថា កម្ពុជាបាននាំចេញទំនិញសរុបរហូតដល់ទៅ ៩,៥៥ពាន់លានដុល្លារ ពោល គឺកើនឡើង ប្រមាណជាជាង ១៩ ភាគរយបើធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៦ ។ ខណៈដែលវិស័យទេស ចរណ៍វិញ ក្រសួងបានព្យាករណ៍ថា កម្ពុជាអាចទាក់ទាញបានភ្ញៀវអន្តរជាតិ ៥,៦ លាននាក់ ។

វិគរាយបុណ្យ

ព្រះសហគមន៍កាតូលិក ពាក់ដៃស្នូងចាស់

ព្រះសហគមន៍កាតូលិក ដាក់ដៃបណ្ណាលគីវី ផ្លិតក្នុង ព្រះសហគមន៍កាតូលិក ៨ក ភូមិភាគកំពង់ចាម

ព្រះសហគមន៍កាតូលិក ព្រះក្រាមមេត្តិ បឹងទំពុន

ព្រះសហគមន៍កាតូលិក ៧

ព្រះសហគមន៍កាតូលិក ខេត្តព្រះវិហារ

ព្រះសហគមន៍កាតូលិក ព្រះវិហារ គ្រួសារមីរិសុទ្ធិ ទីព្រៃស្បូវ ខេត្តកំពង់ធំ

ព្រះសហគមន៍កាតូលិក

ព្រះយេស៊ូប្រសូត

ព្រះសហគមន៍កាតូលិក ទំព្យង

ព្រះសហគមន៍កាតូលិក ត្រែង ត្រឃីង

ស្ថិតិ ព្រះយេស៊ូ ប្រសូត

ព្រះសហគមន៍កាតូលិក វិមាន ស្នា ខេត្តកំពត

ព្រះសហគមន៍កាតូលិក ព្រះវិហារ សន្តប្បវេណី ផ្សារតូច

ពិភព បាត់ដំបង

ព្រះសហគមន៍កាតូលិក ព្រះវិហារសន្តសិលា សន្តប្បវេណី ភ្នំពេញ

ព្រះសហគមន៍កាតូលិកតំបន់កំពតសួរសុខទុក្ខកូនស្នាក់នៅក្នុងពន្ធនាគារ

នៅព្រឹកថ្ងៃទី១២ ខែធ្នូនេះ ព្រះសហគមន៍កាតូលិកតំបន់កំពត បានរៀបចំកម្មវិធីសួរសុខទុក្ខ និងចែកអាហារ ព្រមទាំងសម្ភារៈប្រើប្រាស់ ដល់ទណ្ឌិត និងជនគ្រូវចោទក្នុងពន្ធនាគារ ខេត្តកំពត ចំនួនប្រមាណជាង ៧០០ នាក់ ។ ពិធីប្រព្រឹត្តទៅក្រោមអធិបតីភាពរបស់លោកអភិបាលព្រះសហគមន៍ភូមិភាគភ្នំពេញ អូលីវ័រ និងការនិមន្ត និងអញ្ជើញ ចូលរួមពីសំណាក់ តំណាងពុទ្ធសាសនា និងឥស្លាមសាសនា លោកបូជាបាវ្យ និងគ្រីស្ទបរិស័ទយ៉ាងច្រើនកុះករ ។ ជាកិច្ចចាប់ផ្តើមលោក អែម បូ ប្រធានពន្ធនាគារ ខេត្តកំពត បានមានមតិស្វាគមន៍យ៉ាងកក់ក្តៅចំពោះគណប្រតិភូសាសនាទាំងអស់ដែលបានមកសួរសុខទុក្ខ ដល់បងប្អូនក្នុងពន្ធនាគារនៅថ្ងៃនេះ។ លោកក៏បានណែនាំឲ្យបងប្អូនទាំងអស់យកចិត្តទុកដាក់ស្តាប់ពាក្យប្រៀនប្រដៅពីសាសនាទាំងអស់។

ក្នុងឱកាសដ៏វិសេសវិសាលនេះ លោកយ៉ាងលូកា ក្នុងនាមជាអ្នករៀបចំកម្មវិធីបានប្រសាសន៍ថា៖ យើងទាំងអស់មាន

អំណរ ក្នុងឱកាសបុណ្យព្រះយេស៊ូប្រសូត។ យើងមកដើម្បីបង្ហាញ ចែករំលែក ភាពកក់ក្តៅជាមួយបងប្អូន គាំទ្រឲ្យបងប្អូនមានសេចក្តីសង្ឃឹម ក្នុងការខិតខំកែប្រែខ្លួន ជាពលរដ្ឋល្អ ពេលចេញទៅវិញចូលក្នុងសង្គម។ ក្នុងនោះដែរគណម្ចាស់ ចាន់សុវណ្ណ មេគណ គណៈធម្មយុត្តកត្តនិកាយ ខេត្តកំពត បានមានចំណីការ អប់រំលើកដល់បងប្អូនទាំងអស់អំពីសីលប្រាំ ដើម្បីជាការពិចារណាបំភ្លឺផ្លូវជីវិត។

ចំណែកលោក សឹម ឡែម៉ាណា តំណាងគណម្ចាស់ ខេត្តកំពត ក៏បានលើកទឹកចិត្តបងប្អូនកែខ្លួន រៀបចំខ្លួនឲ្យល្អសម្រាប់ជីវិតលោកខាងមុខ។ លោកភិបាលអូលីវ័រ យេ ជាអធិបតីបានមានប្រសាសន៍ ទៅកាន់បងប្អូនអំពីគុណភាពរបស់សាសនានីមួយៗ។ លោកថា ៖ ពិតមែនសាសនាទាំងអស់ណែនាំជីវិតរបស់យើងម្នាក់ មានពន្លឺ។ លោកបន្តលើកទឹកចិត្តថា ជីវិតរបស់យើងពេលខ្លះស្រស់ស្រាយ ស្រស់បំព្រង ពេលខ្លះក្រៀមស្ងួត។ តែកុំអស់សង្ឃឹម! សូមយកពេលពិចារណា សមាធិខ្លះ រិះគិតថា តើពេលចេញទៅខាងក្រៅនឹងធ្វើអ្វី?

ត្រូវមានកម្លាំងទៅមុខជានិច្ច។ មនុស្សត្រូវមានសេចក្តីសង្ឃឹម ត្រូវមានពន្លឺជានិច្ច។ ត្រូវខិតខំធ្វើយ៉ាងណា ដើម្បីឲ្យមានជីវិតល្អ។ លោកបន្តថា ពេលចេញទៅវិញ ត្រូវស្រលាញ់គ្រួសារ ស្រលាញ់កូន និងជួយឲ្យប្រទេសមានសុខសន្តិភាព និងសេចក្តីសុខ។ បន្ទាប់ពីសំណេះសំណាល់ជាមួយបងប្អូនជាប់ឃ្នុរចមក គណប្រតិភូបានអធិដ្ឋា ប្រសិទ្ធពរជ័យតាមជំនឿ

រៀងៗខ្លួន។ កម្មវិធីបានបញ្ចប់ដោយការចែកម្ហូបអាហារ និងក្លាយដល់បងប្អូនជាប់ឃ្នុរ តាមអាគារនីមួយៗ បងប្អូនទទួលបានដោយអំណរសប្បាយ។ ព្រះសហគមន៍កាតូលិកតំបន់កំពត តែងរៀបចំការជួបជុំបែបនេះ ជាលក្ខណៈអន្តរសាសនា អស់រយៈពេលប្រមាណជា១០ឆ្នាំមកហើយ។

ដោយ លី សុវណ្ណា

photo supply

ព្រះសហគមន៍មិនអាចឲ្យគូស្វាមីភរិយាលែងលះបានទេ តែមានមោឃភាព

លោកមូជាបាវ្យ ទៀង វណ្ណសិរី

នៅក្នុងសង្គម គេមានការលែងលះគ្នាដែលមានការទទួលស្គាល់ពីច្បាប់ ឬរដ្ឋអំណាច។ ប៉ុន្តែសម្រាប់យើងជាព្រះសហគមន៍កាតូលិកពាក្យលែងលះ យើងមិនអាចប្រើបានទេ។ ហេតុអ្វី? ព្រោះមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការអប់រំណែនាំ ព្រះសហគមន៍យើងក៏មានតាំងពីជំនាន់ព្រះយេស៊ូ ដែលពួកវាវិស៊ីបានសួរ។ ព្រះយេស៊ូតបថា "អ្នករាល់គ្នាធ្លាប់អានគម្ពីររួចហើយថា កាលពីដើមដំបូងព្រះអាទិករបានបង្កើតបុរស និងស្ត្រី។ ហេតុនេះហើយទើបបុរសត្រូវចាក់ចេញពីឪពុកម្តាយទៅរួមរស់ជាមួយភរិយារបស់ខ្លួន ហើយអ្នកទាំងពីរត្រឡប់ទៅជា

រូបកាយតែមួយ។ មនុស្សមិនត្រូវបំបាក់បំបែកគូស្រករដែលព្រះជាម្ចាស់ត្រូវផ្សំផ្គុំនោះឡើយ"។ ហេតុនេះហើយអាពាហ៍ពិពាហ៍ក្នុងព្រះសហគមន៍យើងចាត់ទុកថាជាចំណងដ៏វិសុទ្ធ ដែលកើតឡើងហើយគ្មាន អ្នកណាបំបាក់បំបែកវាបានឡើយ។ ជាពិសេសក្នុងច្បាប់ព្រះសហគមន៍ក៏បានបញ្ជាក់ក្នុងមាត្រា១១៤១ ដែលចែងថា អាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលកើតឡើងដោយសច្ចៈនុម័ត និងពេញលក្ខណៈ។ សច្ចៈនុម័ត មានន័យថា មានពិធីត្រឹមត្រូវ ស្របតាមច្បាប់ព្រះសហគមន៍ និងពេញលក្ខណៈគឺ មានការរួមដំណេកជាមួយគ្នា ដែលកត្តានេះមិនអាចមានមនុស្សណាអាចផ្តាច់ចំណងនេះបានឡើយ លើកលែងតែសេចក្តីស្លាប់។ ចំណងនេះគេហៅថា ជាចំណងធម្មជាតិ គឺមានទាំងគ្រីស្ទបរិស័ទនិងគ្រីស្ទបរិស័ទ គ្រីស្ទបរិស័ទនិងសាសនាដទៃផងដែរ ដែលយើងមិនអាចបំបែកបំបាក់បានឡើយ។ រីឯគ្រីស្ទបរិស័ទនិងគ្រីស្ទបរិស័ទដែលមានពិធីជ្រមុជទឹក មានលក្ខណៈពិសេសគឺមិនគ្រាន់តែមានចំណងធម្មជាតិនេះទេ គឺជាចំណងមកពីច្បាប់របស់ព្រះជាម្ចាស់ដែលក្រោយមកព្រះសហគមន៍បានយកជាច្បាប់មួយរបស់ព្រះសហគមន៍ផ្ទាល់។

ចំណុចសំខាន់ៗនៃមោឃភាពលើចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍

ប្រសិនបើចំណងនោះគ្មានឧបសគ្គអ្វីជាមួយគូស្រករទេ ចំណងនោះនៅគង់ លុះត្រាតែយើងមានបញ្ហាអ្វីមួយ។ យើងត្រូវពិនិត្យពិចារណាម្តងទៀត តើចំណងនោះកើតឡើងត្រឹមត្រូវពិតប្រាកដ ឬក៏មានសុពលភាពឬអត់? ហេតុនេះហើយព្រះសហគមន៍ក៏មានផ្លូវមួយជួយដល់គូស្រករ គឺជាចំណុចខ្សោយដែលធ្វើឲ្យអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ពួកគេមិនអាចជាពាហ៍ពិពាហ៍ពេញលក្ខណៈបាន គឺមានឧបសគ្គ។ ក្នុងនោះរួមមានចំណុចមួយចំនួនដូចជា ទី១អាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ ឆ្លងកាត់ការលើកលែងហើយឬនៅ? ទី២ តើមានការយល់ព្រមទាំងសងខាង(ស្វាមីភរិយា) គឺចេញដោយចិត្តស្មោះ គឺទាមទារឲ្យបង្ហាញឲ្យស្តែងឃើញជាពាក្យសំដី ឬកាយវិការ និងទី៣ ត្រូវមានទម្រង់ ឬរបៀបដែលប្រារព្ធពិធី តើវាកើតឡើងត្រឹមត្រូវ ឬក៏អត់? ក្រៅពីចំណុចទាំងបីខាងលើនេះ គឺយើងត្រូវពិនិត្យលើកត្តាមួយចំនួនទៀតដូចជា ៖

១. អសមត្ថភាពផ្លូវភេទមិនអាចបង្កើតកូនបាន
២. ជាទូទៅអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់គ្រីស្ទបរិស័ទគឺត្រូវរៀបការជាមួយគ្រីស្ទបរិស័ទដូចគ្នា។ តែបើគ្រីស្ទបរិស័ទជាមួយសាសនាដទៃ គឺត្រូវមានការអនុញ្ញាតពីលោក

អភិបាលដោយចាំបាច់។ ប្រសិនបើអត់មានទេ គឺអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះមិនស្របច្បាប់ព្រះសហគមន៍ឡើយ។

៣. អាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយអ្នកដែលមានអត្តសញ្ញាតែងតាំងជាបូជាបាវ្យ ឬអ្នកថ្វាយពាក្យសច្ចានិរ្ត ឬជាមួយបងប្អូនដីជូនមួយ
៤. អាយុដែលមានគម្លាតឆ្ងាយពេក
៥. របៀបនៃការប្រារព្ធពិធីនោះ គឺត្រូវមានសាក្សីពីរនាក់ ហើយត្រូវប្រារព្ធនៅក្នុងព្រះវិហារ និងអនុវត្តតាមពិធីបុណ្យរបស់ព្រះសហគមន៍កាតូលិក។
៦. កាបង្ហាញពាក្យសន្យារបស់គូស្វាមីភរិយាត្រូវស្តែងចេញជាពាក្យសំដីផ្ទាល់ បើមនុស្សគ អាចមានសរសេរ ឬមានរបៀបផ្សេង ឬប្រសិនបើអត់ចេះភាសាតំបន់យើងត្រូវធ្វើតាមរយៈអ្នកបកប្រែ។ កត្តាទាំងអស់ខាងលើនេះ មួយណាក៏បាន គឺជាចំណុចខ្សោយដែលធ្វើឲ្យអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់គូស្វាមីភរិយានេះអាចក្លាយជាមោឃៈបាន។ ប៉ុន្តែព្រះសហគមន៍មិនអនុញ្ញាតឲ្យមានមោឃភាពដោយសារមិនបានឡើយ លុះត្រាតែឆ្លងកាត់ប្រព័ន្ធតុលាការរបស់ព្រះសហគមន៍កាតូលិក ដោយមានការស៊ើបអង្កេត និងកាត់សេចក្តីត្រឹមត្រូវ ទើបអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះចាត់ទុកថាជាមោឃៈបាន។

អង្គការការីតាស់កម្ពុជា "ដំណើរនៃមេត្តាករុណា យើងស្រឡាញ់បរិស្ថាន"

អង្គការការីតាស់កម្ពុជា "ដំណើរនៃមេត្តាករុណា យើងស្រឡាញ់បរិស្ថាន" ជាប្រធានបទយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការរិះគិតនៅក្នុងការជួបជុំប្រចាំឆ្នាំ លើកទី២៤ របស់អង្គការការីតាស់កម្ពុជា ដែលការជួបជុំនេះបានប្រព្រឹត្តទៅនៅព្រះវិហារសន្តមីកាអែល ក្នុងព្រះសីហនុ កាលពីថ្ងៃទី០៤ ដល់ថ្ងៃទី០៧ ខែធ្នូនេះ។

មានមតិស្នាគមន៍ក្នុងពេលនោះលោកគឺមនោនាយកប្រតិបត្តិអង្គការការីតាស់កម្ពុជា បានថ្លែងកោតសរសើរដល់សមាជិកនៃអង្គការការីតាស់កម្ពុជា ដែលបានខិតខំបំពេញការងារ និងខិតខំបង្ហាញមេត្តាករុណា គឺបំពេញកិច្ចការប្រកបដោយមេត្តាករុណា។ លោកថា ការីតាស់មានន័យថា "មេត្តាករុណា"។ យើងធ្លាប់ធ្វើសកម្មភាពមេត្តាករុណា ហើយបងប្អូនចូលរួមជាមួយការីតាស់ ដើម្បីធ្វើសកម្មភាពមេត្តាករុណា..។

លោកបន្តថា យកពេលនេះចូលរួមជាមួយការីតាស់ មិនត្រឹមតែសកម្មភាពនេះតែសូមចូលរស់នៅក្នុងមេត្តាករុណា។ អរគុណបងប្អូនដែលចូលរួម។

លោកបន្តថា ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានថ្ងៃក្នុងពេលយើងជួបជុំគ្នានេះ យើងបន្តរិះគិតតើត្រូវរស់នៅក្នុងសេចក្តីមេត្តាករុណាយ៉ាងដូចម្តេចទៀត? លោកថា ជាការពិតណាស់

បងប្អូនរស់ ក្នុងកិច្ចការចិញ្ចឹមជីវិត យើងព្រួយបារម្ភណាស់អំពីជីវភាពរបស់ខ្លួន។ ខិតខំធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីឲ្យការរស់នៅរបស់ខ្លួនពោរពេញដោយសុភមង្គល។ តើយើងរស់នៅ ដោយសុភមង្គលក្នុងគ្រួសាររបស់ខ្លួនស្រួលយ៉ាងដូចម្តេច បើបងប្អូនយើងជាច្រើនទៀត ត្រូវរស់ក្នុងភាពឈឺចាប់ វេទនាខ្លោចផ្សានោះ? លោកសូមឲ្យសមាជិកការីតាស់ទាំងអស់យកចិត្តទុកដាក់ជាមួយបងប្អូនទៀតដែលទន់ខ្សោយ និងងាយងេត្រោះធ្វើដំណើរទៅមុខទាំងអស់គ្នា។

កិច្ចការមេត្តាករុណាមិនមែនគ្រាន់តែធ្វើកិច្ចការចំពោះតែមនុស្សដោយផ្ទាល់នោះទេ គឺស្រឡាញ់ថែទាំបរិស្ថានក៏ជាកិច្ចការមួយដ៏សំខាន់ដែរក្នុងការបង្ហាញមេត្តាករុណា។

លោកអភិបាលគឺគ ហ៊ីកាវដូ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាលអង្គការការីតាស់កម្ពុជា បាន លើកទឹកចិត្តអ្នកចូលរួមក្នុងអង្គប្រជុំទាំងអស់ត្រូវស្រឡាញ់បរិស្ថាន ប្តូរទម្លាប់នៃការរស់នៅរបស់ខ្លួន ដោយយកចិត្តទុកដាក់មានចិត្តការពារថែរក្សា និងស្រឡាញ់បរិស្ថាន។ ដោយចាប់ផ្តើមពីខ្លួនយើងគ្រួសារ...។ ដើម្បីដល់ដំណាក់កាលនេះត្រូវការពេល។ យើងត្រូវបង្កើតទម្លាប់កែរបៀបយើងរស់នៅ។ សូមបន្ថយការប្រើទូរស័ព្ទខ្លះ ម៉ាស៊ីនត្រជាក់ខ្លះ។

អង្គប្រជុំក៏បានសិក្សាល្វេងយល់អំពីការថែទាំបរិស្ថាន ដែលធ្វើបទបង្ហាញដោយលោកបូជាបាព្យ កាត្រីអែល ជាប្រធានទទួលខុសត្រូវផ្នែកបរិស្ថាននៃអង្គការមេត្តាករុណាកម្ពុជា។

ក្នុងបទបង្ហាញលោកបានបង្ហាញពីផលប៉ះពាល់នានាដែលបង្កឡើងដោយមនុស្សចំពោះបរិស្ថានធម្មជាតិ។ ផលប៉ះពាល់ពីការប្រើប្រាស់ថង់ផ្លាស្ទិក បំពង់បឺតជ័រជាដើម។ លោកបានលើកទឹកចិត្តដល់ អ្នកចូលរួមទាំងអស់ឲ្យយកចិត្តទុកដាក់ និងកាត់បន្ថយ ឈប់ប្រើរបស់ទាំងនោះ។ អាចធ្វើការកែច្នៃប្រើប្រាស់ឡើងវិញជាដើម។

ក្នុងនោះដែរលោកបូជាបាព្យ កាត្រីអែលក៏បានបង្ហាញនូវចំណុចមួយចំនួន ក្នុងលិខិតរបស់សម្តេចប៉ាប ហ្វ្រង់ស៊ីស្កូ ដែលមានចំណងជើងថា "ឡោដាតូស៊ី" ដែលបានណែនាំឲ្យយកចិត្តទុកដាក់ និងថែរក្សាបរិស្ថានធម្មជាតិ។ ខ្លឹមសារដូចជា៖

រុក្ខជាតិ សត្វ និងអ្វីៗទាំងអស់ ដែលព្រះជាម្ចាស់បានបង្កើតមក វាមានតម្លៃ ឯករាជ្យរបស់វា។ ហើយវាមានតម្លៃ ព្រោះព្រះជាម្ចាស់បង្កើត ដោយសេចក្តីស្រឡាញ់។ យើងត្រូវតែយកពេលវេលាខ្លះគយគន់សោភ័ណ ដែលនៅជុំវិញខ្លួនយើង។ កត្តាមួយយើងគួរធ្វើ គឺឆ្ពោះទៅកាន់ស្នាព្រះហស្តព្រះជាម្ចាស់ ដោយគ្មានការភ័យខ្លាច

ឬការគាបសង្កត់ ប៉ុន្តែជាការដឹងគុណ។ យើងត្រូវយល់ថា ពិភពលោក និងអ្វីៗទាំងអស់នេះ ជាអំណោយទានរបស់ព្រះជាម្ចាស់សម្រាប់យើងទាំងអស់គ្នា។ សូមពិនិត្យមើលវប្បធម៌ទំនើប និងកុំចាប់ទទួលយកអ្វី ដែលអ្នកមើលឃើញនៅក្នុងសង្គមថា ល្អ និងសូមពិនិត្យមើលបែបផែនដីរិតរស់នៅផ្ទាល់ខ្លួន។ តើរបៀបអ្នកធ្វើ បានប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថានឬអ្នកដទៃដែរទេ?

ការជួប ល្វេងយល់ ដើម្បីទទួលបានចំណេះពិតជាមានសារៈសំខាន់។ ប៉ុន្តែដើម្បីឲ្យមេរៀនដែលទទួលបានតែមានប្រសិទ្ធភាពអង្គការការីតាស់បានរៀបចំកម្មវិធីជាមួយនាយកសាលាបឋមសិក្សាមួយក្នុងស្រុកព្រៃនប់ ដើម្បីអនុវត្តន៍កម្មវិធីសាលាបៃតងដោយមានការដាក់កូនឈើ និងចែកសម្ភារសិក្សាដល់សិស្សានុសិស្ស ព្រមទាំងជួយពិនិត្យក្នុងជូនដោយឥតបង់ថ្លៃផងដែរ។ ថ្ងៃបន្ទាប់ក៏មានកម្មវិធីដាក់កូនដើមកោងកាងរួមគ្នានៅក្នុងស្រុកព្រៃនប់។

កម្មវិធីជួបជុំនេះបានបញ្ចប់ដោយការប្រារព្ធបុណ្ណអបអរសាទរព្រះយេស៊ូប្រសូតដោយមានជប់លៀង ចែកអំណោយគ្នា ចែកអំណរសប្បាយទៅវិញទៅមកប្រកបដោយភក្តីភាព មិត្តភាពក្នុងភាពស្និទ្ធស្នាលជាបងប្អូន។

ដោយ លី សុវណ្ណា

ថតដោយ សុវណ្ណា

និស្សិតវិទ្យាស្ថានសន្តប៉ូលទទួលសញ្ញាបត្របញ្ចប់ការសិក្សា

ថតដោយ លី សុវណ្ណា

និស្សិតនៃវិទ្យាស្ថានសន្តប៉ូល ចំនួន៧៥ នាក់បានបញ្ចប់ការសិក្សាដោយជោគជ័យ និងបានទទួលសញ្ញាបត្របរិញ្ញាបត្រ គ្រប់ៗគ្នា នាថ្ងៃទី១៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ នេះ ក្រោមអធិបតីភាព របស់ឯកឧត្តម គុប សុភក្រី អនុរដ្ឋលេខាធិការ ក្រសួងទេសចរណ៍ លោកអូលីវេ ដ្ឋិតហាស្ទើរ អភិបាលព្រះសហគមន៍កាតូលិកកូម៉ែភាគភ្នំពេញ ជាស្ថាបនិក និងជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃវិទ្យាស្ថានសន្តប៉ូល និងមានការចូលរួមពីសំណាក់ មន្ត្រីរដ្ឋាភិបាល គណៈគ្រប់គ្រងវិទ្យាល័យ សាស្ត្រាចារ្យ អាណាព្យាបាល ព្រមទាំងនិស្សិតនៃវិទ្យាស្ថានសន្តប៉ូលជាច្រើនរូប។

និស្សិតចំនួន ៧៥រូប ដែលទទួលបរិញ្ញាបត្រនាពេលនេះ មានបរិញ្ញាបត្រក្សេត្រសាស្ត្រជំនាន់ទី២ បរិញ្ញាបត្រកាសាអង់គ្លេស បរិញ្ញាបត្រគ្រប់គ្រងទេសចរណ៍ជំនាន់ទី៣ និងបរិញ្ញាបត្រព័ត៌មានវិទ្យាជំនាន់ទី៤។

តាមរបាយការណ៍របស់លោក ផុន សុផល នាយកនៃវិទ្យាស្ថានសន្តប៉ូលបានឲ្យដឹងថា វិទ្យាស្ថានបាននឹងកំពុងបណ្តុះបណ្តាលថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រចំនួន៥ មានដូចជា ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រព័ត៌មានវិទ្យា ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រក្សេត្រសាស្ត្រ ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រអក្សរសាស្ត្រអង់គ្លេស ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រគ្រប់គ្រងទេសចរណ៍ និងថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រសង្គមកិច្ច។ និងបរិញ្ញាបត្រចំនួន៧ លើជំនាញ ប្រព័ន្ធកម្មវិធីចម្រុះ សណ្ឋាគារ

និងបដិសណ្ឋារកិច្ច កាសាអង់គ្លេស គ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធ និងបណ្តាញកុំព្យូទ័រ អភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីកុំព្យូទ័រ។

បច្ចុប្បន្ននេះមាននិស្សិតសិក្សាចំនួន ២៧៧នាក់ ក្នុងនោះថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រចំនួន ៣៨នាក់។ លោកនាយក ផុន សុផល បានលើកឡើងទៀតថា វិទ្យាស្ថានបានផ្តល់ប្រយោជន៍ជាច្រើនជូននិស្សិតដូចជា អន្តេវាសិកដ្ឋានសម្រាប់និស្សិតស្រីប្រុស អាហារដ្ឋានតម្លៃទាបជាងទីផ្សារកម្មវិធីចុះកម្មសិក្សានៅសាកលវិទ្យាល័យ ដៃគូរបស់វិទ្យាស្ថានជាដើម។

ក្នុងនោះរួមមានសកលវិទ្យាល័យអន្តរជាតិចំនួន១០ គឺ សកលវិទ្យាល័យ នៅប្រទេសអ៊ីតាលី ប្រទេសកូរ៉េ ប្រទេសអូស្ត្រាលី ប្រទេសតង់ហ្សានី ប្រទេសហ្វីលីពីន ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី ប្រទេសថៃ ប្រទេសស៊ីងហ្គាពួរ និងជាមួយអង្គការយូណេស្កូទទួលបានបន្ទុកផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស ហើយ និងសកលវិទ្យាល័យកូម៉ែភាគភ្នំពេញ ដែលស្ថិតនៅក្នុងប្រទេសជាដើម។

លោកអភិបាលអូលីវេ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាលវិទ្យាស្ថានសន្តប៉ូល បានអបអរសាទរចំពោះ និស្សិតទាំង ៧៥រូប ដែលទទួលបរិញ្ញាបត្រនៅថ្ងៃនេះ។ ក្នុងនោះដែរលោកអភិបាលក៏បានបង្ហាញ អំពីផែនការ នៃការវិទ្យាល័យឯកទេសសន្តប៉ូល ដែលមានមុខជំនាញកសិកម្ម និងទេសចរណ៍។ លោកក៏បានលើកទឹកចិត្ត ឲ្យនិស្សិតចូលរួមបង្រៀននៅវិទ្យា-

ល័យនេះ នូវជំនាញដែលគេបានរៀន ដើម្បីហាត់ការផងដែរ។ លោកអភិបាលក៏បានបង្ហាញអំពីគម្រោង បង្កើតតំបន់អេកូទេសចរណ៍ នៅក្នុងខេត្តតាកែវនេះ គឺក្នុងស្រុងត្រាំកក់ ដែលនៅតាមបណ្តោយផ្លូវ ជាតិលេខ៣ គឺនៅក្នុងឃុំគុស ដែលមានរោងសិប្បកម្ម កែច្នៃម្ហូបអាហារ សិប្បកម្មត្បាញ មានសាលាមហាស្របដីធំ ដើម្បីសម្តែងសិល្បៈ តាមទម្រង់ផ្សេងៗមានល្ខោនបាសាក់ យីកេ របាំបូរាណ របាំប្រពៃណី របាំប្រជាប្រិយជាដើម ជូនភ្ញៀវ ដែលមកទស្សនា។ លោកថា លោកក៏បានកសាង សាលាបង្រៀនរបាំផងដែរ។ កន្លែងទាំងនេះ គឺត្រូវការកំលាំងចូលរួមរបស់និស្សិតគ្រប់ផ្នែក ដើម្បីបម្រើសេវាកម្មជូនភ្ញៀវ។ នៅក្នុងវិទ្យាល័យឯកទេស សន្តប៉ូល ប្រៀងស្ទើរ នឹងសាងកន្លែងទទួលភ្ញៀវស្នាក់នៅ និងមានបើកកោដនីយដ្ឋានដើម្បីអាចសិស្សអនុវត្ត។ លោកបន្តថា ក្រៅពីនៅក្នុងខេត្តតាកែវក៏មាននៅភ្នំពេញខេត្តកែប ក៏ជាកន្លែងដែលពោរពេញ ដោយសក្តានុពលក្នុងវិស័យអេកូទេសចរណ៍នេះដែរ។ ព្រោះលោកបានបង្កើតកសិដ្ឋានមួយយ៉ាងធំលើផ្ទៃដី ៧០ហិកតា ដោយមានកសិកម្មចម្រុះដូចជា គោ ជ្រូក ពពែ ដំណាំហូបផ្លែច្រើនមុខ ម្រេច ពោត។ល។ ទីនោះជាទីកន្លែងសម្រាប់និស្សិតអនុវត្តន៍ និងទទួលភ្ញៀវទេសចរណ៍ផងដែរ។

ក្រោយបានស្តាប់របាយការណ៍ និងផែនការណ៍នេះរួច លោក គុប សុភក្រី

អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងទេសចរណ៍ បានកោតសរសើរ និងគាំទ្រយ៉ាងពេញទំហឹង លើគម្រោងទាំងនេះនិងសូមលោកអភិបាលចុះបញ្ជីតាមលក្ខណៈច្បាប់ដើម្បីឲ្យផែនការទាំងនេះដំណើរការទៅដោយល្អ និងស្របច្បាប់។ លោកក៏បានអបអរសាទរ និងស្នើដៃជាច្រើនដែលវិទ្យាស្ថានសន្តប៉ូលចូលរួមជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្សដើម្បីអភិវឌ្ឍកម្ពុជាឲ្យចម្រើនឡើង។ ជាក់ស្តែងលោកលើកឡើងថា ទីតាំងរបស់វិទ្យាស្ថានសន្តប៉ូលដើមឡើយ ជាវាលស្រែសម្រាប់បង្កបង្កើនផលស្រូវ តែពេលនេះវាលស្រែសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្សវិញ។ ក្នុងឱកាសនោះលោកក៏កោតសរសើរ ដល់និស្សិតជ័យលាភី និងបានផ្តាំផ្ញើសម្រាប់និស្សិតថ្មីឲ្យយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការសិក្សាដើម្បីទទួលបានអនាគតដ៏ល្អត្រចង់។

បន្ទាប់មកគណៈអធិបតីក៏ចែកសញ្ញាបត្រដល់និស្សិតទាំងអស់ និងបានអញ្ជើញទស្សនាការតាំងបង្ហាញនូវស្នាដៃកែច្នៃរបស់និស្សិតវិទ្យាល័យឯកទេស សន្តប៉ូលនៃក្រុមសិល្បៈ ដែលមានវេទិកាសម្តែងយ៉ាងធំមួយ និងផលិតផលនានាដែលចេញពីសិប្បកម្ម នៃគម្រោងអេកូទេសចរណ៍កូម៉ែភាគភ្នំពេញ។

ដោយ លី សុវណ្ណា

លោកអភិបាលអូលីវីយេ "ការិយាល័យនីមួយៗធ្វើឲ្យមានជីវិតរស់រវើក ក្នុងព្រះសហគមន៍"

លោកអូលីវីយេ ជួតហាស្ទើរ អភិបាលព្រះសហគមន៍ភូមិភាគភ្នំពេញ មានប្រសាសន៍ទៅកាន់ បុគ្គលិកនៃការិយាល័យនានានៃព្រះសហគមន៍កាតូលិក ភូមិភាគភ្នំពេញ ក្នុងពិធីប្រារព្ធបុណ្យព្រះយេស៊ូប្រសូតសម្រាប់អ្នកបម្រើការតាមការិយាល័យនានា កាលពីថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧។

តាមកម្មវិធីដែលបានគ្រោងទុក គឺចាប់ផ្តើមអង្គប្រជុំដើម្បីស្តាប់យោបល់ និងអនុសាសន៍នានាពីលោកអភិបាល ដែលការិយាល័យនីមួយៗត្រូវបំពេញ ព្រមទាំងព័ត៌មានអំពីព្រឹត្តិការណ៍ធំៗមួយចំនួនដែលនឹងកើតមានតាម គម្រោងការណ៍របស់ព្រះសហគមន៍ភូមិភាគភ្នំពេញក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ដែលព្រះសហគមន៍បានកំណត់ជា "ឆ្នាំនៃគ្រួសារ"។

នៅក្នុងពេលជួបជុំនោះ លោកអភិបាលក៏បានរំលឹកដល់ប្រធាននៃការិយាល័យទាំងអស់ឲ្យយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្តន៍តាមផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្លួន និងត្រូវរៀបចំផែនការសកម្មភាពក្នុងឆ្នាំនីមួយៗ ព្រមទាំងគម្រោងថវិការផងដែរ។ ជាងនេះត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើរបាយការណ៍សកម្មភាព និងហិរញ្ញវត្ថុ ប្រចាំខែ ប្រចាំឆ្នាំ ជូនទៅការិយាល័យភូមិភាគភ្នំពេញជាប្រចាំ។

លោកអភិបាលព្រះសហគមន៍កាតូលិកអូលីវីយេ ក៏បានបង្ហាញនូវមោទនភាពចំពោះផលផ្លែជាច្រើនដែលការិយាល័យនានា ក្នុងភូមិភាគភ្នំពេញបានបំពេញ។ លោកថា "ការិយាល័យនីមួយៗធ្វើឲ្យមានជីវិតរស់រវើក ក្នុងព្រះសហគមន៍"។

ក្នុងពេលនោះដែរលោកអភិបាលក៏បានរំលឹកដល់ប្រសាសន៍របស់សម្តេចប៉ាដែល

បានមានប្រសាសន៍ក្នុងដំណើរទស្សនកិច្ចផ្លូវរដ្ឋនៅប្រទេសបង់ក្លាដែស ចំនួនបីចំណុចដើម្បីអប់រំដល់អ្នកចូលរួមទាំងអស់គឺទីមួយ "ខ្ញុំជាពន្លក...ព្រះជាម្ចាស់បានសាបព្រោះ គ្រាប់ពូជហើយណែនាំឲ្យគ្រាប់ពូជនោះរីកចម្រើនឡើង.....ខ្ញុំត្រូវការស្រោចទឹកគ្រាប់ពូជនោះ! ដោយយកចិត្តទុកដាក់ថែរក្សាគ្រាប់ពូជនោះ ដោយថ្នាក់ថ្នម បម្រើគ្នាទៅវិញទៅមក! អធិដ្ឋាន! ការយល់ចិត្ត"។ ទីពីរ គឺ "ថែរក្សាសុខដុមរមនា រៀបរយការបែកបាក់។ សត្រូវនៃសុខដុមរមនាគឺការនិយាយដើមគ្នា"។ ទីបី គឺ "ថែរក្សាអំណរសប្បាយ"។

ជាពិសេសលោកអភិបាលលើកទឹកចិត្តសហការីទាំងអស់ថា "ចូរមានភាពរឹងមាំនៅក្នុងសេចក្តីសង្ឃឹម"។

បន្ទាប់ពីបានស្តាប់ អនុសាសន៍នានា

របស់លោកអភិបាលអូលីវីយេរួចមក លោកវិជ្ជបណ្ឌិត ជួង សារឿន អ្នកសម្របសម្រួលគណកម្មការសុខភាព តំណាងការិយាល័យទាំងអស់ បានថ្លែងអំណរគុណលោកអភិបាលអូលីវីយេដែលតែងយកចិត្តទុកដាក់ សម្របសម្រួល លើកទឹកចិត្ត ណែនាំដឹកនាំ ដល់គ្រប់ការិយាល័យទាំងអស់ឲ្យបានដើរទៅមុខ ស្របតាមគម្រោងការព្រះសហគមន៍ ក្នុងការបម្រើបងប្អូន និងប្រកាសដំណឹងល្អ។ លោកថាគ្រប់ការិយាល័យទាំងអស់ប្តេជ្ញាចិត្តខិតខំបំពេញការងារតាមអនុសាសន៍ របស់លោកអភិបាលឲ្យបានសម្រេច។

ក្រោយពេលអង្គប្រជុំចប់ កម្មវិធីក៏បន្តដោយពិធីអរព្រះគុណព្រះជាម្ចាស់អបអរសាទរុបុណ្យព្រះយេស៊ូប្រសូត។

ក្នុងធម្មទេសនាលោកអភិបាលក៏មានប្រសាសន៍ថែមទៀតដល់បងប្អូនចូលរួមថា "ចូរកុំធ្វើជាឧបសគ្គនៃការសង្គ្រោះ តែត្រូវធ្វើជាឧបករណ៍នៃការសង្គ្រោះ"។

ពិធីអរព្រះគុណបានបញ្ចប់ ដោយការដង្ហែរបស់ណាក់ព្រះកុមារយេស៊ូ ចូលក្នុងរូងភ្នំពេញដែលបានរៀបចំតុបតែងយ៉ាងស្អាត ដោយភ្លើងចំរុះពណ៌។ កម្មវិធីបានបន្តដោយការចែករំលែកអនុស្សាវរីយ៍ ដល់កុមារបុគ្គលិកទាំងអស់ និងទទួលទានអាហារសាមគ្គីក្នុងបរិយាកាសយ៉ាងសប្បាយរីករាយ និងស្និតស្នាលជាទីបំផុត។

ការិយាល័យក្នុងភូមិភាគភ្នំពេញមានដូចជា ការិយាល័យលោកអភិបាល សហគ្រិនភាពសង្គមភូមិភាគភ្នំពេញ ការិយាល័យយុវជន កុមារ និងជំងឺ ការិយាល័យសិល្បៈនិងរបាំ គណៈកម្មការពលករ គណៈកម្មការសុខភាព ការិយាល័យអប់រំជំនឿ គណៈកម្មការព្រះគម្ពីរ ការិយាល័យផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានកាតូលិក ក្រុមទទួលស្វាគមន៍នៅភ្នំពេញថ្មី និងការិយាល័យសម្រាប់ការសិក្សាអប់រំ។

ដោយ លី សុវណ្ណារ៉ា

ថតដោយ សុវណ្ណារ៉ា

សង្គម

សន្តិ លូស ដឺ ម៉ារីយ៉ាក

នាងលូសកើតនៅថ្ងៃទី១៥ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩១។ ក្រោយពីបានរៀបការអស់រយៈពេល ១៣ឆ្នាំ ប្តីនាងបានទទួលមរណភាព។ នាងក្លាយទៅជាស្ត្រីមេម៉ាយម្នាក់ ដែលមាន កូនប្រុសម្នាក់។ សន្តិ រ៉ាងសង នៅប៉ូល ជួយណែនាំនាងលូសខាងផ្លូវវិញ្ញាណ។ គាត់ប្រមូលក្រុមបុរស និងស្ត្រី ដើម្បីជួយអ្នកក្រីក្រ និងអ្នកជំងឺនៅក្នុងព្រះសហគមន៍នីមួយៗ។ ដោយមាន

នាងលូសជួយជ្រុំជ្រែង គាត់បង្កើតក្រុមគ្រួសារបងស្រីនៃធម៌ មេត្តាករុណា ដើម្បីជួយអ្នកក្រីក្រ និងអ្នកជំងឺ។ នាងមានទំនាក់ទំនងជាមួយស្ត្រីអភិជន ជាច្រើននាក់ ហើយនឹងជាមួយរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីជួយឧបត្ថម្ភក្រុមទាំងអស់នោះ។ នាងលូសមានសុខភាពមិនសូវល្អប៉ុន្មានទេ តែនាងធ្វើការយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ដើម្បីជួយអ្នកក្រីក្រ និងអ្នកជំងឺ។ នាងជានារីម្នាក់

ពោរពេញដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ និងសុភាពរាបសា។ នាងមានប្រសាសន៍ទៅកាន់ក្រុមបងស្រីថា៖ ចូរមានចិត្តខ្លះខ្លះពេលបម្រើអ្នកក្រីក្រ។ ចូរស្រឡាញ់និងលើកទឹកចិត្តគេ ដូចជាព្រះយេស៊ូផ្ទាល់ខ្លួន។ នាងលូសទទួលមរណភាពនៅឆ្នាំ១៩៦០។ ក្រុមប្រធាននាងជាក្រុមដ៏ធំមួយនៅក្នុងព្រះសហគមន៍កាតូលិក។

ពិធីបុណ្យឆ្លងព្រះវិហារ សន្តប៉ូល ស្ថិតក្នុងឃុំស្ទឹង ខេត្តបាត់ដំបង

គ្រីស្ទបរិស័ទយ៉ាងច្រើនកុះករមកពីព្រះសហគមន៍នានាក្នុងភូមិភាគបាត់ដំបង បានជួបជុំគ្នាក្នុងពិធីបុណ្យឆ្លងព្រះវិហារ សន្តប៉ូល ស្ថិតក្នុងឃុំស្ទឹង ខេត្តបាត់ដំបង កាលពីថ្ងៃទី៨ ធ្នូ ២០១៧ ។ ពិធីបុណ្យ ប្រារព្ធឡើងក្រោមអធិបតីលោក គីគេ ហ្វី កាអេដូ អភិបាលនៃព្រះសហគមន៍កាតូលិក ភូមិភាគបាត់ដំបង រួមជាមួយបូជាបារមី យ៉ាងច្រើនកុះករ ។

ព្រះសហគមន៍កាតូលិកស្ទឹងបានចាប់ កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ២០០៥ដោយមានគ្រួសារ គ្រីស្ទបរិស័ទមួយចំនួននៅទីនោះ ដែលបាន ឆ្លាយពីព្រះសហគមន៍តាំងពីសម័យសង្គ្រាម ស៊ីវិលបានកើតមានក្នុងតំបន់បាត់ដំបង ។ ក្រោយមកមានបងប្អូនពេញវ័យ និងយុវ- ជនមួយចំនួនបានចាប់អារម្មណ៍រៀនអប់រំ ជំនឿ ប៉ុន្មានឆ្នាំក្រោយមកក៏បាន ទទួលអត្ត- សញ្ញាជ្រមុជទឹកក្លាយជាគ្រីស្ទបរិស័ទ ដោយ មានលោកបូជាបារមី ឡាប សុផលជាបូជា- បារមីទទួលខុសត្រូវ ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៥ លោក បូជាបារមី ឡាបសុផល ត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ ជំនួសដោយបូជាបារមី គីលោកបូជាបារមី ម្នាក់ រស់ ។ ក្នុងដំណាក់កាលដែលលោក ម្នាក់ រស់ ទទួលខុសត្រូវព្រះសហគមន៍នេះ មានកំពូលសំណង ទទួលបានការគាំទ្រ និងផ្តល់ថវិកាសាងសង់ព្រះវិហារដោយ សប្បុរសជនជាតិកូរ៉េ គឺលោកម៉ាកុស អាន ។ លោកម៉ាកុស អានបានជួយក

សាងព្រះវិហារថ្មីចំនួន២រួចមកហើយនៅ ក្នុងភូមិភាគបាត់ដំបង គឺ ព្រះវិហារសន្តីម៉ារីម៉ាដាឡា នៅប៉ោយប៉ែត និងព្រះវិហារសន្តអន់ ជ្រៃ នៅព្រះសហ- គមន៍និគមន៍ហើយព្រះវិហារសន្តប៉ូលគឺ ជាព្រះវិហារទីបី ។

មានប្រសាសន៍ក្នុងធម្មទេសនា លោក គីគេ ហ្វីកាអេដូ បានរៀនដល់លោកម៉ាកុស អាន ដែលជាអ្នកផ្តល់បច្ច័យកសាងព្រះ- វិហារ ទោះបីលោកមិនបានមកតែលោក រួមចិត្តអធិដ្ឋានជាមួយទាំងអស់គ្នា ។ ដោយ សារថ្ងៃបុណ្យឆ្លងនេះត្រូវនឹងថ្ងៃបុណ្យ ព្រះនាងម៉ារីគ្លាសដាក់បាប លោកអភិបាល បានដាស់តឿនបងប្អូនឲ្យយកចិត្តទុកដាក់ ស្តាប់ព្រះបន្ទូលព្រះជាម្ចាស់ ដោយអធិដ្ឋាន យកពេលវេលានៅជាមួយព្រះជាម្ចាស់ ។ យកគំរូតាមព្រះនាងម៉ារី ព្រោះព្រះនាងម៉ារី ពោរពេញដោយជំនឿ មានចិត្តសុភាព- រាបសា ដាក់ខ្លួនបម្រើ និងសាមញ្ញរហូត ។ និងចុងក្រោយលោករៀនឲ្យគ្រីស្ទបរិស័ទ ទាំងអស់ ចេះកែប្រែចិត្តគំនិតដូចសន្តប៉ូល ហ៊ានទទួលខុសត្រូវ លោកថា "ធ្វើខុស ត្រូវ ចេះហ៊ានទទួលកែ មកធ្វើត្រូវវិញ ។ សូម ឲ្យយើងចេះកែ គឺកែប្រែចិត្តគំនិតធ្វើតាម ព្រះហឫទ័យព្រះជាម្ចាស់" ។

ក្នុងឱកាសនោះដែរ លោកម្នាក់ រស់ ជា បូជាបារមី ទទួលបន្ទុកព្រះសហគមន៍ សន្តប៉ូល ស្ទឹង បានមានប្រសាសន៍ យើង

ថតដោយ វិទ្យា រដ្ឋ

មានព្រះវិហារថ្មីបង្ហាញថា យើងមាន ទឹកនៃឆ្នាំច្បាស់លាស់ ដើម្បីប្រកាសជំនឿ របស់យើង ។ អាចធ្វើសកម្មភាពអប់រំជំនឿ ដល់យុវជននិងកុមារ ជួយបញ្ជូនបន្ត ជំនឿដល់គេ និងបងប្អូនដែលមិនស្គាល់ ព្រះយេស៊ូ ឲ្យគេបានឃើញវត្តមានរបស់ ព្រះយេស៊ូ ។ លោកបន្ត "ខ្ញុំពិតជាមាន អំណរសប្បាយ ដែលមានព្រះវិហារថ្មី ។ ពិតមែនអ្វីដែលយើងធ្វើ យើងនឹងអធិដ្ឋាន អ្វីដែលយើងធ្វើ យើងនឹងធ្វើតាមព្រះបន្ទូល របស់ព្រះអង្គ ហើយដោយសារព្រះអង្គយើង ចង់ធ្វើកិច្ចការទាំងនោះ" ។ លោកបានសូម ឲ្យបងប្អូនបន្តអធិដ្ឋានសម្រាប់បេសក-

កម្មរបស់ ព្រះសហគមន៍ថ្មីនេះ ដើម្បីអាច និយាយអំពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដោយសមរម្យទៅកាន់បងប្អូនឯទៀតៗ និងសូមឲ្យព្រះសហគមន៍នៅទីនេះបាន រីកចម្រើនផង ។

ព្រះសហគមន៍សន្តប៉ូល ស្ទឹងមានគ្រីស្ទ- បរិស័ទ១០០នាក់ តែសព្វថ្ងៃមានតែ១០នាក់ មកជាប់លាប់ ព្រោះពួកគេបានធ្វើចំណាក ស្រុកទៅប្រទេសថៃ និងមានយុវជនព្រម ទាំងជំទង់ ចំនួន១៥ ទៅ២០នាក់ ។ ក្នុង នោះព្រះសហគមន៍ក៏មានសាលាមត្តេយ្យ សម្រាប់អប់រំកុមារតូចផងដែរ ។

ដោយ លី សុវណ្ណា

លោកអភិបាលអូលីវីយេ ជំរុញឲ្យមាតាបិតាយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះបុត្រធីតា

ថតដោយ លីហ្សាវ៉ាង

នៅក្នុងពិធីបុណ្យគោរពព្រះនាងម៉ារី មិនដំណាក់បាប និងអធិដ្ឋានពេញមួយយប់ ដើម្បីការត្រាស់ហៅលើកទី៦៦នៃព្រះសហ- គមន៍កាតូលិកភូមិភាគភ្នំពេញ នៅព្រះវិហារ សន្តយ៉ូសែប មណ្ឌលសកម្មភាពភ្នំពេញ ខាងជើង កាលពីថ្ងៃទី៧ ធ្នូ ២០១៧ នេះ លោកអភិបាលអូលីវីយេ បានជំរុញដល់

មាតាបិតាទាំងអស់ឲ្យយកចិត្តទុកដាក់ ចំពោះបុត្រធីតារបស់ខ្លួន នៅចំពោះមុខ គ្រីស្ទបរិស័ទដាច់ច្រើនរយនាក់ដែលបានចូល រួមជាច្រើនរយនាក់ ។ នៅក្នុងធម្មទេសនានៃកម្មវិធីបុណ្យខាង លើ លោកអភិបាលអូលីវីយេ បានណែនាំ គ្រីស្ទបរិស័ទដោយមានប្រសាសន៍ដូច្នោះ

ថា "សូមឪពុកម្តាយធ្វើយ៉ាងម៉េច ដើម្បីឲ្យ កូនស្គាល់ព្រះជាម្ចាស់ និងស្រឡាញ់ ព្រះជាម្ចាស់" ដោយលើកយកគំរូរបស់ លោកយាយហាណា និងលោកតាគីម ដែលជាឪពុកម្តាយរបស់ព្រះនាងម៉ារី និង ឪពុកម្តាយរបស់សន្តីតេរេសា ដែលបាន រៀបចំកន្លែងទុកសម្រាប់កូននៅស្ថានបរម- សុខ ។ លោកអភិបាលបានទទួលឲ្យគ្រីស្ទ បរិស័ទយកគំរូតាមគ្រួសាររបស់ព្រះ យេស៊ូផ្ទាល់គឺ យកចិត្តទុកដាក់ចំពោះ គ្រួសារ ដូចលោកយ៉ូសែប បានយកចិត្ត ទុកដាក់ថែរក្សាគ្រួសារទោះបីជាគ្មាន កន្លែងសម្រាកត្រឹមត្រូវក៏ដោយ ។ មានការ ទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ដោយស្តាប់ និងអនុវត្ត តាមព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់ដូចឪពុក ម្តាយព្រះយេស៊ូដែលបានស្តាប់ និងអនុវត្ត តាម ដើម្បីឲ្យព្រះបន្ទូលដឹកនាំជីវិតប្រពន្ធ ជាមួយព្រះកុមារយេស៊ូគ្រប់ពេលវេលា និង យកចិត្តទុកដាក់អប់រំណែនាំ ដើម្បីឲ្យកូន រីកចម្រើនតាមព្រះប្រាជ្ញាញាណរបស់ព្រះ ជាម្ចាស់ជាទី ។ លោកអភិបាល ក៏បានជំរុញទៀតថា

យើងមានគម្រោងការមួយយ៉ាងពិសេស គឺអប់រំណែនាំកូនចៅ ដោយអាចចាក់គ្រឹះ បន្តិចម្តងៗតាមគ្រួសារនីមួយៗ ដើម្បីឲ្យ កូនស្រី និងកូនប្រុសចូលបម្រើក្នុងព្រះ- សហគមន៍ និងឆ្លើយតបទៅនឹងការត្រាស់ ហៅរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ។

លោកអភិបាលអូលីវីយេ បានមាន ប្រសាសន៍ផ្តាំធ្វើដល់ឪពុកម្តាយទាំងអស់ ទៀតថា "ប្រសិនបើកូនចង់ធ្វើជាបូជាបារមី បងប្រុស បងស្រី សូមកុំបដិសេធចំពោះ កូន" ។ លោកមានប្រសាសន៍យ៉ាងដូច្នោះ គឺដើម្បីឲ្យមានយុវជនយុវនារីអាចឆ្លើយ តបទៅនឹងការត្រាស់ហៅរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ដើម្បីបម្រើព្រះសហគមន៍ប្រទេសកម្ពុជា ដែលជាហេតុលោកបង្កើតឲ្យមានការអធិ- ដ្ឋានដើម្បីការត្រាស់ហៅ ជារៀងរាល់ដើម ខែនីមួយៗតាមមណ្ឌលសកម្មភាពនានា នៃភូមិភាគភ្នំពេញនាឆ្នាំ២០១២កន្លងមក ។ លោកក៏បានប្រកាសផងដែរថា ការអធិដ្ឋាន លើកក្រោយគឺធ្វើនៅមណ្ឌលសកម្មភាព ភ្នំពេញខាងត្បូង និងបន្តរហូតលើកទី ១០០យ៉ាងតិច ។

ដោយ ដាវីស

និស្សិតទេវវិទ្យាល័យ សិលា សុខ ធៀន ទទួលមុខងារថ្លែងព្រះបន្ទូល

ព្រះវិហារព្រះកុមារយេស៊ូបឹងទំពុន នៃ មណ្ឌលសកម្មភាពភ្នំពេញខាងត្បូង បាន រៀបចំពិធីបុណ្យអភិបូជាប្រកាសទទួល បងប្រុស សិលា សុខ ធៀនឲ្យបំពេញមុខ- ងារជាអ្នកប្រកាសព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះជា- ម្ចាស់តាមប្រពៃណីព្រះសហគមន៍កាតូលិក ដែលជាជំហានទីពីរមុននឹងទទួលអត្ត- សញ្ញាតែងតាំងជាបូជាចារ្យ ក្រោមអធិប- តីភាព លោកអភិបាលអូលីវីយេ ជឿនអ៊ីស្ទ័រ និងមានគ្រីស្ទបរិស័ទចូលរួមជាច្រើនកុះករ កាលពីថ្ងៃទី១០ ធ្នូ ២០១៧ ។

នៅក្នុងថ្ងៃនោះដែរ លោកអភិបាល អូលីវីយេ ក៏បានបង្ហាញអំពីអត្ថបទព្រះគម្ពីរ ដំណឹងល្អដែលនិយាយអំពីលោកយ៉ូហាន បាទីស្ទ ដែលបង្ហាញព្រះយេស៊ូឲ្យគេស្គាល់ រួចលោកបានណែនាំគ្រីស្ទបរិស័ទទាំងអស់ ជាពិសេសបងប្រុសធៀន ឲ្យអនុវត្តតាម លោកយ៉ូហានបាទីស្ទ ដោយយកចិត្តទុក ដាក់ប្រកាសព្រះបន្ទូលដែលបានចាប់ កំណើតជាមនុស្ស ។

លោកបន្តថា បេសកកម្មរបស់យើង ដែលត្រូវធ្វើប្រចាំថ្ងៃគឺ សម្តែងធម៌មេត្តា ករុណារបស់ព្រះជាម្ចាស់។ លោកអូលីវីយេ ក៏បានបង្ហាញអំពីរបៀបនៃការសម្តែងធម៌ មេត្តាករុណានេះផងដែរគឺ ត្រូវប្រកាសដំណឹង ល្អអំពីព្រះយេស៊ូដែលកំពុងតែយាងមក

និងធ្វើដំណើរជាមួយយើងឲ្យអស់ពីកម្លាំង កាយ និងកម្លាំងចិត្ត។ បងប្រុសធៀនត្រូវ ប្រកាសដំណឹងល្អយ៉ាងពិសេសតាមរបៀប រស់នៅជាគ្រីស្ទបរិស័ទ។ លោកបញ្ជាក់ ថា ដំណឹងល្អមិនមែនជារឿងអាថ៌កំបាំង ដើម្បីរក្សាទុកនៅក្នុងដួងចិត្ត តែត្រូវប្រកាស ឲ្យមនុស្សទាំងឡាយបានឮ។ ត្រូវយល់ ថា កន្លែងណាដែលមានព្រះបន្ទូលរបស់ ព្រះជាម្ចាស់ កន្លែងនោះគឺជាទ្រព្យសម្បត្តិ របស់យើង។ លោកអភិបាលបានលើក យកគំរូដែលលោកយ៉ូហានបាទីស្ទបាន ប្រកាសដំណឹងល្អនៅតាមវាលហោស្ថាន គឺប្រៀបដូចទៅនឹងដួងចិត្តដែលគិតរលំ តែរឿងលោកិយ មិនបានបង្កើតទំនាក់ទំនង ជាមួយព្រះជាម្ចាស់។ ដូច្នេះត្រូវទៅប្រកាស ដំណឹងល្អឲ្យមនុស្សទាំងនេះ ដើម្បីឲ្យពួក គេបានទទួលពន្លឺនៅក្នុងដួងចិត្ត។ ត្រូវ យកព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះជាម្ចាស់ចូលទៅ ក្នុងដួងចិត្ត និងស្តាប់ជារៀងរាល់ថ្ងៃដើម្បី ឲ្យព្រះបន្ទូលចិញ្ចឹមជីវិតយើង ដោយកែប្រែ ចិត្តគំនិត និងទុកពេលដើម្បីឲ្យព្រះបន្ទូល កែប្រែសមត្ថភាពរបស់យើង តាមរបៀប ដែលយើងបង្កើតទំនាក់ទំនងជាមួយបង ប្អូនឯទៀត។

បន្ទាប់ពីធម្មទេសនា លោកអភិបាល អូលីវីយេបានអធិដ្ឋានទូលសូមអង្វរព្រះ

ជាម្ចាស់ប្រទានព្រះពរដល់ បេក្ខជន សុខ ធៀន ដើម្បីបំពេញមុខងារជាអ្នកថ្លែងព្រះ បន្ទូលតាមរយៈការបម្រើព្រះជាម្ចាស់អស់ ពីដួងចិត្ត អស់ពីជំនឿ អស់ពីសេចក្តី ស្រឡាញ់ និងដោយស្មោះត្រង់ជានិច្ច។

និស្សិតទេវវិទ្យាល័យ សុខ ធៀន ក៏ បានប្រកាសឡើងទទួលព្រះគម្ពីរពីលោក អភិបាលអូលីវីយេ និងមានប្រសាសន៍នៅ ចុងបញ្ចប់ពិធីបុណ្យលើកតម្កើង និង អរព្រះគុណថា "ខ្ញុំមានកិត្តិយសដែលបាន ទទួលជំហានទីពីរ ក្នុងនាមជាកូនសិស្ស លោកអភិបាល ដើម្បីបន្តទៅកាន់ជីវិតជា

បូជាចារ្យ។ បងប្រុសបន្តថា មានថ្ងៃនេះក៏ ដោយសារទទួលបានការយល់ព្រមទាំង បីគឺ ខ្លួនឯង ទេវវិទ្យាល័យ និងលោក អភិបាល។ លោកថា នេះបង្ហាញថា លោកអភិបាលបានយកចិត្តទុកដាក់ និង គិតគូរដល់ព្រះសហគមន៍ជានិច្ច។ បង ប្រុស ក៏បានសំណូមពរសូមឲ្យគ្រីស្ទបរិស័ទ ទាំងអស់បន្តអធិដ្ឋានសម្រាប់រូបលោក និង និស្សិតទេវវិទ្យាល័យដើម្បីសម្រេចជីវិតនៅ ក្នុងការត្រាស់ហៅជាបូជាចារ្យដើម្បីបម្រើ ព្រះសហគមន៍ ។

សរសេរដោយ ដាវីស

ថតដោយ សុវណ្ណិទ្ធ

ព្រះសហគមន៍ចំប៉ា ប្រារព្ធបុណ្យរំលឹកដល់ឧបការី (សន្ត ហ្វ្រង់ស្វ័រសារីយ៉េ)

រូបសំណាកសន្ត ហ្វ្រង់ស្វ័រសារីយ៉េ ត្រូវ បានព្រះវិហារសន្ត ហ្វ្រង់ស្វ័រសារីយ៉េ ព្រះសហគមន៍ចំប៉ា នៃមណ្ឌលសកម្មភាព ទន្លេមេគង្គ បានរៀបចំដង្ហែយ៉ាងឱឡារិក នៅក្នុងភូមិចំប៉ា ក្នុងស្រុកកៀនស្វាយ ខេត្តកណ្តាល។ កម្មវិធីនេះធ្វើឡើងក្រោម អធិបតីភាព លោកអភិបាលអូលីវីយេ កាលពីថ្ងៃទី៣ ធ្នូ ២០១៧ ដោយមាន គ្រីស្ទបរិស័ទចូលរួមជាច្រើនកុះករ។ មុននឹងប្រារព្ធពិធីបុណ្យអភិបូជា ព្រះ

សហគមន៍បានរៀបចំរូបសំណាកសន្ត ហ្វ្រង់ស្វ័រសារីយ៉េ និងដង្ហែដោយមាន ចម្រៀង ព្រមទាំងមានបាចផ្កានៅតាមផ្ទះ នីមួយៗនៅភូមិចំប៉ា ដើម្បីអរព្រះគុណ ព្រះជាម្ចាស់ និងអរគុណដល់សន្ត ហ្វ្រង់ ស្វ័រសារីយ៉េដែលបានជួយថែរក្សាដល់អស់ បងប្អូនដែលរស់នៅក្នុងភូមិចំប៉ា។

នៅក្នុងធម្មទេសនា លោកអភិបាល អូលីវីយេ បានមានប្រសាសន៍រំលឹកអំពីប្រវត្តិ របស់សន្ត ហ្វ្រង់ស្វ័រសារីយ៉េ ដែលជាគំរូ

របស់គ្រីស្ទបរិស័ទ ដោយមានគំនិតមក ប្រកាសដំណឹងល្អនៅក្នុងតំបន់អាស៊ីជា ពិសេសនៅប្រទេសចិន តែគាត់មិនបាន ចូលទៅប្រកាសដំណឹងល្អអំពីព្រះជាម្ចាស់ នៅប្រទេសចិនទេ តែគាត់បានទៅកាន់ ប្រទេសជប៉ុន និងមានទំនាក់ទំនងល្អជា មួយអាជ្ញាធរជប៉ុន រហូតដល់មានគ្រីស្ទ បរិស័ទជប៉ុនប្រមាណជាសាមសិបម៉ឺននាក់ ដែលក្នុងនោះមានគ្រីស្ទបរិស័ទជាច្រើន មានជំនឿរឹងមាំតាមរយៈ ការណែនាំរបស់ លោកបូជាចារ្យ ហ្វ្រង់ស្វ័រសារីយ៉េ រហូត ក្លាយជាមរណសាក្សី។

លោកអភិបាលបន្តថា ព្រះជាម្ចាស់បាន ទៅសួរសុខទុក្ខប្រជាជនជប៉ុនតាមរយៈ សន្ត ហ្វ្រង់ស្វ័រសារីយ៉េ ដើម្បីឲ្យពួកគេមាន ជំនឿរឹងមាំ ហើយសព្វថ្ងៃព្រះជាម្ចាស់បាន មកសួរសុខទុក្ខយើងតាមផ្ទះនីមួយៗ។ លោកបានបន្ថែមថា សម្រាប់រដូវរង់ចាំនេះ សូមឲ្យយើងរៀបចំចិត្តគំនិតដោយសម្អាត ខាងក្នុងដើម្បីទទួលព្រះជាម្ចាស់ដែលយាង មកសួរសុខទុក្ខយើង ដូចព្រះយេស៊ូមាន ព្រះបន្ទូលថា "ចូរប្រុងស្មារតី ដោយអធិ- ដ្ឋានជានិច្ច"។

លោកអូលីវីយេ បានជំរុញនិងលើក

ទឹកចិត្តគ្រីស្ទបរិស័ទទាំងអស់ឲ្យយកគំរូ តាមសន្ត ហ្វ្រង់ស្វ័រសារីយ៉េ ទោះបីជាបាន ស្លាប់មុនគោលដៅទៅប្រទេសចិន តែមួយ ជីវិតរបស់គាត់បានឈ្នះឧបសគ្គដោយ មានសេចក្តីសង្ឃឹមជានិច្ច។ លោកបាន ផ្តាំឲ្យទៅបងប្អូនគ្រីស្ទបរិស័ទ ទាំងអស់ ឲ្យមានអំណរសប្បាយដោយបម្រើ និង មានសេចក្តីសង្ឃឹមជានិច្ច។

នៅក្នុងកម្មវិធីបុណ្យដ៏ឱឡារិកនេះផង ដែរ ព្រះវិហារសន្ត ហ្វ្រង់ស្វ័រសារីយ៉េ ក៏ មានរៀបចំឲ្យកុមារដែលមានអាយុ១១ឆ្នាំ ដល់១៥ឆ្នាំ ទទួលអត្តសញ្ញាព្រះកាយ ព្រះគ្រីស្ទលើកដំបូងផងដែរ ដោយកុមារ ទាំងនោះជាកូនរបស់គ្រីស្ទបរិស័ទ និងបាន ទទួលអត្តសញ្ញាជ្រមុជទឹកតាំងពីតូច។

ព្រះសហគមន៍ចំប៉ា តែងតែប្រារព្ធពិធី រំលឹកដល់សន្ត ហ្វ្រង់ស្វ័រសារីយ៉េ ជារៀង រាល់ឆ្នាំ ដោយអធិដ្ឋាន ទូលអង្វរព្រះជា- ម្ចាស់តាមរយៈសន្ត ហ្វ្រង់ស្វ័រសារីយ៉េ និង ជឿថាសន្តនេះបានជួយការពារថែរក្សា អ្នកភូមិនេះពិតមែន និងជាក់ស្តែងសន្ត ហ្វ្រង់ស្វ័រសារីយ៉េ បានជួយកុំឲ្យមានការ បាក់ដីប្រាំងទន្លេនាកាលពីប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លង ទៅនេះ។

ដោយ ដាវីស

ថតដោយ: អន់ ហ៊ា

ប្រធានាធិបតីអាមេរិក គាំទ្រការរើដ្ឋធានីអ៊ីស្រាអែល

លោក ដូណាល់ ត្រាំ ជាប្រធានាធិបតីអាមេរិកទីមួយ ដែលប្រកាសទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការនូវការរើដ្ឋធានី របស់ប្រទេសអ៊ីស្រាអែល មកកាន់ទីក្រុង យេរូសាឡឹម ។

ការសម្រេចទទួលស្គាល់របស់លោកត្រាំ ថា ទីក្រុង យេរូសាឡឹម ជាដ្ឋធានីប្រចាំរបស់អ៊ីស្រាអែលនេះបាន បង្កឱ្យផ្ទុះការិះគន់ស្ទើរទូទាំងពិភពលោក ។

លោកប្រធានាធិបតី ដូណាល់ ត្រាំ បានទទួលស្គាល់ទីក្រុង យេរូសាឡឹមដ៏ចម្រុះចម្រាស់ ជារដ្ឋធានីរបស់អ៊ីស្រាអែលកាលពីថ្ងៃពុធទី៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧ ដោយជំរុញឱ្យមានការិះគន់ផ្នែកការទូតស្ទើរតែពេញ

សកលលោក និងការបារម្ភអំពីការបង្ករលាយជាដ្ឋីនៅមជ្ឈិមបូព៌ា ។

យេរូសាឡឹម គឺជាទីក្រុងដ៏ប្រទាញប្រទង់រវាង អ៊ីស្រាអែល និង រដ្ឋប៉ាឡេស្ទីន ហើយលោកត្រាំ ជាប្រធានាធិបតីទីមួយនៅក្នុងអំឡុងពេលសម្រេចសម្រេចគាំទ្រគោលនយោបាយ អ៊ីស្រាអែល នៅក្នុងការប្តូររដ្ឋធានីពីទីក្រុង តេអាវី មកយេរូសាឡឹម ។

លោក ត្រាំ បានប្រកាសពីសេចក្តីមានថា "អ៊ីស្រាអែលជាប្រទេសអធិបតេយ្យភាពដែលមានសិទ្ធិដូចប្រជាជាតិដែលមានអធិបតេយ្យភាពដទៃទៀតដែរ ដើម្បី

កំណត់រដ្ឋធានីរបស់ខ្លួន" ។

ត្រាំបាន និយាយថា "វាជាពេលវេលាដើម្បីទទួលស្គាល់ទីក្រុង យេរូសាឡឹមជារដ្ឋធានីរបស់អ៊ីស្រាអែលជាផ្លូវការ" ។ គាត់បានអំពាវនាវឱ្យមានភាពស្ងប់ស្ងាត់ និង "សំឡេងនៃការអត់ឱនដើម្បីយកឈ្នះលើចិត្តស្តាប់" ។

ក្រុមអ្នកការទូតបាននិយាយថា ប្រទេសចំនួន ៨ រួមទាំងចក្រភពអង់គ្លេស បារាំង និងអ៊ីតាលី បានទទួលឱ្យមានកិច្ចប្រជុំបន្ទាន់មួយនៃក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងចំណាត់ការរបស់ត្រាំនេះ ។

អង្គការសហប្រជាជាតិបញ្ឈប់ការផ្តល់ជំនួយមូលហោរដល់កុមារកូរ៉េខាងជើង

កម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោករបស់អង្គការសហប្រជាជាតិបានប្រកាសបញ្ឈប់ការដឹកជញ្ជូនស្បៀងអាហារទៅឱ្យកូរ៉េខាងជើង បើទោះបីជាជំនួយភាគច្រើនទាំងនោះ គឺសម្រាប់កុមារនិងទុរគុណជនដែលអត់ឃ្លាននៅក្នុងប្រទេសនេះក៏ដោយ ។

ការសម្រេចចិត្តនេះកើតឡើងចំពេលមានភាពតានតឹងកាន់តែកើនឡើងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មវិធីនុយក្លេអ៊ែររបស់កូរ៉េខាងជើង ប៉ុន្តែទោះយ៉ាងនេះក្តី អង្គការកម្ម

វិធីស្បៀងអាហារពិភពលោកបានបដិសេធហេតុផលនេះ ដោយបាននិយាយថាការសម្រេចចិត្តនេះ គឺសុទ្ធតែទាក់ទងនឹងការខ្វះមូលនិធិជំនួយ ។

ការសេចក្តី កូរ៉េខាងជើង បានរាយការណ៍ឱ្យដឹងថា កុមារចំនួន១៩០.០០០នាក់ នៅប្រទេសកូរ៉េខាងជើងបានពឹងផ្អែកលើជំនួយនេះ ដែលទើបតែត្រូវបានផ្អាកនេះ ។ កម្មវិធីស្បៀងអាហារពិភពលោកនេះ បានអះអាងថាការខ្វះលុយបាន ធ្វើឱ្យការផ្គត់

ផ្គត់ផ្គង់ជំនួយនេះមិនអាចធ្វើទៅរួច ។

លោក លីម យ៉ុងជុន ប្រធានកម្មវិធីស្បៀងអាហារកូរ៉េ បាននិយាយថា កម្មវិធីស្បៀងអាហារនេះត្រូវការប្រមូលប្រាក់ឱ្យបានចំនួន២៥,៥លានដុល្លារដើម្បីអាចផ្តល់អាហារដល់កុមារ និងក្រុមងាយរងគ្រោះដទៃទៀតនៅប្រទេសកូរ៉េខាងជើងសម្រាប់រយៈពេល៦ខែបន្ទាប់ ។ ឥឡូវនេះ កម្មវិធីស្បៀងអាហារនេះ មានលុយតែពាក់កណ្តាលប៉ុណ្ណោះនៃចំនួនលុយសរុបនេះ ។

ប្រទេសចំនួន៤៩ បានរំលោភការសម្រេចដាក់ទណ្ឌកម្មលើកូរ៉េខាងជើង

ប្រកបព័ត៌មានប្រទេសបានរាយការណ៍ថា មានប្រទេសជាច្រើនរួមទាំងប្រទេសមហាអំណាចនៅ លោកខាងលិចផងដែរ គឺបានរំលោភនឹងការសម្រេចដាក់ទណ្ឌកម្ម លើប្រទេសកូរ៉េខាងជើង ។

ក្រុមអ្នកជំនាញដែលមានមូលដ្ឋាននៅទីក្រុងវ៉ាស៊ីនតោន បាននិយាយថា ប្រទេសរាប់សិបមិនបានអនុវត្តឱ្យបានពេញលេញ

នូវការដាក់ទណ្ឌកម្មជាអន្តរជាតិដែលត្រូវបានដាក់ទៅលើប្រទេសកូរ៉េខាងជើងនោះទេ ។

ក្រុមអ្នកជំនាញនៃវិទ្យាស្ថានវិទ្យាសាស្ត្រនិងសន្តិសុខអន្តរជាតិនេះបាននិយាយនៅលើគេហទំព័ររបស់ខ្លួន កាលពីថ្ងៃអង្គារទី៥ ខែធ្នូថា សរុបចំនួន៤៩ប្រទេស ដែលរួមទាំង ប្រទេសចិន អាណ្លីម៉ង់ ប្រេស៊ីល

ឥណ្ឌា និងបារាំងផងដែរនោះ ត្រូវគេរកឃើញថាបានរំលោភលើក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខអង្គការសហប្រជាជាតិរវាងខែមីនា ឆ្នាំ២០១៤ និងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៧ ។

ឯកសារនេះ បានបង្ហាញថា ប្រទេសចំនួន១៣នៅក្នុងបញ្ជីឈ្មោះប្រទេសទាំងនេះ គឺរួមបញ្ចូលទាំងប្រទេសគុយបា អ៊ីរ៉ង់ មីយ៉ាន់ម៉ា និងស៊ីរី បានជាប់ពាក់ព័ន្ធ

ប្រធានាធិបតីរុស្ស៊ីនៅក្នុងតំណែងប្រកាសបន្តឈរឈ្មោះជាប្រធានាធិបតីមួយអាណត្តិទៀត

លោក វ៉ាឌីមៀរ ពូទីន ប្រធានាធិបតីរុស្ស៊ីបាននិយាយកាលពីថ្ងៃទី៦ ធ្នូថា លោកនឹងស្វែងរកតំណែងជាប្រធានាធិបតីមួយអាណត្តិទៀតពីការបោះឆ្នោតនៅឆ្នាំក្រោយ ។

លោកបានធ្វើការប្រកាសបែបនេះ នៅក្នុងសន្ទនាមួយទៅកាន់កម្មករនៅរោងចក្រផលិតរថយន្តមួយនៅទីក្រុងនីស្ទី វូរ៉ូ ហ្គោរ៉ូដ (Nizhny Novgorod) ។

លោកវ៉ាឌីមៀរ ពូទីន បាននិយាយថា "ខ្ញុំនឹងដាក់បេក្ខភាពសម្រាប់តំណែងប្រធានាធិបតី" ។

លោកវ៉ាឌីមៀរ ពូទីន បានឡើងកាន់អំណាចនៅរុស្ស៊ីចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០០មក ដោយធ្លាប់កាន់តំណែងជា ប្រធានាធិបតីនិងជានាយករដ្ឋមន្ត្រី ។

ប្រសិនបើលោកឈ្នះនៅក្នុងការបោះឆ្នោតដែលគេគ្រោងនឹងរៀបចំនៅខែមីនានោះ លោកនឹងធ្វើជាប្រធានាធិបតីរហូតដល់ឆ្នាំ២០២៤ ។

ប្រធានអង្គការប្រឆាំងនុយក្លេអ៊ែរជាម្ចាស់ពានរង្វាន់លូបែលសន្តិភាពឆ្នាំនេះ

ជ័យលាភីពានរង្វាន់លូបែលសន្តិភាពឆ្នាំនេះត្រូវបានធ្លាក់ទៅលើប្រធាននៃអង្គការយុទ្ធនាការអន្តរជាតិដើម្បីលុបបំបាត់អាវុធនុយក្លេអ៊ែរ ក្រោយពេលដែលសង្គ្រាមនុយក្លេអ៊ែរ ក្លាយជាប្រធានបទដ៏ក្តៅកករវាងអាមេរិក និងកូរ៉េខាងជើង ។

លោកស្រី ប៊ីទ្រីស ហ្វាញ ប្រធានអង្គការនេះ បានប្រាប់ទីភ្នាក់ងារសារព័ត៌មានបារាំង ប៉ុន្មានម៉ោងមុនពិធីប្រគល់ពានរង្វាន់លូបែលនេះថា "ឥឡូវនេះយើងកំពុងមើលឃើញស្ថានភាពគ្រោះថ្នាក់បំផុតដែលធ្វើ

ឱ្យមនុស្សជាច្រើនមិនស្រួលចិត្ត" ។

លោកស្រី ប៊ីទ្រីស ហ្វាញ បានបន្ថែមថា "ប៉ុន្តែប្រសិនបើអ្នកមានការព្រួយបារម្ភអំពីលោកដូណាល់ ត្រាំ ដែលមាននុយក្លេអ៊ែរ ឬលោក គីម ជុងអ៊ុន អ្នកប្រហែលជាព្រួយបារម្ភអំពីអាវុធនុយក្លេអ៊ែរ ពីព្រោះអ្នកទទួលស្គាល់ថា ប្រព័ន្ធកំរិតមិនមែនចេះតែមានប្រសិទ្ធភាពទេ" ។

មេដឹកនាំអាមេរិក និងកូរ៉េខាងជើង "គ្រាន់តែជាមនុស្សដែលមានការគ្រប់គ្រងដើម្បីបញ្ឈប់ពិភពលោកនេះ គ្មាននរណា

ផ្សេងអាចធ្វើរឿងនេះបានឡើយ" ។

រដ្ឋាភិបាលក្រុងព្យុងយ៉ាងកាលពីប៉ុន្មានខែថ្មីនេះបានបង្កើនការសាកល្បងមីស៊ីលនិងនុយក្លេអ៊ែរ ខណៈផ្តោតផ្តង់ការកំរាមកំហែងវេហាសាស្ត្រសង្គ្រាមជាមួយលោកដូណាល់ ត្រាំ ដែលបានបញ្ជាឱ្យមានការបង្ហាញកម្លាំងយោធាជាបន្តបន្ទាប់ ។

អង្គការនេះ ជាអង្គការចម្រុះនៃអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលរាប់រយនៅជុំវិញពិភពលោក បានប្រឹងប្រែងដើម្បីឱ្យមានសន្តិសញ្ញាហាមឃាត់អាវុធនុយក្លេអ៊ែរ ដែលត្រូវបាន

អនុម័តកាលពីខែកក្កដា ដោយប្រទេសចំនួន ១២២ ។ ទោះបីជាមានសន្តិសញ្ញានេះជាប្រវត្តិសាស្ត្រក្តី ក៏ប៉ុន្តែវាត្រូវបានធ្វើឱ្យចុះខ្សោយ ដោយសារអវត្តមាននៃមហាអំណាចនុយក្លេអ៊ែរចំនួន ៩ ក្នុងចំណោមប្រទេសហត្ថលេខីទាំងអស់ ។

យេរូសាឡឹម ទឹកដីកណ្តាលនៃទំនាស់រវាងអ៊ីស្រាអែល និងពិភពអារ៉ាប់

ការប្រកាសទទួលស្គាល់ទីក្រុងយេរូសាឡឹមថា ជាដីដីរបស់ប្រទេសអ៊ីស្រាអែល កាលពីពេលថ្មីៗនេះ បានបណ្តាលឲ្យ ពិភពលោកជាពិសេស គឺពិភពអារ៉ាប់ រងការផ្ដើមឡើង ដោយសារតែទីក្រុងបុរាណ មួយនេះគឺជាទីក្រុងមួយដ៏ចំណាស់បំផុត នៅមជ្ឈិមបូព៌ា ដែលនៅពេលនេះ ទាំង អ៊ីស្រាអែលក៏ចង់បាន ហើយពលរដ្ឋប្រទេស ទីក្រុងនេះ ជាដីដីរបស់ពួកគេ រៀងៗខ្លួន ។

ដីព្រៃបញ្ហានេះយោងទៅតាមការផ្សាយ របស់កាសែតអង់គ្លេស ហ្គាឡឺន បានឲ្យ ដឹងថា នេះគឺជា ភាពក្លាហានមួយរបស់ រដ្ឋបាលលោក ដូណាល់ ត្រាំ នៅក្នុងការ អះអាងថា អាមេរិក នឹងរើស្ថានទូត របស់ ខ្លួនទៅកាន់ទីក្រុងនេះ ខណៈដែលរដ្ឋ សភាអាមេរិក បានអនុម័តវាមកតាំងតែ ពីឆ្នាំ១៩៩៥មកនោះ ។

មានការអះអាងថា ទីក្រុងយេរូសាឡឹម គឺជាដីដីរបស់ ជនជាតិដើម ដែលជា ម្ចាស់ប្រទេសអ៊ីស្រាអែល តាំងតែពី ៣០០០ ឆ្នាំមុន ហើយក្រោយមក រដ្ឋបាល លោក ប្រធានាធិបតីអាមេរិក បារ៉ាក់ អូបាម៉ា បាន ទទួលស្គាល់ទីក្រុងនេះត្រឹមតែជាដីដីដី គ្រួសារសម្រាប់ជនជាតិដើម និងប្រទេស ទីក្រុងនេះ ។

ទីក្រុងយេរូសាឡឹម ត្រូវបានគេអះអាង ថា គឺជាទីក្រុងដ៏ពិសិដ្ឋនៃជំនឿសាសនា ៣ ជាពិសេស ពីសំណាក់ជនជាតិដើម(ជន ជាតិយូដាក្នុងគម្ពីរគ្រីស្ទសាសនា) ប៉ុន្តែ ជនជាតិអារ៉ាប់មិនដែលបានអនុវត្តទេ នៅ ពេលដែលគេបានគ្រប់គ្រង ទីក្រុងនេះ រវាងឆ្នាំ១៩៤៨ ដល់ឆ្នាំ១៩៦៧ ។ មាន ការអះអាងថា ជនជាតិប្រទេស ទីក្រុងនេះ គឺជាដីដីរបស់ ពួកគេ ជាកំនិតគ្មានមូលដ្ឋានប្រវត្តិសាស្ត្រ ដោយសារ តែពួកគេ មិនមានវត្តមាន ឬ មិនមានជាតិនៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ ។ ម្យ៉ាង

វិញទៀត ប្រទេសអ៊ីស្រាអែល គឺជាតំបន់ដីដីដី ដោយ សារតែសកម្មភាពរបស់ពួកគេផ្ទាល់ ។ ការ អះអាងថា ទីក្រុងនេះ ជាដីដីរបស់ខ្លួន គឺក្រោយពេលដែលមានការពិភាក្សាសន្តិ ភាព រវាងអ៊ីស្រាអែល និងប្រទេស ទីក្រុងនេះ ទើបប្រទេសអ៊ីស្រាអែល អះអាងថា ទីក្រុងយេរូសាឡឹម ខាងកើត ជាដីដីរបស់ខ្លួន ។ ជាការពិតចលនា នៃការទាមទារនោះគឺជាយូរ រវាងអ៊ីស្រា អែល និងប្រទេស ទីក្រុងនេះ ត្រូវបាន គេដឹងថា គឺមានដែនដីតាំងតែពី យុគ សម័យលោហៈ ហើយរាជាណាចក្រជន ជាតិដើមដែលជាម្ចាស់ប្រទេស អ៊ីស្រាអែល បានបង្កើតប្រទេសឯករាជ្យនៅរង្វង់ឆ្នាំ ១១០ មុនគ្រឹស្តសករាជ ប៉ុន្តែបានបាត់បង់ វិញនៅក្នុងរង្វង់ឆ្នាំ ៦៣មុនគ្រឹស្តសករាជ ដោយជនជាតិអារ៉ាប់ ដែលសម័យកាល នោះគឺខ្លាំងក្លា ។

ចាប់តាំងពីមិនមានប្រទេស ជនជាតិ ដើមគឺបានរស់នៅពាសពេញពិភពលោក រហូតក្លាយជាជនជាតិដែលរងគ្រោះច្រើន ជាងគេនៅក្នុងអំឡុងសម័យសង្គ្រាមលោក លើកទីពីរ ហើយក្រោយមក ពោលគឺ ក្រោយសង្គ្រាមបញ្ចប់ ពួកគេក៏បានប្តូរម ត្តា បង្កើតជាប្រទេសឯករាជ្យមួយនៅក្នុង ឆ្នាំ១៩៤៨ ហើយបានបដិសេធការដឹកនាំ របស់ជនជាតិអារ៉ាប់ពីដែនដីប្រទេស ទីក្រុងនេះ ចាប់ពីពេលនោះមក ។ បន្ទាប់ពីប្រកាស ឯករាជ្យទឹកដីនៃតំបន់វេសបេង និងហ្គាសា គឺនៅក្រោមការកាន់កាប់របស់បណ្តា រដ្ឋ ជនជាតិអារ៉ាប់ទេ ប៉ុន្តែក្រោយសង្គ្រាម ជាច្រើនលើកជាច្រើនសារជាមួយនឹងបណ្តា ប្រទេសនៅអារ៉ាប់នៅឆ្នាំ១៩៦៧ អ៊ីស្រា អែល បានពង្រីកទឹកដីពីវេសបេងទៅ ហ្គាសាដែនហាយ ហើយទៅដល់តំបន់ ហ្គាសាស្រ្តីបថែមទៀត ។

តាមឯកសារ បន្ទាប់ពីនោះមក អ៊ីស្រា អែល និងអារ៉ាប់ក៏មានទំនាស់ជាច្រើន ថ្នាក់រដ្ឋនិងរដ្ឋខណៈដែលពលរដ្ឋអារ៉ាប់ ដែលធ្លាប់រស់នៅដែនដីប្រទេស ទីក្រុងនេះ ក៏បាន ចាប់ផ្តើមមានទំនាស់នឹងគ្នា ស៊ីសាច់ហុត ឈាម ដោយជនជាតិអារ៉ាប់ ដែលគេដឹង ថា ធ្លាប់រស់នៅ ប្រទេសនេះ បានទាមទារ បង្កើតរដ្ឋរបស់គេដែរ ជាហេតុបណ្តាល ឲ្យមាន ទំនាស់ជាហូរហែ រហូតដល់ឆ្នាំ ២០០៥ អ៊ីស្រាអែល ក៏បានចាប់ផ្តើម ពិចារណា ផ្តល់ទឹកដីមួយចំនួន នៅហ្គា សាស្រ្តីប ជូនជនជាតិអារ៉ាប់ឡើងវិញ ។

ចាប់តាំងពីបង្កើតប្រទេសនេះឡើងវិញ នៅឆ្នាំ១៩៤៨ មកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ អ៊ី-

ស្រាអែល គឺចង់បានទីក្រុងនេះ ធ្វើជាដី ដីដីរបស់ខ្លួន រហូតដល់មានការប្រកាស ទទួលស្គាល់ពីរដ្ឋបាលលោកប្រធានាធិបតី អាមេរិក ដូណាល់ ត្រាំ កាលពីថ្ងៃទី០៨ ខែធ្នូ ថ្មីនេះ ខណៈដែលពលរដ្ឋប្រទេស ទីក្រុងនេះ ក៏ចង់បានទីនោះជាដីដីរបស់ខ្លួនដែរ នៅពេលដែលខ្លួនមានប្រទេស ។

គួររំលឹកថា ទីក្រុងយេរូសាឡឹម នេះ គឺ ជាទីក្រុងបុរាណមួយ ប៉ុន្តែទីក្រុងនេះ ត្រូវ បានដណ្តើមទៅ ដណ្តើមមក ប្រហែលជា ២០ដង តាំងតែពីឆ្នាំ៣០០០មុនគ្រឹស្ត សករាជមកនោះ ។ ក្រោយមករហូតដល់ ឆ្នាំ៩៦០ មុនគ្រឹស្តសករាជ ព្រះវិហា បុរាណរបស់ជនជាតិដើមមួយ ត្រូវបាន គេដឹងថា បានកសាងនៅទីកន្លែងនោះ ប៉ុន្តែ ក្រោយមក ក៏មានការដណ្តើមកាន់កាប់ ពី រាជាណាចក្របុរាណជាច្រើនរាប់ទាំងចក្រ ភព បាប៊ីឡូន រ៉ូម៉ាំង អូតូម៉ង់... ហើយជន ជាតិដើមបានចូលមករស់នៅទីក្រុងនេះ ទៅ វិញទៅមករហូតដល់មានប្រទេស ។ ក្រោយ មកនៅឆ្នាំ១៩១៧ ទីក្រុងនេះ ត្រូវបាន អាណានិគមអង់គ្លេសចាប់យកវិញម្តង ។ ក្រោយមក នៅឆ្នាំ១៩៤៨ ក្រោយពេល ដែលអ៊ីស្រាអែល បង្កើតប្រទេស ក៏បាន កាន់កាប់ចែកគ្នារវាងអ៊ីស្រាអែល និងហ្សក ដង់ ហើយនៅឆ្នាំ១៩៦៧ អ៊ីស្រាអែល បានកាន់កាន់ទាំងអស់តែម្តង ដោយរួម ទាំងភាគខាងកើតដែលគ្រប់គ្រងដោយ ហ្សកដង់ផងដែរ ។ ប្រជាជនអារ៉ាប់នៅ ក្នុងទីក្រុងនេះ អាចរស់នៅទីនោះបាន ប៉ុន្តែ ពួកគេមិនមានប្រជាជាតិដីដីនោះទេ ។

ដោយសារទិសបុត្រ

សម្តេចប៉ាបដំបូងឲ្យមន្ទីរពេទ្យឆ្ពោះទៅរកសំខាន់លើសេចក្តីស្រឡាញ់ជាងការកម្រិតចំណេញ

សម្តេចប៉ាប ហ្វ្រង់ស៊ីស្កូ បាននិយាយថាការថែរក្សារបស់ព្រះសហគមន៍ចំពោះអ្នកជំងឺជាពិសេសតាមមន្ទីរពេទ្យកាតូលិកគឺជាដំណោះស្រាយមួយចំពោះ "គំនិតអាជីវកម្មនៅទូទាំងពិភពលោក ដែលកំពុងបង្វែរការថែទាំសុខភាពទៅជាសហគ្រាសរកប្រាក់ចំណេញ" ។

នៅក្នុងសាររបស់សម្តេចប៉ាប ហ្វ្រង់ស៊ីស្កូសម្រាប់ទិវាពិភពលោកសម្រាប់អ្នកជំងឺនាថ្ងៃទី១១ កុម្ភៈ ២០១៨ សម្តេចប៉ាបបានជំរុញឱ្យគ្រីស្ទបរិស័ទកាតូលិកជាបុគ្គលនិងសហគមន៍បន្តផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពដោយក្តីស្រឡាញ់ចំពោះអ្នកជំងឺ។ តាមសារព័ត៌មានកាតូលិកព្រូស ឆីរីស បានឲ្យដឹងថា ព្រះសហគមន៍កំណត់យកថ្ងៃបុណ្យរំពៃព្រះនាងម៉ារីនៅទីក្រុងលូដ (Lady of Lourdes) ជារៀងរាល់ឆ្នាំសម្រាប់បញ្ជូនទិវាអ្នកជំងឺនេះ។ ហើយសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៨ នេះ សម្តេចប៉ាប បានផ្តោតអារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំងនិងសង្កត់ធ្ងន់លើគោលគំនិតបេសកកម្មរបស់ព្រះសហគមន៍ ក្នុងការលើកកម្ពស់ផ្លូវវិញ្ញាណ និងសេចក្តីត្រូវការផ្នែកសីវៈរបស់

មនុស្ស។

ក្នុងសារនោះ សម្តេចប៉ាបបានអធិស្ឋានថា "សូមឱ្យការអធិស្ឋានរបស់យើងចំពោះមាតានៃព្រះសង្គ្រោះ ស្តាប់ពាក្យ អង្វររបស់យើងរាល់គ្នា គឺសូមឲ្យសមាជិកគ្រប់រូបនៃព្រះសហគមន៍រស់នៅដោយមានសេចក្តីស្រឡាញ់នៃការបម្រើជីវិត និងសុខភាពសម្រាប់មនុស្សជាតិ"។ សារព័ត៌មានដដែលបានបន្តថា សម្តេចប៉ាបបានសម្តែងការព្រួយបារម្ភរបស់ព្រះនាងម៉ារីដែលជាម្តាយរបស់ព្រះសហគមន៍ចំពោះអ្នកជំងឺតាំងពីដើមរៀងមក រហូតដល់បច្ចុប្បន្ននេះ។

សម្តេចប៉ាបបានមានប្រសាសន៍ទៀតថា "នៅប្រទេសដែលមានប្រព័ន្ធថែរក្សាសុខភាពសាធារណៈគ្រប់គ្រាន់ កិច្ចការរបស់បញ្ជីជិត-ជិត និងភូមិភាគរបស់ព្រះសហគមន៍ និងមន្ទីរពេទ្យរបស់ពួកគេ មានគោលបំណងមិនត្រឹមតែផ្តល់ការថែទាំសុខភាពដែលមានគុណភាពនោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងផ្តល់នូវសារៈសំខាន់នៃភាពជាមនុស្សក្នុងដំណើរការព្យាបាលផងដែរ ទោះជាការស្រាវជ្រាវផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រក៏

ត្រូវគោរពយ៉ាងពេញលេញចំពោះតម្លៃជីវិត និងសម្រាប់សីលធម៌គ្រីស្ទបរិស័ទ"។ សម្តេចប៉ាបបន្ថែមទៀតថា ទោះបីក្នុងប្រទេសដែលប្រព័ន្ធថែទាំសុខភាពមិនមានគ្រប់គ្រាន់ ព្រះសហគមន៍ក៏ត្រូវព្យាយាមធ្វើអ្វីដែល អាចធ្វើបានដើម្បីកែលម្អសេវាសុខភាព, លុបបំបាត់អត្រាស្លាប់របស់ទារកនិងប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងជំងឺរីករាលដាល។ នៅក្នុងប្រទេសអ្នកមាននិងអ្នកក្រ គឺមិនខុសគ្នាទេ ព្រះសហគមន៍ បានផ្តោតលើការថែទាំអ្នកជំងឺ សូម្បីតែពេលមិនអាចព្យាបាលបានក៏ដោយ។ សម្តេចប៉ាបបានដាស់តឿនស្ថាប័នថែទាំសុខភាពកាតូលិកនិងគ្រូពេទ្យបុគ្គលិក គិលានុបដ្ឋាយិកានិងសមាជិកបុគ្គលិកឱ្យចងចាំប្រពៃណីរបស់ព្រះសហគមន៍ក្នុងការថែរក្សាអ្នកជំងឺនិងបន្តការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ពួកគេក្នុងការបន្តការបម្រើបែបនេះ។ សម្តេចប៉ាបក៏មិនភ្លេចដែរ ចំពោះសេចក្តីស្រឡាញ់ដ៏ទន់ភ្លន់ និងការតស៊ូរបស់គ្រូសារជាច្រើនក្នុងការថែទាំកុមារពិការ ដូចជាឪពុកម្តាយនិងសាច់ញាតិរបស់ពួកគេ។ ការថែទាំដែល

ផ្តល់ឱ្យនៅក្នុងគ្រួសារគឺជាសាក្សីដ៏អស្ចារ្យនៃសេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះមនុស្សជាតិ។ វាចាំបាច់ត្រូវបានទទួលស្គាល់ និងគាំទ្រដោយគោលនយោបាយសមស្រប"។

អភិបូជាជាកម្លាំងប្រកាសដំណឹងល្អ

សម្តេចប៉ាប ហ្វ្រង់ស៊ីស្កូ បានថ្លែងកាលពីថ្ងៃទី១៣ ខែធ្នូក្នុងអំឡុងពេលជួបជាមួយមហាជនទូទៅប្រចាំសប្តាហ៍ ក្នុងសាលប្រជុំ ប៉ូលទី៦ ថា "តើយើងមិនអាចអនុវត្តតាមដំណឹងល្អ ដោយគ្មានកម្លាំងពិធីអរព្រះគុណ ឬ អភិបូជានោះទេ"។

សម្តេចប៉ាបបានមានប្រសាសន៍ថា "យើងមិនទៅអភិបូជាដើម្បីថ្វាយអ្វីមួយដល់ព្រះទេ ប៉ុន្តែយើងទៅដើម្បីទទួលបានព្រះអង្គនូវអ្វីដែលយើង ត្រូវការយ៉ាងពិតប្រាកដ"។ ពិធីអភិបូជានៅថ្ងៃអាទិត្យគឺជាពេលវេលា និងទីកន្លែងដែលគ្រីស្ទបរិស័ទ ទទួលព្រះករុណាទិគុណ និងកម្លាំងដើម្បីរក្សាជំនឿចំពោះព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ហើយអនុវត្តតាមដោយស្រឡាញ់អ្នកដទៃ ហើយជាសាក្សីអំពីសេចក្តីទាំងអស់នេះក្នុងលោកីយ៍។ ក្នុងពេលនោះសម្តេចប៉ាបក៏បានឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរថា ហេតុអ្វីបានជាវាសំខាន់ណាស់ក្នុងការទៅអភិបូជានៅថ្ងៃអាទិត្យ ព្រោះបានរស់នៅក្នុងសីលធម៌ល្អ និងស្រឡាញ់អ្នកដទៃហើយនោះ? លោកបានថ្លែងថាអភិបូជាថ្ងៃអាទិត្យមិនមែនគ្រាន់តែជាកាតព្វកិច្ចនោះទេ។ "យើងជាគ្រីស្ទបរិស័ទចាំបាច់ត្រូវចូលរួមក្នុងពិធីអភិបូជាថ្ងៃអាទិត្យ ដោយសារតែព្រះគុណរបស់ព្រះយេស៊ូគ្រីស្ទដែលគង់ជាមួយយើងនិងក្នុងចំណោមយើង នោះយើងអាចអនុវត្ត តាមព្រះបន្ទូល និងធ្វើជាសាក្សីរបស់ព្រះអង្គផងដែរ"។ ក្នុងពេលនោះសម្តេចប៉ាបក៏បានមានប្រសាសន៍ទៅកាន់អ្នកនិយាយភាសាអារ៉ាប់ថា "ដូចជារុក្ខជាតិត្រូវការព្រះអាទិត្យ និងអាហារបំប៉នឱ្យមានជីវិត។

ចំពោះគ្រីស្ទបរិស័ទគ្រប់គ្នាក៏ត្រូវការថ្ងៃអាទិត្យដើម្បីអរសប្បាយក្នុងជីវិត"។

មូលនិធិពាន់លានដុល្លារបំរុងសម្រាប់ការបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុ

កាលពីថ្ងៃទី១២ ធ្នូ ២០១៧នេះ កម្មវិធីបរិស្ថានរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និងធនាគារដ៏ធំក្នុងពិភពលោក BNP Paribas បានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ នៅកិច្ចប្រជុំពិភពមួយដើម្បីបង្កើតគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយនិរន្តរភាព ដោយផ្តោតសំខាន់ទៅលើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ អភិវឌ្ឍមូលធន ជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាពនៅក្នុងបណ្តាប្រទេសកំពុងរីកចម្រើន។

តាមរយៈគេហទំព័របម្រែបម្រួលអាកាសធាតុនៃអង្គការសហប្រជាជាតិបានឲ្យដឹងថា អង្គការសហប្រជាជាតិ ផ្នែកបរិស្ថាននិងធនាគារធំជាប់ពិភពលោក BNP Paribas នឹងសហការគ្នាដើម្បីកំណត់នូវគម្រោងពាណិជ្ជកម្មសមស្រប ជាមួយនឹងផលប៉ះពាល់ផ្នែកបរិស្ថាននិងសង្គមដែលអាចវាស់វែងដោយគោលដៅនៃការផ្តល់មូលធនចំនួន ១០ ពាន់លានដុល្លារនៅត្រឹមឆ្នាំ ២០២៥ នៅក្នុងបណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍។

BNP គឺជាក្រុមហ៊ុនធនាគារផ្តល់សេវា

ហិរញ្ញវត្ថុ និងជាធនាគារបារាំងមួយដែលមានទីស្នាក់ការធំនៅទីក្រុងប៉ារីស ហើយ BNP Paribas មានការិយាល័យកណ្តាលនៅទីក្រុងឡុងដ៍។ BNP Paribas វាត្រូវបានបង្កើតឡើងតាមរយៈការប្របាច់បញ្ចូលគ្នារវាង Banque Nationale de Paris និង Paribas ក្នុងឆ្នាំ ២០០០ និងជាធនាគារមួយក្នុងចំណោមធនាគារធំបំផុតនៅក្នុងពិភពលោក។

គេហទំព័រដែលនេះ ឲ្យដឹងទៀតថាគោលបំណងរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និងធនាគារធំជាប់ពិភពលោកនេះ គឺដើម្បីគាំទ្រដល់គម្រោងតូចៗដែលទាក់ទងទៅនឹងការទទួលបានថាមពលកកើតឡើងវិញ កសិកម្មព្រៃឈើ ប្រព័ន្ធទឹក និងរបបកសិកម្មប្រកបដោយនិរន្តរភាពផ្សេងៗទៀត។

កម្មវិធីទ្រទ្រង់ហិរញ្ញវត្ថុនិរន្តរភាព គឺជាកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដំបូងគេបង្អស់រវាងសហគមន៍វិនិយោគិន ដៃគូផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍និងអង្គការសង្គមស៊ីវិលដោយមានការគាំទ្រពីរដ្ឋាភិបាលជាតិ។

អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិលោក អាន់តូនីញ៉ូ ហ្គូតេរ៉េស (Antonio Guterres) បានមានប្រសាសន៍លើtwitter របស់លោកកាលពីថ្ងៃម្សិលមិញផងដែរថា ហិរញ្ញវត្ថុ គឺជាកន្លឹះមួយជំរុញឲ្យសកម្មភាពតយុទ្ធនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបានទទួលជោគជ័យ។

មហិច្ឆិតារបស់យើង គឺចង់ឲ្យការប្រែប្រួលអាកាសធាតុរលូនទៅរកភាពប្រក្រតីឲ្យបានលឿនជាងការគិត ហើយនេះក៏ជាសង្គ្រាមដែលយើងមិនអាចចាញ់បានឡើយ។ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវបានបង្កើតឡើងលើគម្រោង ហិរញ្ញប្បទានតំបន់ត្រូពិចដែលជាកិច្ចសហការរវាងអង្គការសហប្រជាជាតិផ្នែកបរិស្ថាន ធនាគារ BNP Paribas មជ្ឈមណ្ឌលកសិកម្មព្រៃឈើពិភពលោក និងស្ថាប័នមូលធនADM S ប្រទេសឥណ្ឌូណេស៊ី។

គ្រីស្ទបរិស័ទកម្ពុជាចូលរួមទទួលដំណើរទស្សនកិច្ចសម្តេចប៉ាបនៅប្រទេសកម្ពុជា

តំណាងគ្រីស្ទបរិស័ទ តាមមណ្ឌលសកម្មភាពភ្នំពេញ តំណាងគ្រីស្ទបរិស័ទនៃព្រះសហគមន៍កាតូលិកភូមិភាគបាត់ដំបង រួមទាំងលោកបូជាបាទ្យ និងដូនជីមួយចំនួនផង ចំនួន១២៥នាក់ ដឹកនាំដោយលោកអភិបាលអូលីវីយេ បានធ្វើដំណើរទៅប្រទេសកម្ពុជា នាយប់ថ្ងៃទី២៦ ខែវិច្ឆិកាកន្លងទៅ ដើម្បីទទួលស្វាគមន៍ដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់សម្តេចប៉ាប ហ្វ្រង់ស៊ីស្កូ និងធ្វើបូជនីយ៍សន៍ទៅសក្តានុពលមួយចំនួនផង ។

សម្តេចប៉ាប ហ្វ្រង់ស៊ីស្កូ មកបំពេញទស្សនកិច្ចផ្លូវរដ្ឋ នៅប្រទេសកម្ពុជាពីថ្ងៃទី២៧-៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧ ។

ក្នុងដំណើរនៅប្រទេសកម្ពុជា ក្រុមទាំងអស់បានទៅទស្សនកិច្ចនៅទេវវិទ្យាល័យវិសាលវិហារ (អសនៈវិហារ) ក្រុងយ៉ាង

ហ្គោន ព្រះវិហារសន្តសិលា និងសន្តប៉ូល ក្នុងក្រុងយ៉ាងហ្គោន ។ ធ្វើបូជនីយ៍សន៍នៅសក្តានុពលនៃព្រះនាងម៉ារីលូដ៍ នៅក្នុងខេត្តមួយ មានចំងាយប្រមាណជាង ១៦០ គីឡូម៉ែត្រពីក្រុងយ៉ាងហ្គោន ។

នៅថ្ងៃទី២៧ខែវិច្ឆិកា ក្រុមទាំងអស់រួមទាំងលោកអភិបាល បានឈរអមតាមផ្លូវទទួលស្វាគមន៍ ដំណើរមកដល់របស់សម្តេចប៉ាប ។

នៅតាមកន្លែងនីមួយៗ ដូចជានៅទេវវិទ្យាល័យក្រុមទាំងអស់បានទទួលអំពីព័ត៌មាន និងឈ្វេងយល់អំពីស្ថានភាពនៃការអប់រំក្នុងទេវវិទ្យាល័យ និងអំពីស្ថានភាពការត្រាស់ហៅនៅក្នុងព្រះសហគមន៍កាតូលិកនៅកម្ពុជា ដែលបានរៀបរាប់និងធ្វើសក្ខីកម្មដោយលោកបូជាបាទ្យនាយកទេវវិទ្យាល័យផ្ទាល់ ។

លោកបានចែក រំលែកអំពីជីវិតនៃព្រះសហគមន៍កាតូលិកក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងអំពីរបៀបដែលដំណឹងល្អបានទៅដល់ប្រជាជនក្នុងប្រទេសនេះ ដែលធ្វើឲ្យមានការចាប់អារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំងពីគ្រីស្ទបរិស័ទកម្ពុជា ។ ក្នុងនោះដែរក៏មានជួបលោកអភិបាលពីអង្គ និងលោកបូជាបាទ្យមួយចំនួន ។

ក្នុងដំណើរទស្សនកិច្ចនេះលោកអភិបាលអូលីវីយេបានមានប្រសាសន៍ថា ក្រុមបានចូលរួម ទទួលស្វាគមន៍សម្តេចប៉ាបតាមដងផ្លូវ ចូលរួមអភិបូជាជាមួយសម្តេចប៉ាបនៅថ្ងៃទី២៩ នៅទីវាល និងថ្ងៃទី៣០ ចូលរួមអភិបូជាជាមួយសម្តេចប៉ាបម្តងទៀតនៅវិសាលវិហារ ដែលជាអភិបូជាសម្រាប់យុវជននៅកម្ពុជា ។ លោកអភិបាលបន្តថា សម្រាប់យើងជាគ្រីស្ទបរិស័ទនៅប្រទេសកម្ពុជា ជាឱកាសមួយពិសេស ដែលយើងបានជួបជាមួយសម្តេចប៉ាប ដែលជាតំណាងរបស់ព្រះយេស៊ូនៅលើផែនដីនេះ ដែលជាអ្នកការពារចែករំលែងជំនឿរបស់យើង និងណែនាំឲ្យព្រះសហគមន៍ទៅជាអង្គតែមួយក្នុងអង្គព្រះគ្រីស្ទ ។

ហេតុនេះពេលយើងជួបជាមួយសម្តេចប៉ាបនៅកម្ពុជាហាក់បីដូចជាព្រះសហគមន៍កម្ពុជាជួបជាមួយសម្តេចប៉ាបផ្ទាល់ដែរ ។ លោកថា ពិតណាស់យើង១២៥នាក់ ដែលជាតំណាងពីព្រះសហគមន៍ និងកន្លែងនីមួយៗ ចូលក្នុងមហាគ្រួសារព្រះសហគមន៍កាតូលិកដ៏ណាស់ ។ គ្រួសារនេះដែលសម្តេចប៉ាបបានលើកទឹកចិត្ត ផ្តល់

កម្លាំង ឲ្យបន្តប្រកាសដំណឹងល្អ ដើម្បីឲ្យយើងយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើជាសាក្សីនៃធម៌មេត្តាករុណា ជាពិសេសសម្រាប់អ្នកតូចតាច ។

លោកអភិបាលក៏បានលើកឡើងនូវបន្ទូលរបស់សម្តេចប៉ាបក្នុងពេលជួបជាមួយបងប្អូនគ្រីស្ទទូទៅ និងជួបជាមួយយុវជនថា "ចូរយើងធ្វើជាសាក្សី នៃធម៌មេត្តាករុណារបស់ព្រះជាម្ចាស់ និងការសម្រុះសម្រួល" ។

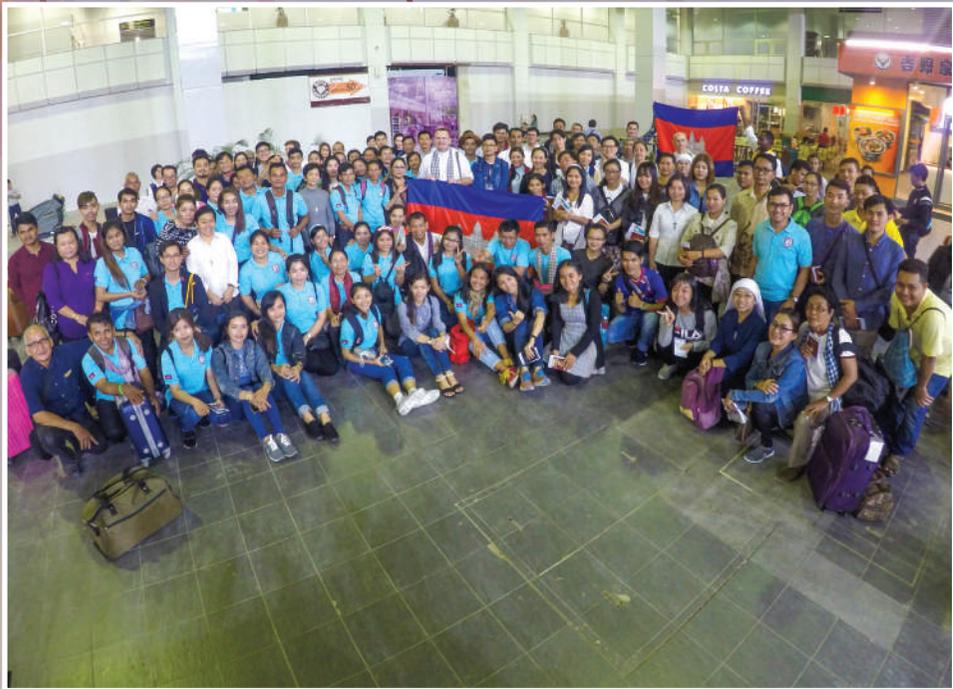
ដូច្នេះសម្រាប់យើងជាគ្រីស្ទបរិស័ទនៅប្រទេសកម្ពុជា ពេលមកប្រទេសកម្ពុជាវិញ នៅតាមកន្លែងនីមួយៗត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ណែនាំប្រជាជន គ្រីស្ទបរិស័ទឲ្យចេះសហការណ៍គ្នា យល់ចិត្តគ្នាដើម្បីកសាងប្រទេសយើង ។ យើងមាន អំណរសប្បាយយ៉ាងពេញលក្ខណៈ និងសូមអរព្រះគុណព្រះជាម្ចាស់ ដែលបានប្រទានអំណោយទានតាមរយៈសម្តេចប៉ាប តាមរយៈព្រះពររបស់សម្តេចដល់យើងដែរ ។

សម្តេចប៉ាប ហ្វ្រង់ស៊ីស្កូ បានបំពេញទស្សនកិច្ចផ្លូវរដ្ឋនៅប្រទេសកម្ពុជាកាលពីថ្ងៃទី២៧-៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៧ ហើយលោកបន្តដំណើរទៅប្រទេសបង់ក្លាដេសរហូតដល់ថ្ងៃទី២ ធ្នូ ។ ចំពោះក្រុមប្រតិភូតំណាងកម្ពុជាបានធ្វើដំណើរត្រឡប់មកកម្ពុជាវិញនៅថ្ងៃទី៣០ ខែវិច្ឆិកា ប្រកបដោយអំណរសប្បាយ និងសុវត្ថិភាព ។

ដោយ លី សុវណ្ណា

កម្រិតបណ្តាញត្រីស្តូបរិស័ទកម្ពុជា ចូលរួមទទួលដំណើរ

ហ៊ីរធីស្សនកិច្ចសង្គម ជាប់ លោកស្រីសេដ្ឋី

ក្រោយពេលគណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ដែលជាគណបក្សប្រឆាំងតែមួយគត់មាន នៅក្នុងសភា កើតចេញពីការបោះឆ្នោត កាលពីឆ្នាំ២០១៣ ត្រូវបានរំលាយនៅ ក្រោមច្បាប់របស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្រោយពេលដែលអាជ្ញាធរបានរកឃើញ ថា គណបក្សនេះបានយុបយិតជាមួយនឹង បរទេសជាប្រព័ន្ធដើម្បី បង្កអំពើក្បត់ជាតិ តាមរយៈសាលដីការតុលាការកំពូលរបស់ ប្រទេសកាលពីថ្ងៃទី១៦ វិច្ឆិកា ២០១៧ ពលរដ្ឋកម្ពុជាកាតច្រើនយល់ថា នេះគឺជា ការអនុវត្តច្បាប់របស់កម្ពុជា គ្រាន់តែកាត ច្រើនចេះតែព្រួយបារម្ភរឿងសំពាធដីអន្តរ ជាតិ និងផលប៉ះពាល់ដល់ជីវភាពរបស់ ពួកគេតែ ប៉ុណ្ណោះ ។

លោក ជា ពិសី ជាអាជីវករមួយរូបបាន និយាយថា នេះគឺជាការអនុវត្តច្បាប់។ គណបក្សសង្គ្រោះជាតិធ្វើខុស គឺត្រូវតែ ទទួលខុសត្រូវ។ លោកបានសំដែងយោបល់ ទៀតថា គណបក្សមួយនេះគិតតែប្រឆាំង ខ្លាំងពេក ប៉ុន្តែសូម្បីតែចូលមួយចង្កាមក ធ្វើមិនបានផង ម្យ៉ាងវិញទៀតគេធ្វើអ្វីមិន ដែលចេះត្រូវ ដូច្នេះរំលាយក៏រំលាយទៅ ។

លោក ពិសី មិនបានពន្យល់វែង ឆ្ងាយច្រើនទេ ដោយសារតែលោកជាប់ ធុរៈ និងមមាញឹកនៅក្នុង អាជីវកម្មរកស៊ី ប្រចាំថ្ងៃរបស់គាត់ ប៉ុន្តែអាជីវករផ្សេងៗមួយ ចំនួនទៀតក៏មានយោបល់ស្រដៀងគ្នា នេះ ផងដែរ គ្រាន់តែអ្នកខ្លះព្រួយបារម្ភរឿង បាតុកម្ម រឿងសន្តិសុខ និងសុវត្ថិភាព សង្គម ដែលអាចកើតមានជាយថាហេតុមក លើពួកគេក្រោយការសម្រេចរបស់អាជ្ញា- ធរបែបនេះ ។

អ្នកស្រី ហុង សុខហៀង ជាអាជីវករ មួយរូបទៀតក៏បានសំដែងយោបល់ថា លោកស្រីក៏អត់មានការសោកស្តាយអ្វីដែរ ចំពោះចំណាត់ការផ្លូវច្បាប់របស់អាជ្ញាធរ កម្ពុជា មកលើអតីតគណបក្សប្រឆាំង នៅក្នុងប្រទេសមួយនេះ ។

លោកស្រីបានបញ្ជាក់ថា "ឲ្យវាអីចឹងចុះ ព្រោះគណបក្សអ្វីដឹកនាំឲ្យតែប្រជាពលរដ្ឋ ឈ្លោះតែគ្នាចឹង។ គេរំលាយចោលចឹង សមហេតុសមផល ខ្ញុំគាំទ្រ" ។

ទស្សនៈពលរដ្ឋចម្រុះអំពីស្ថានភាពសង្គមក្រៅ

លោកស្រី សុខហៀង ដែលជាអាជីវករ មួយរូបនៅក្នុងផ្សារមួយនៅ ស្រុកកៀន ស្វាយ ខេត្តកណ្តាល បានថ្លែងបន្ត ទៀត ថា ពេលដំបូងដូចជាព្រួយបារម្ភដែរ ប៉ុន្តែ ក្រោយការរំលាយដូចជាគ្មានអ្វីកើតឡើង ផង ហើយសង្គមដូចជានៅតែដដែល។ លោកស្រីបានបញ្ជាក់ថា "ទោះបី រំលាយអីចឹងក៏ខ្ញុំ អត់មានឃើញប្រជា-

ពលរដ្ឋណាជ្រុលច្របល់ ក្តៅក្រហាយអី ផង។ ដូចជាអត់ឃើញមានអ្វីផង ព្រោះ អ្វីខ្ញុំអង្គុយលក់ដូរធម្មតា ដូចអត់មានរឿង អ្វីកើតឡើងផង" ។

លោកស្រីបានថ្លែងបន្តថា នេះ ប្រហែលជាដោយសារប្រជាពលរដ្ឋមើល ឃើញថា គណបក្សប្រឆាំង អត់មានចេះ ស្រលាញ់ប្រទេសជាតិ គិតតែញុះញង់ ឲ្យខ្មែរហើយនឹងខ្មែរឈ្លោះគ្នាចឹង ហើយ ទៅ ទៅចូលដៃចូលជើងជាមួយបរទេស ដើម្បីធ្វើបាបខ្មែរគ្នាឯងចឹង ។

លោកស្រីបានថ្លែងទៀតថា លោកស្រី ក៏អត់មានត្រូវដូរចិត្តអត់ទៅបោះឆ្នោតអី ដែរ។ លោកស្រីនឹងទៅ បោះឆ្នោត គ្រាន់ តែថាពេលអត់គណបក្សប្រឆាំងដូចជា ហេងហាង ។

លោកស្រីបានបញ្ជាក់ថា "ជាធម្មតា ប្រទេសត្រូវតែមានគណបក្សប្រឆាំង ហើយ ពេលអត់មានគណបក្សប្រឆាំងអីចឹងដូច ម៉េចទេ" ។

លោកស្រីបានបញ្ជាក់ទៀតថា "ពេល

ខ្លះខ្ញុំចង់បានអ្នកប្រឆាំងដើម្បីឲ្យមានការ រីកចម្រើន កុំឲ្យប្រឆាំងឲ្យទៅក្បត់ជាតិខ្លួន ឯង ទៅលើកជើងបរទេសដើម្បីបំផ្លាញជាតិ ខ្លួនឯង ខ្ញុំអត់គាំទ្រទេគណបក្សអីចឹងៗ ទេ។ ខ្ញុំមិនមែនអត់ចង់ឲ្យមានគណបក្ស ប្រឆាំងទេ ប៉ុន្តែគ្រាន់តែឲ្យមាន ដើម្បីធ្វើអ្វីមក ដើម្បីជួយជាតិជួយប្រទេសយើង មិនមែន យុបយិតនឹងបរទេសធ្វើបែបនេះទេ" ។

លោកស្រីបានបញ្ជាក់ទៀតថា "ខ្ញុំចង់ បានតែប៉ុណ្ណឹងទេ ខ្ញុំជាប្រជាពលរដ្ឋ ខ្ញុំ គ្រាន់តែចង់បានអីចឹង ខ្ញុំអត់ចង់បានសង្គ្រាម ហើយខ្ញុំក៏ចង់បានសេចក្តីសុខប៉ុណ្ណោះ" ។

លោក សាញ់ ណារីទ្ធ ជាប្រជាពលរដ្ឋ មួយរូប បានថ្លែងនៅក្នុងខេត្តសៀមរាប ខណៈបាននាំគ្រួសារ ដើរកំសាន្តនៅបរិវេណ ប្រាសាទអង្គរវត្តថា ព្រួយបារម្ភដែរពេល ដែលគណបក្សប្រឆាំងត្រូវរំលាយ ប៉ុន្តែ ចេះអត់មានបញ្ហាអី ។

លោកបានបញ្ជាក់ថា "និយាយមិន ភ័យ មិនបារម្ភម៉េច បើតាមផ្លូវឃើញសុទ្ធតែ ប៉ូលីស ទាហាន ហើយមានកាំភ្លើងច្រូងច្រាង

កម្ពុជាមិនត្រូវឱ្យបរទេសប្រព័ន្ធនេះយាបាយឯកបក្សថាដើម្បីឱ្យនិរន្តរ៍

លោកប្រាក់ សុខុន រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេស បានបញ្ជាក់ជំហរកម្ពុជាជាញឹក- ញាប់នៅពេល ដែលជួបជាមួយនឹងបណ្តាភ្ញៀវបរទេស និងឯកអគ្គរដ្ឋទូតប្រទេសនានា ថា កម្ពុជានឹងមិនត្រឡប់ ទៅរកនយោបាយឯកបក្សឡើយ ។

ជំហរអះអាងនេះ គឺត្រូវបានលើកឡើងជាបន្តបន្ទាប់ដោយអ្នកនាំពាក្យក្រសួងការ បរទេស នៅក្រោយពេលដែលលោក ប្រាក់ សុខុន បានទទួលជួបពិភាក្សាជាមួយ នឹងតំណាង សហគមន៍អឺរ៉ុប និងឯកអគ្គរដ្ឋទូតមហាអំណាច និងម្ចាស់ជំនួយនានា ។

លោកបានបន្តថាកម្ពុជានឹងនៅតែប្រកាន់យកមតិសម្រេចជាប្រជាធិបតេយ្យពហុបក្ស ហើយនឹងរៀបចំ ការបោះឆ្នោតទៅតាមកាលបរិច្ឆេទដែលបានត្រៀមទុក ។

គួររំលឹកថា អាសនៈរបស់គណបក្សសង្គ្រោះជាតិទាំងនៅក្នុងសភា និងនៅឃុំ/ សង្កាត់ នឹងត្រូវបែងចែកដោយគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំបោះឆ្នោតប្រគល់ជូន គណបក្សដែលបានចូលរួមការបោះឆ្នោត ផ្អែកតាមច្បាប់។

រូបភាពឯកសារ ថតដោយ លី វណ្ណា

យការរំលាយគណបក្សប្រឆាំង

ប៉ុន្តែអត់អីសភាពការណ៍ស្ងប់ស្ងាត់ ហើយ ឥឡូវនៅតែមានពលរដ្ឋ ធ្វើដំណើរទៅ មក ដើរលេងទីនេះទីនោះ ជាប្រចាំ ។

អាជីវករជាម្ចាស់ហាងនិមួយរូប ដែល សុំមិនបញ្ចេញអត្តសញ្ញាណបានសំដែង ការព្រួយបារម្ភថា សភាពការណ៍ចំពោះ មុខ ចាប់តាំងពីក្រោយការរំលាយគណបក្ស ប្រឆាំងមកដល់ពេលនេះ គឺសភាពការណ៍ ដូចជាមិនអីទេ គ្រាន់តែវារៈរៀងស្ងាត់ជាង ធម្មតា ។

លោកបានបន្តថា អ្នកដំណើរ នៅតែធ្វើ ដំណើរដើរលេង ទៅនេះទៅនោះ ពេញតែ ផ្លូវ ទាំងថ្ងៃទាំងយប់ ដដែលទេ ប៉ុន្តែគ្រាន់តែ រាងរឹតត្បិតលើការចំណាយបន្តិចប៉ុណ្ណោះ ។

លោកបានបញ្ជាក់ថា "គ្មានដែលឃើញ ផ្លូវជាតិស្ងាត់ទេ មនុស្សធ្វើដំណើរទាំងថ្ងៃ ទាំងយប់ គ្មានទំនេរទេ តែគ្រាន់តែថា ដូច ជាម្នាក់ៗរាងដូចជាមិនសូវហ៊ានចាយវាយ ច្រើនដូចពីមុន" ។

លោកបានបន្តទៀតថា ចំណូលពីការ លក់នៅហាងនៃរបស់លោក ដូចជាមាន

ការធ្លាក់ចុះ ដែលនេះ ជាបច្ច័យមួយ ដែល លោកកំពុងតែមានការព្រួយបារម្ភដែរ ដោយ សារតែនៅហាងនៃរបស់លោក មានបុគ្គលិក ទាំងកម្មករ និងអ្នកលក់សរុប ជាង ២០ នាក់ ។ លោកបានបន្តថា ប្រសិនបើការ លក់នេះ នៅតែបន្តធ្លាក់ចុះថែមទៀត មិន យូរទេ លោកក៏នឹងពិចារណាកាត់បន្ថយ កម្មករនិងបុគ្គលិក មួយចំនួន ចេញខ្លះ ។

លោកបានបញ្ជាក់ថា "វាលំបាកពន្យល់ ណាស់ ប៉ុន្តែខ្ញុំអាចប្រៀបធៀបទៅបាន អីចេះ កាលពីមុន (មុនការរំលាយគណបក្ស) លក់អស់ ១០០និមីចឹង ប៉ុន្តែឥឡូវដូចជា បានត្រឹមពី ៧០ ទៅ៨០និមីប៉ុណ្ណោះ" ។

លោក ស៊ីន ឧត្តម ជាប្រជាពលរដ្ឋ មួយរូបផ្សេងទៀត បានបន្តចែករំលែក ការព្រួយបារម្ភបន្តទៀតថា បើរំលាយ អាជ្ញាធរចង់រំលាយគណបក្សណាទៀត ក៏ដោយក៏ពលរដ្ឋហាក់ឆ្លែតឆ្លន់មិនរំដើប រំជួល និងទំនេរទៅតាមសភាពការណ៍ដូច ជាពីមុន បន្តទៀតឡើយ ប៉ុន្តែអ្វីដែលយើង ព្រួយបារម្ភគឺថា ខ្លាចរឿងសំពាធពីបរទេស

គ្មានទេ ប៉ុន្តែអ្វីដែលយើងបារម្ភគឺខ្លាច អាមេរិក និងសហគមន៍អឺរ៉ុប គេបិទ ទីផ្សារយើង គឺចប់ហើយ ។

លោកបានបញ្ជាក់ថា "អាជ្ញាធរនាំចេញ ស្រូវអង្ករ ម្រេចអីមិនប៉ុន្មានទេ តែយ៉ាប់ គឺ យ៉ាប់រឿងអាទិផ្សារ រោងចក្រកាត់ដេរ" ។

លោកបានបន្តថា ខាងរាជរដ្ឋាភិបាល ប្រាកដជានឹង ហើយប្រហែលមានវិធាន ការណ៍ ដែរហើយ ប៉ុន្តែយើងខ្ញុំព្រួយបារម្ភ មែនទែន ពីព្រោះតែអាមេរិក និងសហ- គមន៍អឺរ៉ុប លុបចោលការអនុគ្រោះ ផ្សេងៗ ដើម្បីនាំចេញទៅទីផ្សារគេ គឺយ៉ាប់មែន ទែន ។

លោកបានបន្តថា មិនមែនជារឿងលេង សើចបានទេ មនុស្សរាប់ម៉ឺននាក់កំពុងតែ បម្រើការនៅក្នុង វិស័យនេះ ហើយបើគេ ឈប់អនុគ្រោះដឹងតែយ៉ាប់តែម្តង ហើយ បើស័យកាត់ដេរនេះមានបញ្ហានោះ ។ បើ ពួកគេជួល អ្នកដែលទទួលផលពីពួកគេ មានតាំងពីកន្លែងស្នាក់នៅ អាជីវកម្មជុំវិញ តាមរោងចក្រ សូម្បីតែការដឹកជញ្ជូនក៏ ប៉ះពាល់ដែរ ។

លោកបានបញ្ជាក់ថា "ចង់រាជរដ្ឋា- ភិបាលរំលាយគណបក្ស ប៉ុន្មានដងទៀត ក៏ពលរដ្ឋមិនសូវជាំរំដើបរំជួលទេ ប៉ុន្តែ បើប្រទេសធំៗគេយកទីផ្សាររបស់យើង មកធ្វើជាសំពាធមកលើយើងដឹងតែ ចប់ ហ្នឹង" ។

លោកបានបន្តថា "កម្មករឥឡូវមានរាប់ សែននាក់ តែទីផ្សារមានបញ្ហា ពួកគាត់យ៉ាប់ តែម្តង មិនដឹងបានការងារណាធ្វើទេ ហើយ បើឲ្យទៅធ្វើស្រែឬចំការវិញប្រហែលក៏យ៉ាប់ ដែរ ពីព្រោះឥឡូវនេះ អ្នកខ្លះលក់ដីលក់ស្រែ កេរម៉ែចាយអស់ហើយ" ។ ដោយ ទទឹងបាទ

ពីព្រោះប្រទេសធំៗដែលជាតែទីផ្សារធំៗ របស់យើងកំពុងតែសម្លឹងមើល មកកាន់ កម្ពុជា នៅក្នុងក្រសែវភ្នែកមួយដែលកំពុង តែលំអៀងទៅរកចំណុចអវិជ្ជមាន ។

លោកបានបន្តថា រឿងរំដើបរំជួលគឺថា

គណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ត្រូវបានរំលាយក្រោយមានកំណើតបានខាង ៥ ឆ្នាំ
គណបក្សសង្គ្រោះជាតិដែលគេដឹងថា គឺជាគណបក្សនយោបាយមួយដែលបង្កើត ឡើងដោយគណបក្សប្រឆាំងពីរ គឺគណបក្សសម រង្ស៊ី និងគណបក្សសិទ្ធិមនុស្ស កាលពីខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១២ បានត្រូវរំលាយចោលនៅថ្ងៃទី ១៦ វិច្ឆិកា ២០១៧ ។ ការរំលាយនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយតុលាការកំពូលនៃប្រទេសក្រោមបណ្តឹង របស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ពីបទយុបយិតនឹងបរទេសជាប្រព័ន្ធប្រព្រឹត្តអំពើក្បត់ជាតិ បន្ទាប់ពីប្រធានគណបក្សនេះ ត្រូវបានចាប់ខ្លួននៅក្នុងករណីនេះ ។ ក្រៅពីការរំលាយគណបក្ស មន្ត្រី និងសមាជិកជាន់ខ្ពស់របស់គណបក្សនេះ សរុប ចំនួន ១១៨ នាក់ ត្រូវបានតុលាការហាមឃាត់មិនឲ្យធ្វើនយោបាយ ៥ ឆ្នាំ ។ គណបក្សសង្គ្រោះជាតិនៅមុនពេលរំលាយត្រូវបានគេដឹងថា គឺមានសមាជិក សភាចំនួន ៥៥រូប ដែលទទួលបានពីការបោះឆ្នោតជាតិកាលពីខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៣ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ចំនួន ៤៨៩ នាក់ និងមានសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាជាច្រើន ទៀត កាលពីការបោះឆ្នោតកាលពីខែ មិថុនា ថ្មីៗនេះ ។ ការបោះឆ្នោតជាតិឆ្នាំ២០១៣ គណបក្សមួយនេះ បានទទួលសម្លេងគាំទ្រ ចំនួន ២,៩ លាន សន្លឹក ដោយទទួលបាន៥៥ អាសនៈនៅក្នុងចំណោមអាសនៈសភា ១២៣ ហើយនៅក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ/សង្កាត់ គឺទទួល បានអ្នកគាំទ្រប្រមាណជា ៣,០៥ លាន សម្លេង ដោយទទួលបានសមាជិកក្រុម ប្រឹក្សានៅតាមឃុំទាំងអស់ទូទាំងប្រទេស។

ព្រះសហគមន៍កាតូលិកទទួលព្រះវិហារចំណាស់នៅលើកំពូលភ្នំបូកគោ ពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា តាមរយៈក្រសួងបរិស្ថាន បានប្រគល់ព្រះវិហារដ៏ចំណាស់មួយ នៅលើកំពូលភ្នំបូកគោ ឲ្យព្រះសហគមន៍កាតូលិកនៅកម្ពុជាមកគ្រប់គ្រង និងកាន់កាប់។ ពិធីប្រគល់ និងទទួលនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងកាលពីថ្ងៃទី២៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧កន្លងទៅនេះ នៅមុខព្រះវិហារចំណាស់នេះ ក្នុងមរណីដ្ឋានឧទ្យានជាតិព្រះមុនីវង្ស (បូកគោ) ក្រោមអធិបតីលោកសាយ សំអាល់ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន ដែលចុះហត្ថលេខាប្រគល់ និងទទួលរវាងលោក ជា សំអាល់ អគ្គនាយក នៃអគ្គនាយកដ្ឋាន រដ្ឋបាលការពារ និងអភិរក្សធម្មជាតិ នៃក្រសួងបរិស្ថាន និងលោកអភិបាលអូលីវីយ៉ែ ជិតហាស្តរ អភិបាលព្រះសហគមន៍កាតូលិកកម្ពុជា។

ព្រះសហគមន៍ទទួលព្រះវិហារចំណាស់នៅលើកំពូលភ្នំបូកគោពីរាជរដ្ឋាភិបាលស្របពេលដែលព្រះសហគមន៍កាតូលិកកម្ពុជា ប្រារព្ធពិធីបុណ្យព្រះយេស៊ូប្រសូតប្រកបដោយអំណរសប្បាយ។

លោកសាយ សំអាល់ បានមានប្រសាសន៍ថា រដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចប្រគល់ព្រះវិហារ ឱ្យទៅព្រះសហគមន៍កាតូលិកវិញ ដើម្បីរៀបចំធ្វើការជួសជុល ឲ្យមានសម្រស់ឡើងវិញ សម្រាប់ការប្រតិបត្តិតាមជំនឿនៃព្រះសហគមន៍កាតូលិក។ លោករដ្ឋមន្ត្រីក៏បានណែនាំផងដែរ ដល់ព្រះសហគមន៍កាតូលិក និងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំង

អស់ឲ្យយកចិត្តទុកដាក់ការពារថែរក្សាអភិរក្ស និងប្រើប្រាស់ទីសក្ការដ្ឋានបេតិកភណ្ឌធម្មជាតិ និងអភិរក្សជីវៈចម្រុះសម្រាប់ជាប្រយោជន៍ដល់អ្នកជំនាន់ក្រោយ។

លោកអភិបាលអូលីវីយ៉ែ មានប្រសាសន៍ឲ្យដឹងថា ព្រះសហគមន៍កាតូលិកនៅប្រទេសកម្ពុជា ពិតជាមានអំណរសប្បាយមានមោទនភាព និងជាកិត្តិយសណាស់ដែលលោករដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន បានប្រគល់ព្រះវិហារចំណាស់នៅលើភ្នំបូកគោនេះដល់ព្រះសហគមន៍។ លោកអភិបាលព្រះសហគមន៍ក៏បានថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ចំពោះរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាតាមរយៈលោករដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន។ លោកអភិបាលបញ្ជាក់ថា ការពិតកន្លែងនេះបានសាងសង់កាលពីទសវត្សរ៍ឆ្នាំ១៩២០ បានប្រើប្រាស់ និងធ្វើសកម្មភាពរហូតដល់ឆ្នាំ១៩៧៥។

ក្នុងមួយទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ ព្រះសហគមន៍កាតូលិកតែងតែសុំការអនុញ្ញាតប្រើព្រះវិហារនេះ មួយឆ្នាំ២ដង ក្នុងឱកាសបុណ្យធំៗ ដូចជាបុណ្យចម្លង និងបុណ្យភ្នំដើម។ ព្រះសហគមន៍ក៏បានប្រើព្រះវិហារនេះ សម្រាប់ការសំណាក់ធម៌សម្រាប់អធិដ្ឋាន និងថ្វាយអភិបូជា។

លោកអភិបាលបន្តថា ក្នុងថ្ងៃបុណ្យព្រះយេស៊ូប្រសូត ព្រះសហគមន៍បានទទួលអំណោយ ពិសេសមួយពីរាជរដ្ឋាភិបាលដែលបានប្រគល់ព្រះវិហារនេះមកព្រះ-

សហគមន៍កាតូលិកប្រើប្រាស់ ទុកជាកន្លែងសម្រាប់ថ្វាយបង្គំ និងជាកន្លែងអាចណែនាំគ្រីស្ទបរិស័ទឲ្យស្រឡាញ់ ការពារបរិស្ថាន។ ដោយទីនេះមានព្រៃឈើ មានផ្កា និងមានទេសភាពល្អ។ ជាកន្លែងមួយពិសេសដើម្បីឲ្យព្រះសហគមន៍អាចអនុវត្តន៍ទស្សនៈព្រះសហគមន៍យ៉ាងពិតប្រាកដដោយដឹងថាព្រះជាម្ចាស់បានបង្កើតអ្វីៗទាំងអស់ និងពិភពលោក ហើយប្រគល់ឲ្យមនុស្សលោកការពារថែរក្សា និងអភិវឌ្ឍន៍។ លោកបន្តថា "នៅទីនេះជម្រុញឲ្យយើងត្រូវតែថែរក្សា និងស្រឡាញ់ធម្មជាតិតែម្តង"។

លោកបូជាបាទ វេនស៊ែន សេ សាត បានមានប្រសាសន៍ថា លោកពិតជាមានកិត្តិយស និងអំណរសប្បាយខ្លាំងណាស់ពេលទទួលដំណឹងនេះ។ អរគុណរាជរដ្ឋាភិបាលដែលបានប្រគល់ព្រះវិហារនេះដល់ព្រះសហគមន៍។

អ្នកស្រី យូ ប្រាកដ ក៏បានសម្តែងកិត្តិយស រកពាក្យថ្លែងមិនបាន ដោយគ្រាន់នឹកដល់ព្រះបន្ទូលនានារបស់ព្រះជាម្ចាស់ និងកោតសរសេរតម្កើងព្រះជាម្ចាស់ ចំពោះអំណោយពិសេសរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដល់ព្រះសហគមន៍កាតូលិក។ កិច្ចការលោកអភិបាលមុនៗបានខិតខំ និងលោកអភិបាលអូលីវីយ៉ែបានបន្ត ពេលនេះបានផលសម្រេចហើយ។ "ខ្ញុំអស់ចិត្តហើយ! មានអំណរខ្លាំងណាស់។ ទោះបីស្លាប់ក៏

បិទភ្នែកជិតដែរ"។

លោក ស្រីដាំ ប្រាជ្ញា ជាគ្រីស្ទបរិស័ទជំនាន់ដើមនៃព្រះសហគមន៍កាតូលិកបាត់ដំបង ដែលធ្លាប់បានស្គាល់ និងចេញចូលអធិដ្ឋាននៅព្រះវិហារនេះ តាំងពីសង្គមបានពោធិ៍ថា ពេលដែលលោកស្រីទទួលដំណឹងភ្លាមរំភើបចិត្តខ្លាំងណាស់ ស្ទើរធ្លាក់ទូរស័ព្ទពីដៃ។ លោកស្រីក៏បានចែកអំណរសប្បាយទាំងនេះជាមួយកូនចៅផងដែរ។ ពួកគេសប្បាយរួមជាមួយលោកស្រីចំពោះដំណឹងដ៏ល្អនេះ។

លោកស្រីបានបន្តថា "ខ្ញុំធ្លាប់មកអធិដ្ឋាន ក្នុងព្រះវិហារនេះកាលពីប៉ុន្មានឆ្នាំមុន។ ខ្ញុំស្រក់ទឹកភ្នែក ពេលអធិដ្ឋាន ក្នុងព្រះវិហារដែលគេបោះបង់ចោលបែបនេះ។ ពិតជាសង្វេគណាស់ ទីធ្លាប់អ៊ូអរ និងពោរពេញដោយអំណរសប្បាយ ក្លាយទីស្ងាត់ជ្រងំ"។ លោកស្រីថា តែចាប់ពីពេលនេះតទៅ មានជីវិតថ្មីហើយ និងលែងស្ងាត់ទៀតហើយ។

នេះជាលើកទីមួយហើយ ដែលព្រះសហគមន៍កាតូលិកនៅកម្ពុជា បានទទួលមរតកចាស់ សល់ពីសម័យដើម ដែលខ្មែរក្រហមមិនបានបំផ្លាញចោល ពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។

ដោយ: លីស៊ីវណ្ណា និងឡុង សម្បត្តិ